

43.10

Μ. Γ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ ΝΟΥΑΡΟΥ

Καθηγητοῦ τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν, πρῶην Γεν. Ἐπιθ. Σμύρνης

Αρ. εἰσ. 45220

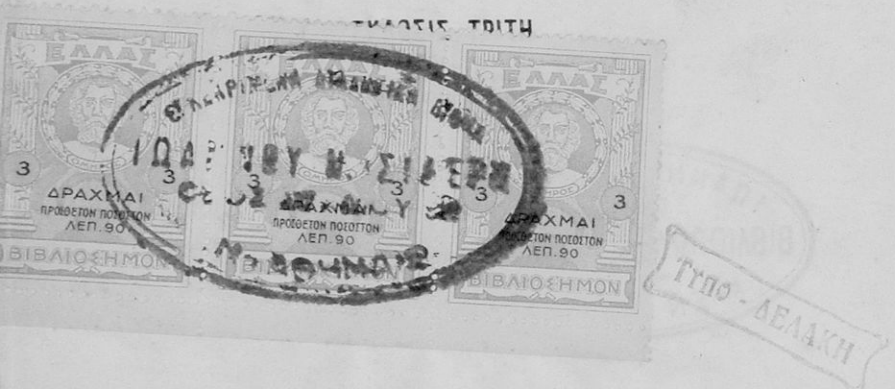
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ

ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ

ΜΕΤΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΥ ΙΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΤ' ΤΑΞΙΝ (ἑξαταξίου) ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ἐγκριθὲν ἐν τῷ τελευταίῳ διαγωνισμῷ ἐπὶ πενταετίαν
ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1930—1931.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

52—ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 52

1935

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ
συγγραφέως καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότου.

Γρηγορίου

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

ΟΡΕΣΤΗΣ

ΠΥΛΑΔΗΣ

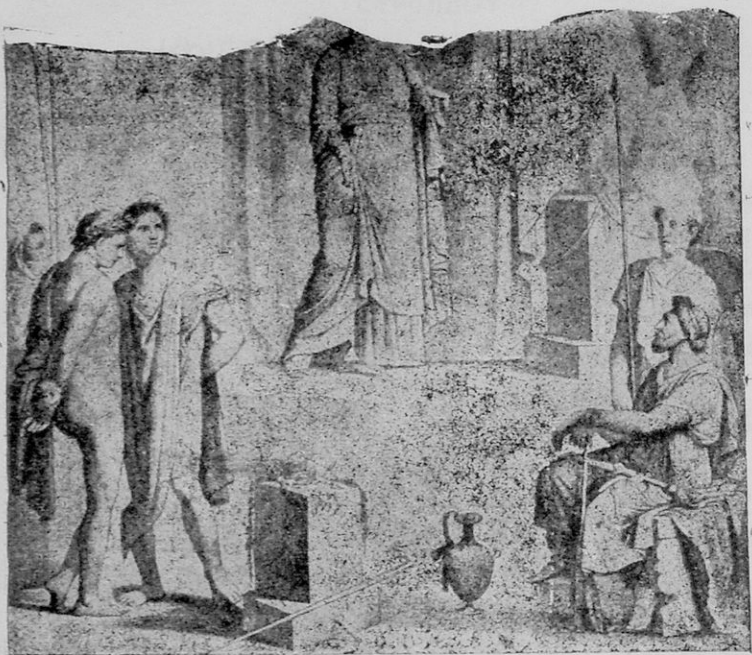
ΧΟΡΟΣ

ΒΟΥΚΟΛΟΣ

ΘΟΑΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ

Ὀρέστης
Πυλάδης

Ἰφιγένεια
(κρατοῦσα τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος
ἵνα φέρῃ τοῦτο πρὸς καθαρόν
εἰς τὴν θάλασσαν)

Βασιλεὺς
Θόας

Ἐκ τοιχογραφίας τῆς Πομπηΐας

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

Ὁ Ὀρέστης καταδιωκόμενος ὑπὸ τῶν Ἑρινύων διὰ τὸν φόνον τῆς μητρὸς τοῦ Κλυταιμνήστρας μετέβη εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν ζητῶν τρόπον ἀπαλλαγῆς. Λαβὼν δ' ἐκείθεν χρησμὸν ὅτι, ἂν κομίσῃ ἐκ τῆς Ταυρικῆς τῆς Σκυθίας εἰς Ἑλλάδα τὸ ἐκεῖ φιλαττόμενον ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος, θέλει εὔρει τέλος τῶν ἑαυτοῦ δεινῶν, ἀπῆλθεν εἰς Ταύρους ἐν συνοδείᾳ τοῦ φίλου καὶ συγγενοῦς Πυλάδου. Ἄλλ' ἀνακαλυφθέντες ὑπὸ τῶν βουκόλων τοῦ βασιλέως τῆς χώρας Θόαντος ἤχθησαν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ἐν ᾧ ἡ Ἰφιγένεια, ἡ τοῦ Ὀρέστου ἀδελφή, διετέλει ἰέρεια, ἵνα κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἔθιμον θυσιασθῶσιν εἰς τὴν θεάν. Ἐπακολουθεῖ ἡ ἀναγνώρισις τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ ἡ ἀπόπειρά πρὸς ἀπόδρασιν μετὰ τοῦ ἱεροῦ ξοάνου. Ὁ βασιλεὺς Θόας ἐν καιρῷ πληροφορηθεὶς τὰ γενόμενα διατάττει τὴν σύλληψιν αὐτῶν, ἣν ματαιώνει ἡ ἐπέμβασις τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς, δι' ἧς σώζονται εἰς Ἑλλάδα εὐδαίμονες οἱ Ἀγαμεμνονίδαι.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

- ΙΦ. Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολῶν
 θοαῖσιν ἵπποις Οἰνομάου γαμεῖ κόρην,
 ἐξ ἧς Ἄτρεὺς ἐβλασταν· Ἄτρεὺς δὲ παῖς
 Μενέλαος Ἀγαμέμνων τε τοῦ δ' ἔφυν ἐγώ,
 τῆς Τυνδαρείας θυγατρὸς Ἰφιγένεια παῖς, 5
 ἦν ἀμφὶ δίναις ἄς θάμ' Εὐριπος πυκναῖς*
 αὔραις ἐλίσσων κνανέαν ἄλλα στρέφει,
 ἔσφαξεν Ἑλένης εἵνεχ', ὡς δοκεῖ, πατῆρ
 Ἄρτεμιδι κλειναῖς ἐν πτυχαῖσιν Αὐλίδος.
 ἐνταῦθα γὰρ δὴ χιλίων ναῶν στόλον 10
 Ἑλληνικὸν συνήγαγ' Ἀγαμέμνων ἄναξ,
 τὸν καλλίνικον* στέφανον Ἰλίου θέλων
 λαβεῖν Ἀχαιοὺς, τοὺς θ' ὕβρισθέντας γάμους
 Ἑλένης μετελθεῖν*, Μενέλεω χάριν φέρων.
 δεινῆς τ' ἀπλοίας* πνευμάτων τ' οὐ τυγχάνων, 25
 εἰς ἔμπυρ* ἦλθε, καὶ λέγει Κάλχας τάδε
 ὦ τῆσδ' ἀνάσσων Ἑλλάδος στρατηγίας,
 Ἀγάμεμνον, οὐ μὴ ναῦς ἀφορμήσῃ χθονός,
 πρὶν ἂν κόρην σὴν Ἰφιγένειαν Ἄρτεμις
 λάβῃ σφαγεῖσαν· ὅ τι γὰρ ἐνιαυτὸς τέκοι 20
 κάλλιστον, εὖξω φωσφόρῳ* θύσειν θεᾶ,
 παῖδ' οὖν ἐν οἴκοις σὴ Κλυταιμνήστρα δάμαρ
 τίκτει, τὸ κάλλιστεῖον* εἰς ἔμ' ἀναφέρων,
 ἦν χρὴ σε θῆσαι, καὶ μ' Ὀδυσσέως τέχναι
 μητρὸς παρείλοντ' ἐπὶ γάμοις Ἀχιλλέως. 25
 ἐλθοῦσα δ' Αὐλίδ' ἠέ τάλαιν' ὑπὲρ πυρᾶς
 μεταρσία ληφθεῖς· ἐκαινόμην ξίφει
 ἄλλ' ἐξέκλεψεν* ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου
 Ἄρτεμις Ἀχαιοῖς, διὰ δὲ λαμπρὸν αἰθήρα
 πέμψασά μ' εἰς τήνδ' ὄκισεν Γαύρων χθόνα, 30

οὐ γῆς ἀνάσσει βαρβάρουσι βάρβαρος
 Θόας, ὃς ὠκὺν πόδα τιθείς* ἴσον πτεροῖς
 εἰς τοῦνομ' ἤλθε τόδε ποδωκείας χάριν.
 ναοῖσι δ' ἐν τοῖσδ' ἱερίαν τίθησί με,
 ὄθεν νόμοισι τῶσιν ἴδεται θεὰ 35
 Ἄρτεμις ἑορτῆς, τοῦνομ' ἦ; καλὸν μόνον,
 τὰ δ' ἄλλα — σιγῶ, τὴν θεὸν φοβουμένη.
 θύω γὰρ ὄντος τοῦ νόμου καὶ πρὶν πόλει,
 ὃς ἂν κατέλθῃ τήνδε γῆν Ἑλλην ἀνήρ
 κατάρχομαι μὲν, σφάγια δ' ἄλλοισιν μέλει 40
 ἄρρητ' ἔσωθεν τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς.
 ἅ καινὰ δ' ἦκει νύξ φέρουσα φάσματα,
 λέξω πρὸς αἰθέρ', εἴ τι δὴ τόδ' ἔστ' ἄκος*,
 ἔδοξ' ἐν ὕπνῳ τῆσδ' ἀπαλλαγθεῖσα γῆς
 οἴκειν ἐν Ἄργει, παρθενῶσι δ' ἐν μέσοις 45
 εὔδειν, χθονὸς δὲ νῶτα* σεισθῆναι σάλῳ,
 φεύγειν δὲ κἄξω στήσα θοιγκόν* εἰσιδεῖν
 δόμων πίτνοντα, πᾶν δ' ἐρείψιμον* στέγος
 βεβλημένον πρὸς οὐδας ἔξ ἄκρων σταθμῶν.
 μόνος δ' ἐλείφθη στῦλος, ὡς ἔδ' ἔξέ μοι, 50
 δόμων πατρῶων, ἐκ δ' ἐπικράνων* κόμας
 ξανθὰς καθεῖναι, φθέγμα δ' ἀνθρώπου λαβεῖν,
 κἀγὼ τέχνην τήνδ' ἦν ἔχω ξενοκτόνον
 τιμῶσ' ὕδραίνειν αὐτὸν ὡς θανοῦμενον,
 κλαίουσα. τοῦναρ δ' ὦδε συμβάλλω τόδε 55
 τέθνηκ' Ὀρέστῆς, οὗ κατηρξάμην* ἐγώ.
 στῦλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες
 θνήσκουσι δ' οὓς ἂν χέρονιβες* βάλωσ' ἐμαί.
 οὐδ' αὖ συνάψαι* τοῦναρ εἰς φίλους ἔχω
 Στροφίῳ γὰρ οὐκ ἦν παῖς, ὅτ' ὠλλύμην ἐγώ. 60
 νῦν οὖν ἀδελφῶ βούλομαι δοῦναι χροᾶς
 ἀποῦσ' ὀπόντι, ταῦτα γὰρ δυναίμεθ' ἂν,
 σὺν προσπόλοισιν, ἃς ἔδωχ' ὑμῖν ἀναξ
 Ἑλληνίδας γυναῖκας, ἀλλ' ἔξ αἰτίας
 οὐπω τίνος πάρεισιν; εἰμ' εἴσω δόμων 65
 ἐν οἴσι ναίω τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς Ἰφιγενείας εἰσέρχονται εἰς τὴν σκηνὴν ὁ Ὀρέστης καὶ ὁ Πυλάδης κατασκοπεύοντες τὰ περίξ προσεκτικῶς. Ἐκεῖ ἀνακαλύπτουν τὸν γλῶσσόν τῆς θεᾶς μετὰ βωμοῦ αἵματοβαφοῦς ἐκ τῆς θανατώσεως τῶν ξένων, οὗ ἡ θεὰ ρίπτει εἰς ἀπόγνωσιν τὸν Ὀρέστην.

ΟΡ. ὦ Φοῖβε, ποῖ μ' αὖ τήνδ' ἐς ἄρκυν* ἤγαγες
 χρῆσας, ἐπειδὴ πατρὸς αἴμ' ἐτισάμην,
 μητέρα κατακτάς; διαδοχαῖς* δ' Ἐρινύων
 ἠλανυόμεσθα φυγάδες, ἔξεδροι χθονός, 80
 δρόμους τε πολλοὺς ἐξέπλησα* καμπίμους.
 ἔλθῶν δὲ σ' ἠρώτησα πῶς τροχηλάτου*
 μανίας ἂν ἔλθοιμ' εἰς τέλος πόνων τ' ἐμῶν.

σὺ δ' εἶπας ἔλθειν Ταυρικῆς μ' ὄρους χθονός, 85
 ἔνθ' Ἄρτεμις σοι σύγγονος βωμοὺς ἔχει,
 λαβεῖν τ' ἄγαλμα θεᾶς, ὃ φασιν ἐνθάδε
 εἰς τοῦσδε ναοὺς οὐρανοῦ πεσεῖν ἄπο·
 λαβόντα δ' ἢ τέχναισιν ἢ τύχῃ τινί,
 κίνδυνον ἐκπλήσαντ',* Ἀθηναίων χθονὶ 90
 δοῦναι· τὸ δ' ἐνθένδ' οὐδὲν ἐροθήτη πέρα·
 καὶ ταῦτα δράσαντ' ἀμπνοῶς* ἔξιν πόνων.
 ἦκω δὲ πεισθεῖς σοῖς λόγοισιν ἐνθάδε
 ἄγνωστον εἰς γῆν, ἄξενον. σὲ δ' ἵστορῶ,*

Πυλάδη, σὺ γάρ μοι τοῦδε συλλήπτωρ πόνου, 95
 τί δρῶμεν; ἀμφίβληστρα* γὰρ τοίχων ὄρεῶς
 ὑψηλά, πότερα κλιμάκων προσαμβάσεις*
 ἐκβησόμεσθα; πῶς ἂν οὖν λάθοιμεν ἂν;
 ἢ χαλκότευκτα κληῖθρα λύσαντες μοχλοῖς,
 ὧδ' οὐδὸν ἔσιμεν; ἦν δ' ἀνοίγοντες πύλας 100
 ληφθῶμεν εἰσβάσεις τε μηχανώμενοι,
 θανούμεθ'· ἀλλὰ πρὶν θανεῖν, νεῶς ἐπι
 φεύγωμεν, ἥπερ δεῦρ' ἐναυστολήσαμεν.

ΠΥ. φεύγειν μὲν οὐκ ἀνεκτὸν οὐδ' εἰώθαμεν· 105
 τὸν τοῦ θεοῦ δὲ χρῆσμὸν οὐ κακιστέον.
 ναοῦ δ' ἀπαλλαχθέντε κρύψωμεν δέμας

- κατ' ἄντρον ἅ πόντος νοτίδι διακλύζει μέλας,
 νεὼς ἄπωθεν, μή τις εἰσιδὼν σκάφος
 βασιλεῖσιν εἶπη κἄτα ληφθῶμεν βία.
 ὅταν δὲ νυκτὸς ὄμμα λυγαίας* μόλη, 110
 τολμητέον τοι ξεστὸν ἐκ ναοῦ λαβεῖν
 ἄγαλμα πάσας προσφέροντε μηχανάς.
 ὅρα δὲ γεῖσα τριγλύφων* ὅποι κενὸν
 δέμας καθεῖναι· τοὺς πόνους γὰρ ἀγαθοὶ
 τολμῶσι, δειλοὶ δ' εἰσὶν οὐδὲν οὐδαμοῦ. 115
- ΟΡ.
 οὕτω μακρὸν μὲν ἤλθομεν κώπη πόρον,
 ἐκ τερμάτων δὲ νόστον ἀροῦμεν πάλιν ;
 ἀλλ' εὖ γὰρ εἶπας, πειστέον' χωρεῖν χρεῶν
 ὅποι χθονὸς κρύψαντε λήσομεν δέμας.
 οὐ γὰρ τὸ τοῦ θεοῦ γ' αἴτιον γενήσεται* 120
 πεσεῖν ἄκραντον θέσφατον' τολμητέον'
 μόχθος γὰρ οὐδεὶς τοῖς νέοις σκῆψιν φέρει.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 123 — 466.

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν ἐκ τῆς σκηπῆς τοῦ Ὀρέστου καὶ τοῦ Πυλάδου εἰσέρχεται ὁ χορὸς (πάροδος) τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν, αἵτινες προσεκλήθησαν παρὰ τῆς Ἰφιγενείας (ἴδε στίχ. 63), ἵνα λάβωσι μέρος εἰς τὰς πρὸς τὸν Ὀρέστην (τὸν ὡς θανόντα θεωρούμενον) ἐπιμνημοσύνους χοάς. Ἐν ἀρχῇ ὁ χορὸς ἀποτείνει ὕμνον εἰς τὴν Ἄρτεμιν, πρὸς τὸν ναὸν τῆς ὁποίας βαδίζει, καὶ ἐπικαλεῖται ἱεράν σιγὴν παρὰ τῶν διερχομένων κατοίκων· ἰδῶν δὲ ἐξερχομένην τὴν Ἰφιγένειαν ἐκ τοῦ ναοῦ ἐρωτᾷ τὸ αἴτιον δι' ὃ προσεκλήθη, καὶ μαρθάνει παρ' αὐτῆς, ὅτι συμφώνως πρὸς ὄνειρον τῆς παρελθούσης νυκτὸς ὁ ἀδελφός τῆς Ὀρέστης ἀπέθανε καὶ ἐπιθυμεῖ μετ' αὐτῶν νὰ προσφέρῃ θυσίας. Ὁ χορὸς τῶν Ἑλληνίδων συμπάσχει (κομμὸς) μετὰ τῆς Ἰφιγενείας διὰ τὸ νέον ἀτύχημα τοῦ οἴκου τῶν Ἀτρειδῶν καὶ ἀναμιμνήσκειται καὶ ἄλλων παλαιῶν συμφορῶν τοῦ πατρικοῦ γένους. Ἡ Ἰφιγένεια, ἧς αἱ πληγαὶ ἀνεξέσθησαν ἐκ τῆς ὑπομνήσεως τοῦ χοροῦ, στρέφει τὸ βλέμμα τῆς πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ διεκτραγωφεῖ τὴν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς τῆς μέχρι σήμερον ἐλσεινήν τῆς τύχην ἧς ἐπιστέγασμα εἶναι ὁ θάνατος τοῦ προσφιλοῦς ἀδελφοῦ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην (πρῶτον ἐπεισόδιον) εἰσέρχεται βουκό-
 λος ἀγγέλλων εἰς τὴν Ἰφιγένειαν ὅτι συνελήφθησαν δύο νεανίαι
 Ἕλληνες (ὧν ὁ εἰς ἐκαλεῖτο Πυλάδης), ναυαγήσαντες μὲ τὸ πλοῖον
 τῶν εἰς τὰς ἀποκρήμνους ἀκτᾶς καὶ θὰ ὀδηγηθῶσιν μετ' ὀλίγον εἰς
 αὐτήν, ἵνα κατὰ τὸν ὑπάρχοντα νόμον θυσιασθῶσιν εἰς τὴν θεάν.
 Ἡ Ἰφιγένεια διατάττουσα νὰ κομισθῶσιν οἱ ξένοι ὁμολογεῖ, ὅτι
 δὲν τῆς εἶναι δυνατὸν νὰ φανῇ ἐπιεικῆς πλέον πρὸς τοὺς Ἕλληνας
 ἕνεκα τῆς προσφάτου δυστυχίας τῆς· θὰ προετίμα ὁμως ἀντὶ τού-
 τῶν νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἡ Ἑλένης ἢ ὁ Μενέλαος διὰ νὰ
 τιμωρήσῃ αὐτοὺς δι' ὅσα κακὰ παρ' αὐτῶν ἔλαβεν ἐν Αὐλίδι. Ὁ
 χορὸς (πρῶτον στάσιμον) συμμεριζόμενος τὴν ἀγανάκτησιν τῆς
 Ἰφιγενείας κατὰ τῆς Ἑλένης εὐχεται νὰ μὴ διαφύγῃ τὴν δικαίαν
 τιμωρίαν καὶ θέλει νὰ μάθῃ πόθεν τῆς Ἑλλάδος εἶναι οἱ συλλη-
 φθέντες ξένοι· καὶ διὰ ποῖον σκοπὸν ἔφθασαν ἐδῶ, ὅπου θὰ ὑπο-
 στῶσι τῆς ῥίψακινδύνου φύσεώς των τὴν ἀμοιβήν. Παρ' ὅλα ταῦτα
 ὁ νοῦς τοῦ χοροῦ στρέφεται πρὸς τὴν Ἑλλάδα ὅπου εὐχεται νὰ
 ἐπανέλθῃ ταχέως ἐλευθερούμενος ἀπὸ τὴν ξενικὴν ταύτην δου-
 λείαν του. Ἐν τῷ μεταξῦ (δεύτερον ἐπεισόδιον) φαίνονται οἱ
 ξένοι ὀδηγούμενοι πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν.

ΙΦ. εἶεν·

τὰ τῆς θεοῦ μὲν πρῶτον ὡς καλῶς ἔχη
 φροντιστέον μοι· μέθετε τῶν ξένων χέρας,
 ὡς ὄντες ἱεροὶ μηκέτ' ὧσι δέσμοιοι.
 ναοῦ δ' ἔσω στείχοντες εὐτρεπίζετε
 ἃ χρὴ ἔπι τοῖς παροῦσι καὶ νομίζεται.
 φεῦ·

470

Τίς ἄρα μήτηρ ἢ τεκοῦσ' ὑμᾶς ποτε
 πατήρ τ', ἀδελφή τ', εἰ γεγῶσα τυγχάνει,
 οἴων στερεῖσα διπτύχων* νεανιῶν
 ἀνάδελφος ἔσται. τὰς τύχας* τίς οἶδ' ὅτι
 τοιαῖδ' ἔσονται; πάντα γὰρ τὰ τῶν θεῶν
 εἰς ἀφανὲς ἔρπει, κοῦδὲν οἶδ' οὐδεὶς κακόν·
 ἢ γὰρ τύχη παρήγαγ' εἰς τὸ δυσμαθές.
 πόθεν ποθ' ἦκετ', ὦ ταλαίπωροι ξένοι;
 ὡς διὰ μακροῦ μὲν τήνδ' ἐπλεύσατε χθόνα,

480

- μακρὰν δ' ἀπ' οἴκων χθονὸς ἔσεσθ' αἰεὶ κάτω.
 ΟΡ. τί ταῦτ' ὀδύρει, καπὶ τοῖς μέλλουσι νῶ
 κακοῖσι λυπεῖς, ἧτις εἶ ποτ', ὦ γύναι ;
 οὔτοι νομίζω σοφόν,* ὃς ἂν μέλλων θανεῖν
 οἴκτω τὸ δεῖμα τοῦλέθρου νικᾶν θέλῃ, 485

 σωτηρίας ἀνελπὶς ὡς δὺ' ἐξ ἑνὸς
 κακῶ συνάπτει, μωρίαν τ' ὀφλισκάνει
 θνήσκει θ' ὁμοίως· τὴν τύχην δ' ἔᾶν χρεῶν.
 ἡμᾶς δὲ μὴ θρήνει σύ· τὰς γὰρ ἐνθάδε 490
 θυσίας ἐπιστάμεσθα καὶ γινώσκομεν.
 ΙΦ. πότερος ἄρ' ὑμῶν ἐνθάδ'* ὠνομασμένος
 Πυλάδης κέκληται ; τόδε μαθεῖν πρῶτον θέλω.
 ΟΡ. ὄδ', εἴ τι δὴ σοι τοῦτ' ἐν ἠδονῇ μαθεῖν.
 ΙΦ. ποίας πολίτης πατρίδος Ἑλλήνος γεγῶς ; 495
 ΟΡ. τί δ' ἂν μαθοῦσα τόδε πλέον λάβοις, γύναι ;
 ΙΦ. πότερον ἀδελφῶ μητρὸς ἔστον ἐκ μιᾶς ;
 ΟΡ. φιλότιτί γ' ἔσμεν, οὐ κασιγνήτω γένει ;
 ΙΦ. σοὶ δ' ὄνομα ποῖον ἔθεθ' ὁ γεννήσας πατήρ ;
 ΟΡ. τὸ μὲν δίκαιον δυστυχεῖς καλοῖμεθ' ἄν. 500
 ΙΦ. οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ· τοῦτο μὲν δὸς τῇ τύχῃ.
 ΟΡ. ἀνόνομοι θανόντες οὐ γελῶμεν' ἄν.
 ΙΦ. τί δὲ φθονεῖς τοῦτ' ; ἢ φρονεῖς οὕτω μέγα ;
 ΟΡ. τὸ σῶμα θύσαις τοῦμόν, οὐχὶ τοῦνομα.
 ΙΦ. οὐδ' ἂν πόλιν φράσειας ἧτις ἐστί σοι ; 505
 ΟΡ. ζητεῖς γὰρ οὐδὲν κέρδος,* ὡς θανουμένῳ.
 ΙΦ. χάριν δὲ δοῦναι τήνδε καλύει τί σε ;
 ΟΡ. τὸ κλεινὸν Ἄργος πατρίδ' ἐμὴν ἐπεύχομαι.
 ΙΦ. πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὦ ξέν', εἴ κείθεν γεγῶς ;
 ΟΡ. ἐκ τῶν Μυκηνηῶν, αἶ ποτ' ἦσαν ὄλβιαι. 510
 ΙΦ. φυγὰς δ' ἀπῆρας πατρίδος, ἢ ποία τύχη ;
 ΟΡ. φεύγω τρόπον γε δὴ τιν' οὐχ' ἐκὼν ἐκὼν. 512
 ΙΦ. καὶ μὴν ποθινός γ' ἦλθες ἐξ Ἄργους μολῶν. 515
 ΟΡ. οὔκουν ἑμαυτῶ γ'· εἰ δὲ σοί, σὺ τοῦτ' ἔρα*. 516
 ΙΦ. ἄρ' ἂν τί μοι φράσειας ὧν ἐγὼ θέλω ; 513
 ΟΡ. ὡς ἐν παρέργῳ* τῆς ἐμῆς δυσπραξίας. 513
 ΙΦ. Τροίαν ἴσως οἶσθ', ἧς ἀπανταχοῦ λόγος. 517
 ΟΡ. ὡς μή ποτ' ὄφελόν γε μηδ' ἰδὼν ὄναρ.

- ΙΦ. φασίν νιν οὐκέτ' οὔσαν οἴχεσθαι δορί.
 ΟΡ. ἔστιν γὰρ οὕτως οὐδ' ἄκραντ' ἠκούσατε. 520
 ΙΦ. Ἐλένη δ' ἀφίεται δῶμα Μενέλεω πάλιν;
 ΟΡ. ἦκει, κακῶς γ' ἐλθοῦσα τῶν ἐμῶν τινη*.
 ΙΦ. καὶ ποῦ ὅστι; κάμοι γὰρ τι προουφείλει κακόν,*
 ΟΡ. Σπάρτη ξυνοικεῖ τῷ πάρος ξυνευνέτη.
 ΙΦ. ὦ μῖσος οὗσ' Ἑλλησιν, οὐκ ἐμοὶ μόνη. 525
 ΟΡ. ἀπέλαυσα καὶ γὼ δὴ τι τῶν κείνης γάμων.
 ΙΦ. νόστος δ' Ἀχαιῶν ἐγένεθ' ὡς κηρύσσεται;
 ΟΡ. ὡς πάνθ' ἄλαξ με συλλαβοῦσ' ἀνιστορεῖς.
 ΙΦ. πρὶν γὰρ θανεῖν σε, τοῦδ' ἐπαυρέσθαι* θέλω.
 ΟΡ. ἔλεγχ', ἐπειδὴ τοῦδ' ἐρῶς· λέξω δ' ἐγὼ. 530
 ΙΦ. Κάλχας τις ἦλθε μάντις ἐκ Τροίας πάλιν.
 ΟΡ. ὄλωλεν, ὡς ἦν ἐν Μυκηναίοις λόγος.
 ΙΦ. ὦ πότνη, ὡς εὔ, τί γὰρ ὁ Λαέρτου γόνος;
 ΟΡ. οὔπω νερόστηκ' οἶκον, ἔστι δ', ὡς λόγος.
 ΙΦ. ὄλοιτο, νόστου μήποτ' εἰς πάτραν τυχῶν. 535
 ΟΡ. μηδὲν κατεύχου· πάντα τάκεινον νοσεῖ.
 ΙΦ. Θέτιδος δ' ὁ τῆς Νηρηΐδος ἔστι παῖς ἔτι;
 ΟΡ. οὐκ ἔστιν ἄλλως λέκτρο' ἐγῆμ' ἐν Αὐλίδι.
 ΙΦ. δόλια γὰρ, ὡς ἴσασιν οἱ πεπονθότες.
 ΟΡ. τίς εἶ ποθ'; ὡς εὔ πυνθάνει τὰφ' Ἑλλάδος. 540
 ΙΦ. ἐκεῖθ' ἐν εἰμι· παῖς ἔτ' οὗσ' ἀπφρόμη.
 ΟΡ. ὀρθῶς ποθεῖς ἄρ' εἰδέναι τάκει, γύναι,
 ΙΦ. τί δ' ὁ στρατηγός, ὃν λέγουσ' εὐδαιμονεῖν;
 ΟΡ. τίς; οὐ γὰρ ὃν γ' ἐγῶδα τῶν εὐδαιμόνων*.
 ΙΦ. Ἀτρέως ἐλέγετο δὴ τις Ἀγαμέμνων ἀναξ. 545
 ΟΡ. οὐκ οἶδ' ἀπελθε τοῦ λόγου τούτου, γύναι.
 ΙΦ. μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλ' εἴφ' ἴν' εὐφρανθῶ, ξένη.
 ΟΡ. τέθνηχ' ὁ τλήμων, πρὸς δ' ἀπώλεσέν τινα.
 ΙΦ. τέθνηκε; ποία συμφορᾶ; τάλαιν' ἐγὼ.
 ΟΡ. τί δ' ἐστέναξας τούτο; μῶν προσῆκέ σοι; 550
 ΙΦ. τὸν ὄλβον αὐτοῦ τὸν πάροισθ' ἀναστένω.
 ΟΡ. δεινῶς γὰρ ἐκ γυναικὸς οἴχεται σφαγεῖς.
 ΙΦ. ὦ πανδάκρουτος ἠ κτανοῦσα χῶ θανῶν.
 ΟΡ. παῦσαι νυν ἤδη μηδ' ἐρωτήσης πέρα.
 ΙΦ. τοσόνδε γ', εἰ ζῆ τοῦ τάλαιπώρου δάμαρ. 555

- ΟΡ. οὐκ ἔστι· παῖς νιν ὃν ἔτεχ', οὗτος ὤλεσεν.
 ΙΦ. ὦ συνταραχθεὶς οἶκος ὡς τί δὴ θέλων;
 ΟΡ. πατὴρ θανόντος αἵμα τιμωρούμενος.
 ΙΦ. ὡς εὖ κακὸν δίκαιον εἰσεπράξατο*
 ΟΡ. ἀλλ' οὐ τὰ πρὸς θεῶν εὐτυχεὶ δίκαιος* ὦν. 560
 ΙΦ. λείπει δ' ἐν οἴκοις ἄλλον Ἄγαμέμνων γόνον;
 ΟΡ. λέλοιπεν Ἡλέκτραν γε παρθένον μίαν.
 ΙΦ. τί δέ; σφαγείσης θυγατρὸς ἔστι τις λόγος;
 ΟΡ. οὐδεὶς γε, πλὴν θανοῦσαν οὐχ ὄραν φάος.
 ΙΦ. τάλαιν' ἐκείνη χῶ κτανῶν αὐτὴν πατῆρ. 565
 ΟΡ. κακῆς γυναικὸς χάριν ἄχαριν ἀπώλετο.
 ΙΦ. ὁ τοῦ θανόντος δ' ἔστι παῖς Ἄργει πατρός;
 ΟΡ. ἔστ', ἄθλιός γε, κοῦδαμου καὶ πανταχοῦ.
 ΙΦ. ψευδεῖς ὄνειροι, χαίρειτ' οὐδὲν ἦτ' ἄρα.

 ΙΦ. ἀκούσατ'· εἰς γὰρ δὴ τιν' ἤκομεν λόγον,
 ὑμῖν τ' ὄνησιν, ὦ ξένοι, σπεύδουσ' ἅμα
 καμοί. τὸ δ' εὖ μάλιστα τοῦτο γίνεται, 580
 εἰ πᾶσι ταῦτόν προᾶγμ' ἀρεσκόντως ἔχει.
 θέλοις ἄν, εἰ σώσαιμί σ', ἀγγεῖλαι τί μοι
 πρὸς Ἄργος ἔλθῶν τοῖς ἔμοις ἐκεῖ φίλοις,
 δέλτον τ' ἐνεγκεῖν, ἣν τις οἰκτεῖρας ἐμὲ
 ἔγραψεν αἰχμάλωτος, οὐχὶ τὴν ἐμὴν 585
 φονέα νομίζων χεῖρα, τοῦ νόμου δ' ὑπο
 θνήσκων σφε, τῆς θεοῦ τάδε δίκαι' ἠγουμένης;
 οὐδένα γὰρ εἶχον ὅστις Ἄργόθεν μολῶν
 εἰς Ἄργος αὐθις τὰς ἐμὰς ἐπιστολὰς
 πέμπειε σωθεὶς τῶν ἐμῶν φίλων τινί. 590
 σὺ δ', εἰ γάρ, ὡς ἔοικας, οὔτε δυσγενὴς
 καὶ τὰς Μυκῆνας οἶσθα χούς καὶ γὰρ θέλω,
 σώθητι καὶ σὺ μισθὸν οὐκ αἰσχρὸν λαβῶν
 κούφων ἕκατι γραμμάτων σωτηρίαν.
 οὗτος δ', ἐπεὶ περ πόλις ἀναγκάζει τάδε. 595
 θεᾶ γενέσθω θῦμα χωρισθεὶς σέθεν.
 ΟΡ. καλῶς ἔλεξας τᾶλλα πλὴν ἔν, ὦ ξένη;
 τὸ γὰρ σφαγῆναι τόνδ' ἐμοὶ βάρος μέγα
 ὁ ναυστολῶν* γὰρ εἴμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς.

- οὗτος δὲ συμπλεῖ τῶν ἐμῶν μόχθων χάριν. 600
οὐκ οὐκ δίκαιον ἐπ' ὀλέθρῳ τῷ τοῦδ' ἐμὲ
χάριν τίθεσθαι καὐτὸν ἐκδῦναι * κακῶν.
ἀλλ' ὡς γενέσθω· τῷδε μὲν δέλτον δίδου,
πέμπει γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι καλῶς ἔχειν·
ἡμᾶς δ' ὁ χρήζων κτεινέτω. τὰ τῶν φίλων 605
αἴσχιστον ὅστις καταβαλὼν * εἰς ξυμποράς
αὐτὸς σέσωσται. τυγχάνει δ' ὅδ' ὢν φίλος,
ὄν οὐδὲν ἦσσαν ἢ ἢ μὲ φῶς ὄραν θέλω.
- ΙΦ. ὦ λῆμ* ἄριστον, ὡς ἀπ' εὐγενοῦς τινος 610
ῥίζης πέφυκας τοῖς φίλοις τ' ὀρθῶς φίλος.
τοιοῦτος εἶη τῶν ἐμῶν ὁμοσπόρων
ὅσπερ λέλειπται. καὶ γὰρ οὐδ' ἐγώ, ξένοι,
ἀνάδελφός εἰμι, πλὴν ὅσ' οὐχ ὀρθῶσά νιν.
ἐπεὶ δὲ βούλει ταῦτα, τόνδε πέμψομεν
δέλτον φέροντα, σὺ δὲ θανεῖ· πολλή δέ τίς 615
προθυμία σε τοῦδ' ἔχουσα τυγχάνει.
- ΟΡ. θύσει δὲ τίς με καὶ τὰ δεινὰ τλήσεται ;
ΙΦ. ἐγώ· θεᾶς γὰρ τήνδε προστροπὴν* ἔχω.
ΟΡ. ἄζηλά γ, ὦ νεᾶνι, κοῦκ' εὐδαίμονα.
ΙΦ. ἀλλ' εἰς ἀνάγκην κείμεθ', ἦν φυλακτέον. 620
ΟΡ. αὐτὴ ξίφει θύουσα θῆλυς ἄρσενας ;
ΙΦ. οὐκ· ἀλλὰ χαίτην ἀμφὶ σὴν χερνίφομαι*.
ΟΡ. ὁ δὲ σφαγεὺς τίς; εἰ τὰδ' ἴστορεῖν με χρή.
ΙΦ. εἴσω δόμων τῶνδ' εἰσὶν οἷς μέλει τάδε.
ΟΡ. τάφος δὲ ποῖος δέξεται μ', ὅταν θάνω ; 625
ΙΦ. πῦρ ἱερὸν ἔνδον χάσμα τ' εὐρωπὸν* πέτρας.
ΟΡ. φεῦ·
πῶς ἂν μ' ἀδελφῆς χεῖρ περιστείλειεν* ἂν ;
ΙΦ. μάταιον εὐχὴν. ὦ τάλας, ὅστις ποτ' εἰ
ἠῆξω· μακρὰν γὰρ βαρβάρου ναίει χθονός.
οὐ* μὴν, ἐπειδὴ τυγχάνεις Ἄργεῖος ὢν, 630
ἀλλ' ὢν γε δυνατὸν οὐδ' ἐγὼ ἄλλείψω χάριν.
πολὺν τε γὰρ σοι κόσμον ἐνθήσω τάφῳ,
ξανθῷ τ' ἐλαίῳ σῶμα σὸν κατασβέσω,
καὶ τῆς ὀρεῖας ἀνθεμόρουτον γάνος*
ξουθῆς μελίσσης εἰς πυρὰν βαλῶ σέθεν. 635

- ἀλλ' εἶμι δέλτον τ' ἐκ θεᾶς ἀνακτόρων
 οἴσω· τὸ μέντοι δυσμενές μὴ μοῦ λάβης.
 φυλάσσειτ' αὐτούς, πρόσπολοι, δεσμῶν ἄτερ.
 ἴσως ἄελπτα τῶν ἐμῶν φίλων τινὶ
 πέμψω πρὸς Ἄργος, ὃν μάλιστ' ἐγὼ φιλῶ, 640
 καὶ δέλτος αὐτῷ ζῶντας οὓς δοκεῖ θανεῖν
 λέγουσα πιστὰς ἡδονὰς ἀπαγγελεῖ.
-
- ΟΡ. Πυλάδην, πέπονθας ταῦτά πρὸς θεῶν ἐμοί ;
 ΠΥ. οὐκ οἶδ' ἐρωτᾶς οὐ λέγειν ἔχοντά με.
 ΟΡ. τίς ἐστὶν ἡ νεᾶνις; ὡς Ἑλληνικῶς 660
 ἀνήρεθ' ἡμᾶς τοὺς τ' ἐν Ἰλίῳ πόνους
 νόστον τ' Ἀχαιῶν τόν τ' ἐν οἴωνοις σοφὸν
 Κάλχαντ' Ἀχιλλέως τ' ὄνομα, καὶ τὸν ἄθλιον
 Ἀγαμέμνον' ὡς ᾠκτιεῖ ἀνηρώτα τέ με
 γυναῖκα παῖδας τ'. ἔστιν ἡ ξένη γένος 665
 ἐκεῖθεν Ἀργεῖωτις· οὐ γὰρ ἂν ποτε
 δέλτον τ' ἔπεμπε καὶ τὰδ' ἐξεμάνθανεν,
 ὡς κοινὰ πράσσοις, Ἄργος εἰ πράσσοι καλῶς.
- ΠΥ. ἔφθης με μικρόν· ταῦτά δὲ φθάσας λέγεις,
 πλὴν ἐν' τὰ γὰρ τοι βασιλέων παθήματα 670
 ἴσασι πάντες, ὧν ἐπιστροφὴ* τις ἦν.
 ἀτὰρ διήλθον χᾶτερον λόγον τινά.
- ΟΡ. τίν' ; εἰς τὸ κοινὸν δοὺς ἄμεινον ἂν μάθοις.
 ΠΥ. αἰσχρὸν θανόντος σοῦ βλέπειν ἡμᾶς φάος· 675
 κοινῇ τε πλεύσας, δεῖ με καὶ κοινῇ θανεῖν.
 καὶ δειλίαν γὰρ καὶ κακην* κεκτήσομαι
 Ἄργει τε Φωκέων τ' ἐν πολυπτύχῳ χθονί.
 δόξω δὲ τοῖς πολλοῖσι, πολλοὶ γὰρ κακοί,
 προδοὺς σε, σωθεις δ' αὐτὸς εἰς οἴκους μόνος
 ἢ κἀφεδρεύσας* ἐπὶ νοσοῦσι δώμασι 680
 ῥάψαι μόνον σοι σῆς τυραννίδος χάριν,
 ἔγκληρον* ὡς δὴ σὴν κασιγνήτην γαμῶν.
 τοῦτ' οὖν φοβοῦμαι καὶ δι' αἰσχύνης ἔχω,
 κοῦκ ἔσθ' ὅπως οὐ χροῖ συνεκπνεῦσαι μέ σοι
 καὶ συσφαγῆναι καὶ πυρωθῆναι δέμας, 685
 φίλον γεγῶτα καὶ φοβούμενον ψόγον.

- ΟΡ. εὐφημα φώνει· τὰμὰ δεῖ φέρειν ἐμέ·
 ἀπλᾶς δὲ λύπας ἔξόν, οὐκ οἴσω διπλᾶς.
 ὃ γὰρ σὺ λυπρὸν κάπονειδιστον λέγεις,
 ταῦτ' ἔστιν ἡμῖν, εἴ σε συμμοχθοῦντ' ἔμοι 690
 κτενῶ· τὸ μὲν γὰρ εἰς ἔμ' οὐ κακῶς ἔχει,
 πρᾶσσονθ' ἂ πρᾶσσω πρὸς θεῶν, λιπεῖν βίον.
 σὺ δ' ὄλβιός τ' εἰ καθαρά τ' οὐ νοσοῦντ' ἔχεις
 μέλαθρ', ἐγὼ δὲ δυσσεβῆ καὶ δυστυχῆ.
 σωθεῖς δὲ παῖδας ἔξ ἐμῆς ὁμοσπόρου 695
 κτησάμενος, ἦν ἔδωκά σοι δάμαρτ' ἔχειν,
 ὄνομά* τ' ἔμοῦ γένοιτ' ἄν, οὐδ' ἄπαις δόμος
 πατρῶος οὐμός· ἔξαλειφθεῖη ποτ' ἄν.
 ἀλλ' ἔρπε καὶ ζῆ καὶ δόμους οἴκει πατρός.
 ὅταν δ' ἐς Ἑλλάδ' ἵππιόν τ' Ἄργος μόλης, 700
 πρὸς δεξιᾶς σε τῆσδ' ἐπισκῆπτω* τάδε·
 τύμβον τε χῶσον* κἀπίθες μνημεῖά μοι,
 καὶ δάκρυ' ἀδελφῆ καὶ κόμας δότω τάφω.
 ἄγγελε δ' ὡς ὄλωλ' ὑπ' Ἀργείας τινὸς
 γυναικός, ἀμφὶ βωμὸν ἀγισθεῖς φόνω*. 705
 καὶ μὴ προδῶς μου τὴν κασιγνήτην ποτέ,
 ἔρημα κήδη καὶ δόμους ὄρων πατρός.
 καὶ χαῖρ'· ἐμῶν γὰρ φίλτατον σ' ἠὔρον φίλων,
 ᾧ συγκυναγὲ καὶ συνεκτραφεῖς ἐμοί,
 ᾧ πόλλ' ἐνεγκὼν τῶν ἐμῶν ἄχθη κακῶν. 710
 ἡμᾶς δ' ὁ Φοῖβος μάντις ὢν ἐψεύσατο·
 τέχνην δὲ θέμενος ὡς προσώταθ' Ἑλλάδος
 ἀπήλασ' αἰδοῖ τῶν πάρος μαντευμάτων.
 ᾧ πάντ' ἐγὼ δούς τὰμὰ καὶ πεισθεῖς λόγοις,
 μητέρα κατακτὰς αὐτὸς ἀνταπόλλυμαι. 715
 ΠΥ. ἔσται τάφος σοι, καὶ κασιγνήτης λέχος
 οὐκ ἂν προδοίην, ᾧ τάλας, ἐπεὶ σ' ἐγὼ
 θανόντα μᾶλλον ἢ βλέπονθ' ἔξω φίλον.
 ἀτὰρ τὸ τοῦ θεοῦ σ' οὐ διέφθορέν γέ πω
 μάντευμα, καίτοι γ' ἐγγὺς ἔστηκας φόνου. 720
 ἀλλ' ἔστιν ἔστιν ἢ λίαν δυσπραξία
 λίαν διδοῦσα μεταβολάς, ὅταν τύχη.
- ΟΡ. σίγα· τὰ Φοῖβου δ' οὐδὲν ὠφελεῖ μ' ἔπη·

γυνή γὰρ ἦδε δωμάτων ἔξω περᾶ.

- ΙΦ. ἀπέλθεθ' ὑμεῖς καὶ παρευτρεπίζετε* 725
 τάνδον μολόντες τοῖς ἐφεστῶσι σφαγῆ.
 δέλτου μὲν αἶδε πολύθυροι* διαπτυχαί,
 ξένοι, πάρεισιν ἅ δ' ἐπὶ τοῖσδε βούλομαι,
 ἀκούσατ' οὐδεὶς αὐτός ἐν πόνοις τ' ἀνῆρ
 ὅταν τε πρὸς τὸ θάρσος ἐκ φόβου πέσῃ. 730
 ἐγὼ δὲ ταρβῶ μὴ ἀπονοστήσας χθονὸς
 θῆται παρ' οὐδὲν τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς*
 ὃ τήνδε μέλλων δέλτον εἰς Ἄργος φέρειν.
- ΟΡ. τί δῆτα βούλει ; τίνας ἀμηχανεῖς πέρι ;
 ΙΦ. ὄρκον δότω μοι τάσδε πορθμεύσειν γραφὰς 735
 πρὸς Ἄργος, οἷσι βούλομαι πέμπαι φίλων.
- ΟΡ. ἢ κἀντιδώσεις τῷδε τοὺς αὐτοὺς λόγους ;
 ΙΦ. τί χρῆμα δράσειν ἢ τι μὴ δράσειν ; λέγε.
 ΟΡ. ἐκ γῆς ἀφήσειν μὴ θανόντα βαρβάρου.
 ΙΦ. δίκαιον εἶπας· πῶς γὰρ ἀγγεῖλειεν ἄν ; 740
 ΟΡ. ἢ καὶ τύραννος ταῦτα συγχωρήσεται ;
 ΙΦ. πείσω σφε, καὐτὴ ναὸς εἰσβήσω* σκάφος.
 ΟΡ. ὄμνυ' σὺ δ' ἔξαρχ' ὄρκον ὅστις εὐσεβῆς.
 ΙΦ. δώσεις λέγειν χρῆ, τήνδε τοῖς ἐμοῖς φίλοις.
 ΠΥ. τοῖς σοῖς φίλοισι γράμματ' ἀποδώσω τάδε. 745
 ΙΦ. κἀγὼ σὲ σώσω κυανέας ἔξω πέτρας.
 ΠΥ. τίν' οὖν ἐπόμνυς τοισίδ' ὄρκιον θεῶν ;
 ΙΦ. Ἄρτεμιν, ἐν ἧσπερ δώμασιν τιμὰς ἔχω.
 ΠΥ. ἐγὼ δ' ἀνακτά γ' οὐρανοῦ, σεμνὸν Δία.
 ΙΦ. εἰ δ' ἐκλιπῶν τὸν ὄρκον ἀδικοίης ἐμέ ; 750
 ΠΥ. ἄνοστος εἶην· τί δὲ σὺ σώσασά με ;
 ΙΦ. μήποτε κατ' Ἄργος ζῶσ' ἵχνος θείην ποδός.
 ΠΥ. ἄκουε δὴ νυν ὃν παρήλθομεν λόγον.
 ΙΦ. ἀλλ' οὕτις ἔστ' ἀκαιρος, ἦν κακῶς ἔχη
 ΠΥ. ἐξαιρετόν* μοι δὸς τόδ', ἦν τι ναῦς π' θη, 755
 χῆ δέλτος ἐν κλύδωνι χρημάτων μέτα
 ἀφανῆς γένηται, σῶμα δ' ἐκσώσω μόνον,
 τὸν ὄρκον εἶναι τόνδε μηκέτ' ἔμπεδον.
- ΙΦ. ἀλλ' οἶσθ' ὃ δράσω ; πολλὰ γὰρ πολλῶν κυρεῖ
 τάνόντα κἀγγεγραμμέν' ἐν δέλτου πτυχαῖς 760

- λόγω φράσω σοι πάντ' ἀναγγεῖλαι φίλοις.
 ἐν ἀσφαλεῖ γάρ· ἦν μὲν ἐκσώσης γραφήν,
 αὕτη φράσει σιγῶσα τὰγγεγραμμένα·
 ἦν δ' ἐν θαλάσῃ γράμματ' ἀφανισθῆ τάδε,
 τὸ σῶμα σώσας τοὺς λόγους σώσεις ἐμοί. 765
- ΠΥ. καλῶς ἔλεξας τῶν τε σῶν ἐμοῦ θ' ὕπερ.
 σήμαινε δ' ὃ χρηὶ τάσδ' ἐπιστολὰς φέρειν
 πρὸς Ἄργος ὃ τι τε χρηὶ κλύοντά σου λέγειν.
- ΙΦ. ἄγγελ· Ὁρέστη, παιδί τὰγαμέμνονος·
 «ἦ ἂν Αὐλίδι σφαγεῖς· ἐπιστέλλει τάδε 770
 ζῶσ' Ἰφιγένεια, τοῖς ἐκεῖ δ' οὐ ζῶσ' ἔτι.»
- ΟΡ. ποῦ δ' ἔστ' ἐκείνη; κατθανοῦσ' ἦκει πάλιν;
 ΙΦ. ἦδ' ἦν ὄραξ σύ· μὴ λόγοις ἐκπλησέ με.
 «κόμισαί μ' ἐς Ἄργος, ὃ σύναιμε, πρὶν θανεῖν,
 ἐκ βαρβάρου γῆς καὶ μετάστησον θεᾶς 775
 σφαγίων, ἐφ' οἷσι ξενοφόνους τιμὰς ἔχω».
- ΟΡ. Πυλάδην, τί λέξω; ποῦ ποτ' ὄνθ' ἠυρήμεθα;
 ΙΦ. «ἦ σοῖς ἀραία* δώμασιν γενήσομαι,
 Ὁρέσθ',» ἴν' αὐθις ὄνομα δις κλύων μάθης.
- ΟΡ. ὃ θεοί. ΙΦ. τί τοὺς θεοὺς ἀνακαλεῖς ἐν τοῖς ἐμοῖς;
 ΟΡ. οὐδέν· πέραινε δ' ἐξέβην γὰρ ἄλλοσε. 781
- ΙΦ. λέγ' οὐνεκ' ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου θεᾶ
 Ἄρτεμις ἔσωσέ μ', ἦν ἔθυσ' ἐμὸς πατήρ,
 δοκῶν ἐς ἡμᾶς ὀξὺ φάσγανον βαλεῖν,
 εἰς τήνδε δ' ὄκισ' αἴαν. αἶδ' ἐπιστολαί,
 τάδ' ἐστὶ τὰν δέλτοισιν ἐγγεγραμμένα.
- ΠΥ. ὃ ῥαδίους ὄροισι περιβαλοῦσά με,
 κάλλιστα δ' ὁμόσασ', οὐ πολὺν σήσω χρόνον,
 τὸν δ' ὄροκον ὃν κατόμοσ' ἐμπεδώσομεν. 790
 ἰδοῦ, φέρω σοι δέλτον ἀποδίδωμί τε,
 Ὁρέστα, τῆσδε σῆς κασιγνήτης πάρα.
- ΟΡ. δέχομαι· παρῆς δὲ γραμμάτων διαπτυχάς,
 τὴν ἡδονὴν πρῶτ' οὐ λόγοις αἰρήσομαι.
 ὃ φιλτάτη μοι σύγγον', ἐκπεπληγμένος 795
 ὅμως σ' ἀπίστω περιβαλὼν βραχίονι*
 εἰς τέρψιν εἶμι, πυθόμενος θαυμάστ' ἐμοί.

- ΧΟ. ξεῖν, οὐ δικαίως τῆς θεοῦ τὴν πρόσπολον
 χραίνεις* ἀθίκτοις περιβαλὼν πέπλοις χέρα.
- ΟΡ. ὦ συγκασιγνήτη τε καὶ ταῦτοῦ πατρὸς
 Ἄγαμέμνονος γεγῶσα, μή μ' ἀποστρέφου,
 ἔχουσ' ἀδελφόν, οὐ δοκοῦσ' ἔξειν ποτέ.
- ΙΦ. ἐγὼ σ' ἀδελφὸν τὸν ἐμόν ; οὐ παύσει λέγων ;
 τὸ δ' Ἄργος αὐτοῦ μεστὸν ἦ τε Ναυπλία.
- ΟΡ. οὐκ ἔστ' ἐκεῖ σός, ὦ τάλαινα, σύγγonos. 805
- ΙΦ. ἀλλ' ἡ Λάκαινα Τυνδαρίς σ' ἐγείνατο;
- ΟΡ. Πέλοπος* γε παιδί παιδός, οὐ κ'πέφυκ' ἐγώ.
- ΙΦ. τί φῆς ; ἔχεις τι τῶνδέ μοι τεκμήριον ;
- ΟΡ. ἔχω· πατρῶων ἐκ δόμων τι πυνθάνου.
 τάχ' οὖν ἐρωτῶσ'* ἐς ἄπιστ' ἀφίξομαι.
- ΙΦ. οὐκοῦν λέγειν μὲν χρὴ σέ, μανθάνειν δ' ἐμέ. 810
- ΟΡ. λέγοιμ' ἄν· ἄκουε πρῶτον Ἡλέκτρας τάδε.
 Ἄτρεώς Θυέστου τ' οἶσθα γενομένην ἔριν ;
- ΙΦ. ἤκουσα, χουσιῆς ἀρνὸς οὐνεκ' ἦν πέρι.
- ΟΡ. ταῦτ' οὖν ὑφήνασ' οἶσθας εὐπήνοισ* ὑφαῖς ;
- ΙΦ. ὦ φίλτατ', ἐγγὺς τῶν ἐμῶν κάμπτες φρενῶν. 815
- ΟΡ. εἰκὼ τ' ἐν ἰστοῖς ἠλίον μετὰστασιν ;
- ΙΦ. ὑφηνα καὶ τόδ' εἶδος εὐμίτοις πλοκαῖς.
- ΟΡ. καὶ λούτρ' ἐς Αὐλιν μητρὸς ἀνεδέξω* πάρα;
- ΙΦ. οἶδ'· οὐ γὰρ ὁ γάμος ἐσθλὸς ὢν μ' ἀφείλετο*.
- ΟΡ. τί γάρ; κόμας σὰς μητρὶ δοῦσα σῆ φέρειν ; 820
- ΙΦ. μνημεῖά γ' ἀντὶ σώματος τοῦμοῦ τάφω.
- ΟΡ. ἃ δ' εἶδον αὐτός, τάδε φράσω τεκμήρια·
 Πέλοπος παλαιὰν ἐν δόμοις λόγχην πατρὸς,
 ἦν χερσὶ πάλλων παρθένον Πισάτιδα
 ἐκτήσαθ' Ἰποδάμειαν, Οἰνόμαον κτανῶν, 825
 ἐν παρθενῶσι τοῖσι σοῖς κεκρυμμένην.
- ΙΦ. ὦ φίλτατ', οὐδὲν ἄλλο, φίλτατος γὰρ εἶ,
 ἔχω σ', Ὀρέστα, τηλύγετον*
 χθονὸς ἀπὸ πατρίδος
 Ἄργόθεν, ὦ φίλος. 930
- ΟΡ. καὶγὼ σε τὴν θανοῦσαν, ὡς δοξάζεται.
 κατὰ* δὲ δάκρυα, κατὰ δὲ γόος ἅμα χαρᾶ
 τὸ σὸν νοτίζει βλέφαρον, ὡσαύτως δ' ἐμόν.

- ΙΦ. τότ' ἔτι βρέφος ἔλιπον ἔλιπον ἀγκάλαις
 σὲ νεαρόν τροφοῦ νεαρόν ἐν δόμοις. 835
 ὧ θυμὲ κρεῖσσον ἢ λόγοισιν εὐτυχῶν,
 τί φῶ; θαυμάτων πέρα καὶ λόγου
 πρόσω τὰδ' ἐπέβα. 840
- ΟΡ. τὸ λοιπὸν εὐτυχοῖμεν ἀλλήλων μέτα.
- ΙΦ. ἄτοπον* ἠδονὰν ἔλαβον, ὧ φίλαι·
 δέδοικα δ' ἐκ χειρῶν με μὴ πρὸς αἰθέρα
 ἄμπτάμενος φύγη·
 ὧ Κυκλωπίδες ἐστίαι, ὧ πατρίς, 845
 Μυκίνα φίλα,
 χάριν ἔχω ζόας, χάριν ἔχω τροφᾶς,
 ὅτι μοι συνομαίμονα
 τόνδε δόμοισιν ἐξεθρέψω φάος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 850 — 1083

Μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν δύο ἀδελφῶν γίνεται δευτέρα ἀναγνώρισις τοῦ Πυλάδου, τοῦ ἐξαδέλφου τῆς Ἰφιγενείας καὶ υἱοῦ τοῦ Στροφίου, καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἐπιθυμοῦσα νὰ μάθῃ λεπτομερῶς τὰ κατὰ τὴν πατρίδα καὶ τοὺς οἰκείους τῆς συμβάνα, ἐρωτᾷ τὸν Ὀρέστην ὅστις τῇ διηγείται τὴν μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς τῶν καταδιώξιν του ὑπὸ τῶν Ἐρινύων, τὴν ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ τῶν Ἀθηνῶν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεώς του, τὴν ἀθώωσιν του τῇ βοηθείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς καταδιώξεώς του ὑπὸ τῶν Ἐρινύων, ὅσαι δὲν ἐθεώρησαν τὴν ἀπόφασιν δικαίαν, τὴν μετάθασιν του εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν πρὸς ἐξευρεσιν μέσου ἀπαλλαγῆς καὶ τὸν χρησμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπως κομίση ἐκ τῆς Ταυρικῆς τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἀπαλλαχθῇ οὕτω τῶν ἐνοχλήσεων ἐκ τῶν Ἐρινύων.

Πρὸς τοῦτο ζητεῖ τὴν συνδρομὴν τῆς Ἰφιγενείας καὶ προτείνει ἐν ἀνάγκῃ νὰ φονεύσῃ τὸν τύραννον Θόαντα κρυπτόμενος ἐν τῷ ναῷ. Ἡ Ἰφιγένεια εὐρίσκει τοῦτο ἀδύνατον καὶ μηχανάται νὰ πείσῃ τὸν Θόαντα ὅτι οἱ συλληφθέντες ξένοι ὡς μεμολυσμένοι ἐκ τοῦ αἵματος φόνου μητρὸς ἔχουσιν ἀνάγκην καθαρμοῦ εἰς τὴν θάλασσαν ὡς καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς ὅπερ δῆθεν ἤγγισαν. Τοῦτο τὸ σχέδιον ἔχετεύει τὸν χορὸν τῶν γυναικῶν νὰ κρατήσῃ

μυστικόν, ὑποσχομένη ὅτι θὰ συναποκομίση καὶ ταύτας εἰς Ἑλλάδα. Ὁ χορὸς δέχεται νὰ φυλάξῃ τὸ μυστικόν καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ στασίμῳ κλαίει τὴν κακὴν του τύχην διὰ τὴν αἰχμαλωσίαν του καὶ τὴν διαμονὴν του ἐν τῇ βαρβάρῳ ταύτῃ χώρᾳ ἐκ τῆς ὁποίας εὐχεται νὰ ἀπέλθῃ τὸ ταχύτερον, ἐπανακάμπτων εἰς τὴν ἀγαπητὴν πατρίδα.

- XO. ὄρνις*, ἃ παρὰ πετρίνας
 πόντου δειράδας, ἀλκυών, στρ.
 ἔλεγον* οἰκτρὸν ἀείδεις, 1090
 εὐξύνετον* ξυνετοῖσι βοάν,
 ὅτι πόσιν κελαδεῖς ἀεὶ μολπαῖς,
 ἐγὼ σοι παραβάλλομαι
 θρήνους, ἄπτερος ὄρνις, 1095
 ποθοῦσ' Ἑλλάνων ἀγόρους,*
 ποθοῦσ' Ἀρτεμιν ὀλβίαν,
 ἃ παρὰ Κύνθιον* ὄχθον οἰκεῖ
 φοίνικά θ' ἀβροκόμαν*
 δάφναν τ' εὐερνέα*, καὶ 1100
 γλαυκᾶς θαλλὸν ἱερὸν ἐλαίας,
 Λατοῦς ὠδίνα* φίλαν,
 λίμναν θ' εἰλίσσουσαν ὕδαρ
 κύκλιον, ἔνθα κύκνος μελω-
 δὸς Μούσας θεραπεύει. 1105
 ὦ πολλαὶ δακρῦων λιβάδες,*
 αἶ παρηίδας* εἰς ἐμὰς
 ἔπεσον, ἀνίκα πύργων*
 ὄλλυμένων ἐπὶ ναυσὶν ἔβαν
 πολεμίων ἐρετμοῖσι καὶ λόγχαις. 1110
 ζαχρούσου δὲ δι' ἐμπολᾶς*
 νόστον* βάρβαρον ἦλθον,
 ἐν ᾗ τᾶς ἐλαφοκτόνου
 θεᾶς ἀμφίπολον κόρα
 παῖδ' Ἀγαμεμνονίαν λαιρευῶ 1115
 βωμούς τ' οὐ μηλοθύτας,*
 ζηλοῦσα* τὸν διὰ παν-
 τὸς δυσδαίμον' ἐν γὰρ ἀνάγκαις

- οὐ κάμνει* σύντροφος ὦν
 τᾷ πάλαι δυσδαιμονίᾳ· 1120
 τὸ δὲ μετ' εὐτυχίαν κακοῦ-
 σθαι θνητοῖς βαρὺς αἰών.
 καὶ σὲ μὲν, πότνι, Ἄργεῖα
 πεντηκόντορος οἶκον ἄξει·
 συρίζων δ' ὁ κηροδέτας* 1125
 κάλαμος οὐρείου Πανὸς
 κώπαις ἐπιθωύξει*,
 ὁ Φοῖβός θ' ὁ μάντις ἔχων
 κέλαδον ἑπτατόνου λύρας
 αἰείδων ἄξει λιπαρὰν 1130
 εὐ σ' Ἀθηναίων ἐπὶ γᾶν.
 ἔμὲ δ' αὐτοῦ προλιποῦ-
 σα βήσει ῥοθίοις* πλάταις·
 ἄερί δ' ἰστία
 ἔρειδόμεν' ἔς πρότονον κατὰ
 πρῶραν ὑπὲρ στόλον ἐκπετάσουσι* πόδες* 1135
 ναὸς ὠκυπόμπου.
 λαμπρὸν ἱππόδρομον* βαίην,
 ἔνθ' εὐάλιον* ἔρχεται πῦρ·
 οἰκείων δ' ὑπὲρ θαλάμων 1140
 πτέρυγας ἐν νώτοις ἄμοις
 λήξαιμι* θοάζουσα·
 χοροὺς δ' ἰσταίην*, ὅθι καὶ
 πάροχος εὐλοκίμων γάμων,
 παρὰ πόδ' εἰλίσσουσα φίλας 1145
 ματρὸς ἠλίκων θιάσους,
 ἔς ἀμίλλας χαρίτων,
 γλιδᾶς ἄβροπλούτοιο
 εἰς ἔριν ὀρνυμένα, πολυποίκιλα φάρεα
 καὶ πλοκάμους περιβαλλομένα γένυσιν 1150
 ὄψιν ἐσκίαζον,

Ἐν τῷ τρίτῳ ἐπεισοδίῳ ὁ βασιλεὺς Θόας συναντᾷ τὴν ἱερείαν Ἰφιγένειαν κομίζουσαν τὸ ξόανον ἔξω τοῦ Ναοῦ καὶ εἰς τὴν ἐρώτησίν του διηγεῖται αὕτη τὰ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ μολυσμοῦ τῶν ξένων, τὰ τῆς ὑπ' αὐτῶν μεταδόσεως τοῦ μολύσματος εἰς τὸ ξόανον καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ καθαρμοῦ ὄλων εἰς ἔρημον ἀκτὴν μακρὰν τοῦ πολλοῦ κόσμου, διὰ τῆς χρήσεως μυστικῶν τελετῶν. Ὁ Θόας ἐπιδοκιμάζει τὴν εὐλάβειαν τῆς ἱερείας καὶ κατ' εἰσήγησιν αὐτῆς διατάττει πάντες οἱ κάτοικοι νὰ κλεισθοῦν εἰς τὰς οἰκίας των πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ μιάσματος. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ὄλων ὁ χορὸς ἐν τῷ τρίτῳ σιαισίμῳ ψάλλει ὕμνον πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὸ Δελφικὸν μαντεῖον τοῦ ἑποίου οἱ χρησιμοὶ ἐλπίζει νὰ ἐκπληρωθοῦν κατὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν.

Ἐν τῇ ἐξόδῳ καταφθάνει ἄγγελος ζητῶν τὸν βασιλέα εἰς ὃν ἀναγγέλλει ὅτι ἡ Ἰφιγένεια ἐξαπατήσασα αὐτὸν ἱερόκομισε τὸ ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος ἔξω τῆς χώρας συνοδευομένη ὑπὸ τῶν ξένων, τῶν ὁποίων ὁ εἰς εἶναι ἀδελφός της. Ὁ Θόας ἐννοήσας τὴν ἀπάτην τῆς ἱερείας καλεῖ πάντας τοὺς πολίτας ἵνα τρέξωσι καὶ συλλάβωσι τοὺς φυγάδας. Ἐν -ῷ μεταξὺ ἐμφανίζεται ἡ Ἀθηνᾶ κελεύουσα τὸν Θόαντα νὰ σταματήσῃ πᾶσαν καταδίωξιν, διότι ἡ ἀπόφασις τῶν θεῶν εἶναι νὰ ἐπανέλθῃ ἡ Ἰφιγένεια εἰς τὴν Ἑλλάδα κομίζουσα καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος ἵνα τὸ ἐγκαταστήσῃ ἐν τῇ Βραυρωνί τῆς Ἀττικῆς καὶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἐκ τούτου κληθησομένης Ταυροπόλου Ἀρτέμιδος.

Ὁ Θόας ὑπακούει εἰς τοὺς λόγους τῆς θεᾶς, αἱ Ἑλληνίδες γυναῖκες μακαρίζουσι τοὺς ἀπερχομένους καὶ τὸ δρᾶμα τελειώνει.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

- 1 **ἀβροκόμαν** (φοίνικα), ἐννοεῖται ἢ πρόθ. παρὰ ὧς καὶ κατωτ. Ὁ φοῖνιξ λέγ. ἀβροκόμης διὰ τὰ τρυφερὰ καὶ λεπτὰ φύλλα του.
- 2 **ἀγόρους** (ἄγορος, ὅ) = τὰς ἀγοράς, τὰς πανηγύρεις.
- 3 **ἄκος**, τὸ (ἀκέομαι) = ἰνακούφισις, παρηγορία.
- 4 **ἄκρανια** (ἤκούσατε) = ἀνεκτέλεστα, ἀναληθῆ.
- 5 **ἀμπνοάς**, (ποιτ. ἀντὶ ἀναπνοάς) = ἰνάπαυσιν (ἐκ τῶν κόπων).
- 6 **ἀμφίβληστρα** (τοιχῶν), ἐνταῦθα = περίβολος τῶν τοιχῶν.
- 7 **ἀνεδέξω** (λουτρά), δηλαδὴ, ἐνυμφεύθης ἐν Αὐλίδι, δεχθεῖσα πρότερον παρὰ τῆς μητρὸς τὸ κατ' ἔθιμον νυμφικὸν λουτρόν.
- 8 **ἀπλοίας**, σύνταξον: **τυγχάνων τε δεινῆς ἀπλοίας οὐ τυγχάνων τε πνευμάτων** = συναντήσας δὲ φοβερὰν δυσκολίαν ταξιδίου ἕνεκα νηγεμίας.
- 9 **ἀραία** (γενήσομαι) ἐκ τοῦ ἀρά. = θὰ γίνω τὸ πονηρὸν κατὰ σοῦ πνεῦμα, θὰ σὲ καταρῶμαι αἰώνιως.
- 10 **ἄρκυν**, ἄρκυς = υἱός, ἢ = δίκτυον θηρευτικόν, παγίς, ἀδιέξοδος.
- 11 **ἄτοπον** (ἡδονήν) = ἀπροσδόκητον, παράλογον.
- 12 **ἀφείλετο** (ἐνν. τὸ εἰδέναί), δηλαδὴ τοῦ γάμου μου ἢ εὐτυχία (εἰρων.) δὲν μοῦ ἐξήλειψε ἐκ τῆς μνήμης τὸ περιστατικόν.
- 13 **βραχίονι** (πιστῶ) ποιητ. ἔκφρασις = (σὲ ἐναγκαλίζομαι) διὰ βραχίονος εἰς ὃν ὑπάρχει πεποιθήσις ὅτι περιβάλλει τὴν πραγματικὴν ἀδελφὴν του.
- 14 **γάνος**, τὸ (γαίω, γάνυμαι) = κάθε τι εὐφρόσυνον, λαμπρόν, στιλπνόν, ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ μέλιτος (ἀνθεμόρρυτον) = τὸ ἐκ τῶν ἀνθέων ρέον εὐφρόσυνον ὑγρὸν τῆς ξανθῆς μελλίσσης.
- 15 **γενήσεται** (πεσεῖν) = ποιήσει πεσεῖν, θὰ γίνῃ ἀφορμὴ νά...
- 16 **διαδοχαῖς** (ἐρινύων), ἡγουν διὰ τῆς καταδιώξεως ὑπὸ τῶν ἐρινύων, διαδεχομένων ἀλλήλας.
- 17 **δίκαιος** (ῶν), προσωπ. ἀντὶ ἀπροσώπου συντάξεως: **εἰ καὶ δίκαιόν ἐστι (εὐτυχεῖν)**.
- 18 **διπτύχων** = διπλῶν, δύο.
- 19 **ἐγκληρον** = ἐπίκληρον, τῆς περιουσίας καὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ ἀξιώματος (ἕρος ἐν τῷ Ἀττικῶ δικαίῳ).
- 20 **ἐλλίσσουσαν** (λίμναν) = τὴν ἐλικοειδῆ λίμνην, τὴν ἄλλως

- τροχοειδῆ καλουμένην, παρὰ τὴν ὁποῖαν ἔτεκεν ἡ Λητώ.
- 21 εἰσβήσω, ἐν αὐτὸν τὸν Πυλάδην.
- 22 εἰσεπράξατο (εὔ) δηλ. ἐπῆρε μὲ τὸ δίκαιό του ἄσχημον δίκαιον (ὀξύμωρον σχῆμα).
- 23 ἐκδύναι (κακῶν)=διαφυγεῖν.
- 24 ἐκπετάσουσι· τὸ χωρίον παρεδόθη ἐφθαρμένον. Σύνταξον: πόδες ναὸς ὦινυπ. ἐκπετάσουσι ἀέρι ἱστία ἐρειδόμεν' ἐς πρότονον κατὰ πρῶραν ὑπὲρ στόλον=τὰ σχοινία τοῦ ταχυπόρου πλαιῖου θὰ ἀπλώσουν εἰς τὸν ἄνεμον τὰ ἱστία τὰ στηριζόμενα εἰς τοὺς προτόνους ἐκατέρωθεν, δηλ. τὰ πρῶρα ἱστία καὶ τὰ ὑπεράνω τοῦ ἐμβόλου, (σημ. φλόκκου, ἐν τῇ γλώσσει τῶν ναυτικῶν).
- 25 ἐκπλήσαντα, (Ἴδε ἐν λέξει ἐξέπλησε).
- 26 ἔλεγον (δ-)=ἄσμα θρηνητικόν ἐντ.=θρῆνος τῆς ἀλκυόνος (πρὸβλ. τὰ ἐλεγεία).
- 27 ἐμπολᾶς (ζαχρύσου), ἐμπολή, ἢ (πρὸβλ. ἐμπολῶ, ἀπ—εμπολῶ)=ἐμπόρευμα· ἐντ.=ἀγορὰ καὶ ζάχρυσος ἐμπολή=ἢ ἀγορὰ ἀντὶ πολλοῦ χρυσοῦ.
- 28 ἔμπυρα (ἦλθεν εἰς...) ἐνν. τὸ οὐσιαστικὸν σήματα, δηλ. εἰς ἐμπυρομαντείαν, τὴν διὰ τοῦ πυρὸς τῶν θυσιῶν προλέγουσαν τὰ μέλλοντα.
- 29 ἐπιθωῦξει (ἐπιθωῦσω)=θὰ δίδῃ τὸν παρορμητικὸν ρυθμὸν μὲ τὸν ἦχον τῆς σύριγγος εἰς τοὺς κωπηλάτας. Ὁ Πᾶν ἐνταῦθα θὰ ἀναλάβῃ καθήκοντα ἀρχαίου κελευστοῦ ἢ τριηραύλου, ὅστις διὰ τοῦ αὐλοῦ ἐκανόνιζε τὰς κινήσεις τῶν ἑρετῶν κτλ.
- 30 ἐνθάδε, ἢ Ἰφιγένεια ἀναφέρεται εἰς τὴν πληροφορίαν ἣν ἐκόμισαν εἰς αὐτὴν οἱ ποιμένες ὅτι ὁ εἰς τῶν ξένων ὄνομαζέτο Πυλάδης.
- 31 ἐξαίρετον (δὸς)=ὡς ἐξαίρεσιν.
- 32 ἐξέκλεψε, τὸ ἀντικ. μὲ ἐν τῇ στίχ. 30.
- 33 ἐξέπλησα (δρόμους) καμπίλους, ἀόρ. τοῦ ἐκπίμπλημι κατὰ τὸ πλήθω=συνεπλήρωσα, ἐτελείωσα πολλοὺς δρόμους μετὰ καμπῶν. Ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν ἀγώνων δρόμου ἐν τοῖς σταδίοις.
- 34 ἐπαυρέσθαι (ἐνν. σοῦ) ἀόρ. β' τοῦ ἐπαυρίσκομαι=νὰ ἀπολαύσω παρὰ σοῦ, νὰ κερδίσω ἀπὸ σέ.

- 35 *ἐπικράνων* (ἐκ δ'...) ἐκ τῶν κιονοκράνων.
- 36 *ἐπισκήπτω* (σε) = σὲ ἐξορκίζω.
- 37 *ἐπιστολάς* = ἐντολάς, παραγγελίας.
- 38 *ἐπιστροφή* (*ἐπιστρέφω* = στρέφω τὸν νοῦν πρὸς τι) = φροντίς, ἐνδιαφέρον περὶ τινος.
- 39 *ἔρα* (τοῦτο) σύστοιχον ἀντικείμε. = τοῦτον τὸν πόθον ἔχε, σὺ χαίρει διὰ τοῦτο (*ἐράω* — ὄ).
- 40 *ἐρείψιμον* (στέγος), ἐκ τοῦ *ἐρείπω* = ὄλη ἢ στέγη κατέπεσεν εἰς ἐρείπια.
- 41 *ἔρωτιῶσα* (εἰς ἄπιστα) = δηλαδ. ἴσως μὲ τὰς ἐρωτήσεις μου (καὶ τὰς μὴ ἱκανοποιητικὰς ἀπαντήσεις σου) δὲν θὰ πεισθῶ.
- 42 *εὐάλιον* (πῦρ) = εὐήλιον... (ὁ αἰθέρ).
- 43 *εὐδαιμόνων*, ἀνάλυσον τὴν φράσιν: οὐ γὰρ (οὗτος ὁ στρατηγός), ὃν ἐγὼ οἶδα, τῶν εὐδαιμόνων (ἐστὶ).
- 44 *εὐεργέα* (δάφνη) ὄμηρ ἔρνος) = καλλιέβλαστον, εὐθαλή. Ὁ φοῖνιξ, ἡ δάφνη καὶ ἡ ἐλαία ὑπήρξαν τὰ δένδρα ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ἡ Δητὴ ὠδίνουσα...
- 45 *εὐξύνετον* (βοῶν) = εὐσύνετον, εὐκόλως ἐννοουμένην βοήν εἰς τοὺς...
- 46 *εὐπήνοισ* (πήνη, πηγνίον) = εἰς τὰ καλοῦφασμένα ὑφάσματα (τὰ ἐκέντησες)
- 47 *εὐρωπός*, ἐκ τοῦ εὐρύς, (πρβλ. στενός = στενωπός) = εὐρύχωρον, χαῶδες.
- 48 *ζηλοῦσα τὸν...* = ζηλεύουσα τὸν διὰ παντός τοῦ βίου δυστυχῆ. Τὸ παραδοξολόγημα δικαιολογεῖται ἀμέσως κατωτέρω.
- 49 *θριγκόν*, *θριγκός*, ὅ = τὸ ἀνώτατον τοῦ οἰκήματος γείσον, ἢ ἐκ λίθων κορνίτζα τοῦ τοίχου.
- 50 *ἱππόδρομον* (βαίην), ἱππόδρομος, κατὰ παρομοίωσιν ἀπὸ τῶν τρεχόντων τεθρίπων ἐν τῇ ἱπποδρομίᾳ λέγεται ἐνταῦθα ἡ πορεία τοῦ πτερωτοῦ ἄρματος τοῦ Ἥλιου = εἶθε νὰ πετοῦσα μέσα ἀπὸ τὸν φωτεινὸν δρόμον τοῦ Ἥλιου ὅθεν διαχέεται τὸ...
- 51 *ἱσταιήν* (χοροὺς)... Σύνταξον τὴν μέχρι τοῦ τέλους περίοδον ὡς ἐξῆς; *ἱσταιήν χοροὺς ὄθι καὶ πάροχος εὐδοκ. γάμων, εἰλίσσουσα παρὰ πόδα φίλας ματρὸς θιάσους ἡλικίων, ἐς ἀμίλλας χαρίτων, ὀρνυμένα εἰς ἔριν χλ. ἀβροπλούτιο, περιβαλλομένα γένυσιν πολυπ. φά-*

ρα και πλοκ. ὄψιν ἐσκίαζον = εἶθε δὲ νὰ ὀργανώσω χοροὺς κατὰ τοὺς ὁποίους ὡς παράνυμφος εἰς γάμους ἐπισήμους, σύρουσα κύκλω τοὺς ὀμίλους τῶν συνομηλικῶν, κοντὰ εἰς τὸν κύκλον ἀγαπητῆς μητρὸς, εἰς ἀγῶνα καλλι-
στείων καὶ συνεριζομένη μαζί των εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ πλοῦτου θὰ ἐσκέπαζον τὸ πρόσωπον, ἔχουσα περὶ τὰς
παρειὰς πολυχρῶμους πέπλους καὶ πλοκάμους (τῆς κόμης).

- 53 *ἱστορῶ* (σε) = ἐρωτῶ, ζητῶ νὰ μάθω παρὰ σοῦ.
- 53 *κάκην* = ἀνανδρίαν, φαυλότητα.
- 54 *κακόν*, ἐνν. τὴν ἐν Αὐλίδι θυσίαν τῆς Ἰφιγενείας.
- 55 *καλλίνικον*, (στέφανον) ποιητικὴ χρῆσις = τὸν καλὸν στέφανον νίκης (Ἰ.Ι.Ιου).
- 56 *καλλιστεῖον* : ἡ ἔλη φράσις κεῖται παρενθετικῶς καὶ ἀνήκει εἰς τὴν Ἰφιγενείαν ἣτις διακόπτει ἐνταῦθα τὴν διήγησιν τοῦ Κάλχαντος. *καλλιστεῖον* = τὸ βραβεῖον τοῦ καλλίστου γεννήματος (ἴδε ἀνωτ. στιχ. 20):
- 57 *κάμνει* (οὐ...) ἐρμήνευσον τὸ ἔλον = εἰς τὰς ταλαιπωρίας τῆς ζωῆς, (ἐν ἀνάγκαις) ὁ ἀνέκαθεν ἀνατραφεὶς (σύντροφος) μὲ τὴν δυστυχίαν, δὲν ὑποφέρει, ἐνῶ...
- 58 *κατά*, σύναψον πρὸς τό : νοτίζει δάκρυα (κατανοτίζει τό..)
- 57 *καταβαλῶν*, σύνταξον : ἀσχιστόν (ἐστίν) ὅστις (εἷτις) καταβαλῶν τὰ τῶν φίλων εἰς ξυμφορὰς αὐτὸς σέσωσται.
- 60 *κατηρξάμην*, *κατάρχομαι*, ἐπὶ θρησκευτικῆς σημασίας = ἀρχίζω τὴν θυσίαν ραντίζουσα τὸ θῆμα π.χ. δι' ἡγιασμένου ὕδατος κ. λ. π.
- 61 *κάφεδρεύσας* (ἐπὶ δόμασι) = ἐπωφεληθεὶς τῆς περιστάσεως ὡς ἐνεδρεύων...
- 62 *κέρδος* : ἀνάλυσον : οὐδὲν γὰρ κέρδος (ἐστίν ἐμοὶ) ὃ ζητεῖς ὡς θανουμένη.
- 63 *κηροδέτας* (κάλαμος) = ἡ σύριγξ τοῦ Πανός, ἡ συγκεκολλημένη διὰ κηρίου.
- 65 *Κύνθιον* (ὄχθον), ὁ Κύνθιος ὄχθος εἶναι ὄρος τῆς Δήλου (ὁ Κύνθος) παρὰ τὸν ὁποῖον ἐγεννήθησαν ἡ Ἄρτεμις καὶ ὁ Ἀπόλλων.
- 65 *λήμα* (ἄριστον) = διάθεσις, ἀπόφασις (γενναιοτάτη).
- 66 *λήξαιμι*, σύνταξον : *λήξαιμι* θοάξουσα τὰς ἐν ἄμοις νώτοις πτέρυγας ὑπὲρ οἰκειῶν θαλάμων = καὶ εἶθε νὰ ἔφθανα

- κινουσα ζωηρῶς (θοάζω) τὰς πτέρυγας τῶν νώτων μου,
πάνω ἀπὸ τοῦ θαλάμου τοῦ οἴκου μου.
- 67 **λιβάδας** (δακρύων), ἐκ τοῦ λείβω=πᾶν ὅ,τι στάζει, καὶ ἐντ.
=ρυάκια δακρύων, ποταμοὶ δακρύων, ὡς λέγομεν σήμερον.
- 68 **λυγαίας**, ος—α, ον=σκοτεινὸς πρβλ. **κελαινὴ νύξ**.
- 69 **μειελθεῖν** (τοῦς γάμους.) **μειέρομαί τι**=ζητῶ νὰ λάβω
ἱκανοποίησιν διὰ...
- 70 **μηλοθύτας** (οὐ...)=ἐνθα δὲν θυσιάζονται πρόβατα (μῆλα)
ἀλλ' ἀνθρωποὶ κτλ.
- 71 **ναυστολῶν** (τὰς συμφορὰς)=δ μεταφέρων ἐν τῷ πλοίῳ τὸ
φορτίον τῶν ἀτυχημάτων, δηλ. ὁ ὑπεύθυνος νὰ πληρῶσῃ
διὰ τὴν κακὴν τύχην μας.
- 72 **νόστιον** (βάρβαρον)=εἰς ταξίδιον πρὸς χώραν βαρβαρικὴν.
τὸ ἐπίθ. **βάρβαρον** ἰσοδυν. πρὸς γεν. «γῆς βαρβάρου»
- 73 **νώτα** (χθονὸς) ποιητικὴ ἔκφρασις (πρβλ. **νώτα** θαλάσσης)=
ἡ εὐρεῖα γῆ
- 74 **ὄνομα** (ἐμοῦ γένοιτο)=τὸ ὄνομά μου, ἡ μνήμη μου θὰ δια-
τηρηθῇ.
- 76 **ὄροις** σύναψον πρὸς τὸ ἀλκυῶν, ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν πα-
ρομοιάζει ἑαυτὸν πρὸς τὴν ἀλκυόνα (παραθαλάσσιον πτη-
νόν, κοινῶς ψαροπούλι), ἥτις πρὶν ἢ μεταμορφωθῆ ὑπὸ
τῶν θεῶν εἰς πτηνὸν ἦτο σύζυγος τοῦ Κήρυκος, ἀπολεσθέν-
τος ἐν ναυαγίῳ. Οἱ θεοὶ οἰκτίραντες τὴν θλιψὴν τῆς ἐπὶ τῇ
ἀπωλείᾳ τοῦ προσφιλοῦς συζύγου μετέβαλον αὐτὴν εἰς πτη-
νὸν (ἀλκυόνα) ἐξακολουθοῦσαν πάντοτε τοῦς θρήνους του κτλ.
- 75 **οὐ μὴν**, σύνταξον τὸ ὄλον, **οὐ μὴν ἀλλά, ἐπειδὴ τυγχάν.**
Ἄργ. ὦν οὐδ' ἐγὼ ἐλλείπω χάριν τούτων ἃ γε δυ-
νατὸν ἐστὶ χαρίζεσθαι).
- 77 **παρέργω** (ἐνν.) **θήσομαι**=τοῦτο θὰ τὸ θεωρήσω ὡς δευτε-
ρεθον πρᾶγμα ἀπέναντι τῆς ἄλλης δυστυχίας μου, δηλ.
θὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐρώτησίν σου, διότι ἡ ἐνόχλησίς τῆς
ἀπέναντι τῆς γενικῆς δυστυχίας μου εἶναι μηδαμινή.
- 78 **παρευρεπίξτε**, σύνταξον: **μολόντες παρευρεπίξτε τὰ**
ἐνδον τοῖς ἐφροσίνωσι σφαγῇ=φθάσαντες ἐτοιμάσατε
τὰ ἐντὸς μετὰ τῶν ἐχόντων τὴν φροντίδα τῶν θυσιῶν
(ἀποτείνεται πρὸς τοὺς συνοδεύοντας αὐτὴν φύλακας),
- 79 **παρηίδας, παρηίς**—ίδος καὶ συνηρ. **παρηῆς**—ῆδος=παρεΐα,

- 80 *Πέλοπος*, δηλ. Πέλοψ (πρόπαππος), Ἄτρεϋς (πάππος) καὶ Ἄγαμέμνων (πατήρ).
- 81 *περιστελλειεν (πῶς ἄν)*, *περιστελλῶ* (νεκρὸν) = περιποιοῦμαι πρὸς κήδευσιν.
- 82 *πόδες* = τὰ σχοινία τὰ δεδεμένα εἰς τὰς δύο κατωτάτας γωνίας τοῦ ἱστίου, μὲ τὰ ὁποῖα μαζεύονται ἢ χαλαρώνονται τὰ ἱστία, ἀναλόγως τῆς δυνάμεως τοῦ ἀνέμου. Κοινῶς «σκόττες».
- 83 *πολύθυροι* (διαπτυχαί) = πολύπτυχοι, πολλὰ φύλλα ἔχουσαι δέλτοι.
- 84 *προσαμβάσεις*, ποιητικ. ἀντὶ *προσαναβάσεις*: τὸ δλον: *πότερα ἐκβησόμεσθα προσαναβάσεις κλιμάκων* (ἢ πύλας ἀνοίξομεν), Βον μέλος μετὰ τὸ πότερον ἴδ. στ. 100 = ποτον ἐκ τῶν δύο, θά ἀνέλθωμεν εἰς τὸν τοίχον ἐπὶ θαθμίδων κλίμακος ἤ...
- 85 *προσιροπῆν* (θεᾶς ἔχω) *προσιροπῆ* = καταφύγιον, ἰκεσία πρὸς θεόν, ἐνταῦθα = ἔχω τὴν ὑποχρέωσιν τῆς λατρείας τῆς θεᾶς (ὡς ἰερεῖά της).
- 86 *πρότονος*, δ = τὸ σχοινίον τὸ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ἐμπροσθίου ἱστοῦ φθάνον μέχρι τῆς πρῶρας καὶ συγκρατοῦν αὐτόν.
- 87 *πυκναῖς*, σύναψον τῷ *αὔραις*.
- 88 *πύργων*, ἐνν. τῆς πατρίδος, τῶν ὀχυρῶν ἐπάλλξεων. Αἱ γυναῖκες εἶναι αἰχμάλωτοι πολέμου καθ' ὃν ἠττήθη ἡ πατρίς καὶ ἀπεκομίσθησαν ἐπὶ τῶν ἐχθρικών πλοίων ὡς δορυκῆται εἰς τὴν ξένην (ἐρετμοῖσι καὶ λόγχαῖς).
- 89 *ῥοθλοῖς* (πλάταις) = τῇ βοηθείᾳ τῶν πλαταγουσῶν κωπῶν.
- 90 *σοφόν*, γέν. οὐδετ. (= εἶναι).
- 91 *σιτόλον* (ὑπὲρ —) *σιτόλος* ἐνν. = τὸ προεξέχον τῆς πρῶρας μέρος, τὸ ἔμδολον τοῦ πλοίου (πρβλ. *ἄκροσιτόλιον* = τὸ τελευταῖον ἄκρον), καὶ προσδιορίζει λεπτομερέστερον τὸ: *κατὰ πρῶραν*.
- 92 *συλλαβοῦσα*, σύνταξον = ὡς *ἀνιστορεῖς με ἅπαξ συλλαβοῦσα πάντα*, δηλ. πῶς μοῦ ὑποβάλλεις μίαν γενικὴν ἐρώτησιν ἀφοῦ συνέδεσες μαζί τόσα πολλὰ πράγματα.
- 93 *συνάψαι* (τὸ ὄναρ) = νὰ ἐξηγήσω τὸ ὄνειρον ἐν σχέσει πρὸς...
- 94 *τηλήγετον* (βρέφος) = πολυαγαπημένον, πολυχαῖδεμένον.

- 95 *τιθείς* (ἴσον)=ποιῶν ἴσον, ἐξισῶν. Σύναψον τὴν φράσιν: *ὁς τιθείς ἴσον* (ἰσῶν) *ὠκύν πόδα* (ὠκύτητα ποδῶν) *πτεροῖς* (δηλ. ὠκύτητι πτερῶν)=Οὗτος ὁ βασιλεὺς ἔχων ταχεῖς τοὺς πόδας ὡς τὸ πέταγμα τῶν πτηνῶν ὠνομάσθη *Θόας* (Θόας θέω—θοός) ἕνεκα τῆς . . .
- 96 *τινί*, ἐνν. τῷ πατρὶ τοῦ Ὅρ . . .
- 97 *τοῦδε*, δηλ. τοῦ θανείν.
- 98 *τοῦδε*: ἡ δεικτ. ἀντων. *ὄδε* κείται ἐνταῦθα ἀντὶ τῆς γεν. *ἐμοῦ* (αὐτοῦ) *τοῦδε τοῦ ἀνδρός τύχας* (τάς): ἀνάλυσον: *τίς αἶδε διω τοιαῖδε τύχαι ἔσσονται*;=τίς γνωρίζει ἂν δὲν τὴν περιμένῃ παρομοία τύχη;
- 99 *τριγλύφων*, *τριγλυφος*, ἡ, ὄρος ἀρχιτεκτονικός τοῦ Δωρικοῦ ναοῦ, δηλ. πλάξ μαρμαρίνη μετὰ τριῶν παραλλήλων γλυφῶν ὑπὲρ τὸ ἐπιστύλιον. Μεταξὺ τῶν πλακῶν παρέμενον κενά, *αἱ ὄπαι*, αἵτινες ἀργότερον φραχθεῖσαι ὠνομάσθησαν *μετόπαι*.
- 100 *τροχηλαίου* (μανίας) *τροχήλατος*=ὁ ἐπὶ τροχῶν κινούμενος, καὶ μεταφ. ὁ ταχύς ὡς τροχός τῆς ἀμάξης, ὀρμητικός, σφοδρός.
- 101 *φόνῳ* (ἀγνισθεῖς), ἤτοι καθαγισθεῖς δι' ὕδατος, τὴν σφαγὴν μου προσημαίνοντος.
- 102 *φωσφόρω* (θεῶ), *φωσφόρος*, ἡ Ἄρτεμις ὡς ταυτιζομένη πρὸς τὴν σελήνην.
- 103 *χέρνιβες* (χέρνιψ - βος)=οἱ ἀγνισμοὶ τοῦ θύματος δι' ἡγιασμένου ὕδατος.
- 104 *χερνίβομαι*, *τοῦ χερνίπτομαι*=νίπτω τὰς χεῖρας ἵνα ῥαντίσω διὰ τοῦ ἡγιασμένου ὕδατος τὰ θύματα, καθιερωτὸ θῆμα.
- 105 *χραίνεις*=μολύνεις (ἡθικῶς).
- 106 *χῶσον* (τύμβον) τοῦ χῶ=ὑψωσον σωρὸν χῶματος ὡς κενοτάφιον.
- 107 *ὠδίνα* (φίλαν) παράθ. τοῦ ἀπωτέρω: *φοίνικα καὶ δάφναν* =ποὺ ἐχρησίμευσαν ὡς σωτήρια, ἀνακουφιστικά τῶν ὠδίνων τῆς Λητοῦς.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ

Η παρούσα μελέτη εστιάζει στην εξέταση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στην κοινωνία, με ιδιαίτερη έμφαση στην κατάσταση των παιδιών και των οικογενειών. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η ανεργία και η μείωση των εισοδημάτων έχουν οδηγήσει σε αυξημένη φτώχεια και κοινωνική ανισότητα.

Επιπλέον, η έλλειψη πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες και την υγεία αποτελεί σημαντικό πρόβλημα, που απαιτεί άμεση παρέμβαση από τις αρχές. Η έρευνα υποστηρίζει την ανάγκη για ενισχυμένες πολιτικές που να στοχεύουν στην προστασία των ευπαθών ομάδων και στην προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Το κείμενο περιλαμβάνει επίσης μια ανάλυση των προτάσεων που έχουν καταρτιστεί για την αντιμετώπιση των προκλήσεων, καθώς και συστάσεις για περαιτέρω έρευνα και δράση.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ

ΧΟΡΟΣ

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

ΑΧΙΛΛΕΥΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ

* Αχιλλεύς

Ἴφιγένεια

Κάλχας.

Θεράπων φρατῶν

Ἄγαμέμνων

πινάκιον ὀπορώδων διὰ τὴν θυσίαν.

Ἡ θυσία τῆς Ἴφιγενείας ἐν Ἀλλίδι. (Ἀνάγλυφον περιφρημον ἐν Φλωρεντία).

Η φρουρά ελεγχόμενη να είναι (πρόσωπος καθίσταται / αντιστοιχεί)
στον χώρο που είναι ο χώρος
Μαθητές / μαθητές / μαθητές

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

Τοῦ ἐν Αὐλίδι ἠθροισμένου Ἑλληνικοῦ στόλου μὴ δυναμένου ἔνεκα ἄκρας νηγεμίας νὰ πλεύσῃ εἰς Τροίαν· καλεῖται ὁ μάντις Κάλχας νὰ εἴπῃ τὸ αἴτιον, ὅστις καὶ ἀποκαλύπτει τὴν ἀνάγκην τῆς θυσίας τῆς Ἰφιγενείας πρὸς ἔξιλέωσιν τῆς Ἀρτέμιδος.

Μετακαλεῖται οὕτω ἐξ Ἄργους ἡ Ἰφιγένεια ἐπὶ τῇ προφάσει νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν ἥρωα Ἀχιλλέα. Ἡ ἀπάτη δὲν βραδύνει νὰ γίνῃ γνωστὴ εἰς πάντας καὶ ἐν τέλει ἡ Ἰφιγένεια ἠρωϊκῶς ἀτενίζει τὸν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θάνατον χάριν τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος. Ἀλλὰ τὴν ὑσιάτην σιγμὴν ἀναρπάζεται ὡς ἐκ θαύματος ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος, ἀντὶ τῆς κόρης δὲ θυσιάζεται ἔλαφος, ὑπὸ τῆς θεᾶς σταλεῖσα, καὶ ὁ στόλος ἀποπλεεῖ αἰσίως εἰς Τροίαν.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Αὐλίδι καὶ πρὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ἀρχιστρατήγου Ἀγαμέμνονος.

ΙΦΙΤΕΝΙΑ Η ΕΙΣ ΒΥΛΙΔΙ

Τὸς ἐν Ἀθήναις ἰδρωμένους ἑλπίσιν οὐδὲν ἔστι
δυνατόν ἐκκαταρτισθῆναι καὶ πάλιν εἰς Ἰουδαίαν
καταστῆναι ὁ μόνος Κόσμος καὶ εἶναι τὸ μέτρον ὅτι καὶ
ἀποκαλύπτει τὴν ἀνάγκην τῆς θύρας τῆς Ἰφίτενειας
ἀπὸ ἑλλείψεως τῆς Ἀφροδίτης.

Μετακινεῖται οὖν ἡ Ἀφροδίτη ἢ ἰφίτενεια καὶ τῆ
προφάνει καὶ ἀκονοδοῦσθαι τὸν ἦρον Ἀφροδίτη. Ἡ ἀνάγκη
ὅπως εἶναι ἰφίτενεια καὶ γίνεσθαι εἰς πάντας καὶ ἐν
ἑαυτῇ ἢ ἰφίτενεια ἰφίτενεια τὸν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ
ἀπὸ τῆς ἀφροδίτης τῆς ἀφροδίτης. Ἀλλὰ εἶναι
ἐκείνην ἀφροδίτην ἀφροδίτην ὡς ἐκ τῆς ἀφροδίτης
Ἀφροδίτης. ὅτι τῆς ἀφροδίτης ὡς ἀφροδίτης ἀφροδίτης
τῆς ἀφροδίτης ἀφροδίτης καὶ ὡς ἀφροδίτης ἀφροδίτης
τῆς ἀφροδίτης.

Ἡ ἀφροδίτη τοῦ ἀφροδίτης ἀφροδίτης ἐν Ἀθήναις καὶ πᾶσι
τῆς ἀφροδίτης τοῦ ἀφροδίτης Ἀφροδίτης.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

- ΑΓΑ. ὦ πρόεσβυ, δόμων τῶνδε πάροιθεν
στείχε. ΠΡ. στείχω. τί δὲ καινουργεῖς,*
Ἄγάμεμνον ἀναξ: ΑΓΑ. σπεύσεις; ΠΡ. σπεύδω.
μάλα τοι γῆρας τοῦμὸν ἄνπνον
καὶ ἐπ' ὀφθαλμοῖς ὄξυ* πάρεστιν. 5
- ΑΓΑ. τίς ποτ' ἄρ' ἀστήρ ὅδε πορθμεύει;*
ΠΡ. Σείριος ἐγγὺς τῆς ἑπταπόρου*
Πλειάδος ἕσσω* ἔτι μεσσήρης*
ΑΓΑ. οὐκουν φθόγγος* γ' οὔτ' ὀρνίθων
οὔτε θαλάσσης· σιγαὶ δ' ἀνέμων 10
τόνδε κατ' Εὐριπον ἔχουσιν.*
- ΠΡ. τί δὲ σὺ σκηνηῆς ἐκτὸς αἰσσεις,
Ἄγάμεμνον ἀναξ;
ἔτι δ' ἡσυχία τῆδε κατ' Αὐλιν,
καὶ ἀκίνητοι* φυλακαὶ τειχέων. 15
στείχωμεν ἔσω. ΑΓΑ. ζηλῶ σέ, γέρον,
ζηλῶ δ' ἀνδρῶν ὅς ἀκίνδυνον
βίον ἐξεπέρασ' ἀγνώς* ἀκλεῆς
τοὺς δ' ἐν τιμαῖς ἦσσαν ζηλῶ.
- ΠΡ. καὶ μὴν τὸ καλὸν γ' ἐνταῦθα βίου. 20
ΑΓΑ. τοῦτο δὲ γ' ἐστὶν τὸ καλὸν σφαλερόν·
καὶ φιλότιμον*
γλυκὺ μὲν, λυπεῖ δὲ προσιστάμενον.
τοτὲ μὲν τὰ θεῶν οὐκ ὀρθωθέντ'*
ἀνέτρεψε βίον, τοτὲ δ' ἀνθρώπων 25
γνώμαι πολλαὶ
καὶ δυσάρεστοι* διέκναισαν.*
- ΠΡ. οὐκ ἄγαμαι* ταῦτ' ἀνδρὸς ἀριστέως·
οὐκ ἐπὶ πᾶσιν σ' ἐφύτευσ' ἀγαθοῖς,
Ἄγάμεμνον, Ἄτρεὺς. 30

- δεῖ δέ σε χαίρειν καὶ λυπεῖσθαι·
 θνητὸς γὰρ ἔφυς. κἄν μὴ σὺ θέλῃς,
 τὰ θεῶν οὕτω βουλόμεν' ἔσται.
 σὺ δὲ λαμπιῆρος φάος ἀμπετάσας*
 δ' ἴλον τε γράφεις 35
 τήνδ' ἦν πρὸ χειρῶν ἔτι βασιάζεις,
 καὶ ταῦτά πάλιν γράμματα συγγεῖς*
 καὶ σφραγίζεις λύεις τ' ὀπίσω
 ρίπτεις τε πέδῳ πεύκην,* θαλερὸν
 κατὰ δάκρυ χέων, 40
 καὶ τῶν ἀπόρων* οὐδενὸς ἔνδεῖς
 μὴ οὐ μαίνεσθαι.
 τί πονεῖς ; τί νέον περὶ σοί, βασιλεῦ ;
 φέρε κοίνωσον μῦθον ἔς ἡμᾶς.
 πρὸς δ' ἄνδρ' ἀγαθὸν πιστόν τε φράσεις' 45
 σῆ γὰρ μ' ἀλόχῳ τότε Τυνδάρεως
 πέμπει φρονὴν
 συννυμφοκόμον τε δίκαιον.*
- ΑΓΑ. ἐγένοντο Λήδα Θεστιάδι τρεῖς παρθένοι,
 Φοῖβη Κλυταιμνήστρα τ' ἐμὴ ξυνάορος 50
 Ἑλένη τ' ταύτης οἱ τὰ πρῶτ' ὠλβισμένοι*
 μνηστῆρες ἦλθον Ἑλλάδος νεανίαι.
 δειναὶ δ' ἀπειλαὶ καὶ κατ' ἀλλήλων φόνος
 ξυνίσταθ',* ὅστις μὴ λάβοι τὴν παρθένον.
 τὸ πρᾶγμα δ' ἀπόρως εἶχε Τυνδάρεω πατρί, 55
 δοῦναί τε μὴ δοῦναί τε, τῆς τύχης ὅπως
 ἄψαιτ'* ἄθραυστα.* καὶ νιν εἰσηλθεν τάδε,
 ὄρκους συνάψαι δεξιὰς τε συμβαλεῖν
 μνηστῆρας, ἀλλήλοισι καὶ δι' ἐμπύρων
 σπονδὰς καθεῖναι κἀπαράσασθαι* τάδε, 60
 ὅτου γυνὴ γένοιτο Τυνδαρὶς κόρη,
 τούτῳ συναμνεῖν, εἴ τις ἐκ δόμων λαβῶν
 οὔχοιτο τὸν τ' ἔχοντ' ἀπωθοίη λέχους,
 κἀπιστρατεύσειν καὶ κατασκάψειν πόλιν
 Ἑλλην' ὁμοίως βάρβαρόν θ' ὄπλων μέτα. 65
 ἐπεὶ δ' ἐπιστώθησαν ἐμπέδως, γέρον
 ὑπῆλθεν* αὐτοὺς Τυνδάρεως πυκνῆ φρονί,

διδούς ἐλέσθαι θυγατρὶ μνηστήρων ἕνα,
 ὅτου πνοαὶ φέροιεν Ἐφροδίτης φίλαι.
 ἦ δ' εἴλεθ', ὅς σφε* μήποτ' ὄφελεν λαβεῖν, 70
 Μενέλαον. ἐλθὼν δ' ἐκ Φρυγῶν ὁ τὰς θεὰς
 κρίνων ὄδ', ὡς ὁ μῦθος Ἄργείων ἔχει,
 Λακεδαίμον', ἀνθηρὸς μὲν εἰμάτων στολῇ
 χρυσῶ τε λαμπρὸς βαρβάρῳ χλιδήματι,
 ἐρῶν ἐρῶσαν ὄχετ' ἐξαναρπάσας 75
 Ἐλένην πρὸς Ἴδης βούσταθμ',* ἔκδημον λαβὼν
 Μενέλαον· ὁ δὲ καθ' Ἑλλάδ' οἰστρήσας* δρόμφ
 ὄρκους παλαιοὺς Τυνδάρεω μαρτύρεται,
 ὡς χρὴ βοηθεῖν τοῖσιν ἠδικημένοις.
 τοῦντεῦθεν οὖν Ἕλληνες ἄξαντες* δορί, 80
 τεύχη λαβόντες στενόπορ' Αὐλίδος βάθρα
 ἤκουσι τῆσδε, ναυσὶν ἀσπίσιν θ' ὁμοῦ
 ἵπποις τε πολλοῖς ἄρμασίν τ' ἠσκημένοι.
 καμὲ στρατηγεῖν δῆτα Μενέλεω χάριν
 εἴλοντο, σύγγονόν γε. τὰξίωμα δὲ 85
 ἄλλος τις ὄφελ' ἀντ' ἐμοῦ λαβεῖν τόδε.
 ἠθροισμένου δὲ καὶ ξυνεστῶτος στρατοῦ,
 ἡμεσθ' ἀπλοῖα χρώμενοι κατ' Αὐλίδα.
 Κάλχας δ' ὁ μάντις ἀπορία κεχρημένοις
 ἀνεῖλεν* Ἰφιγένειαν ἣν ἔσπειρ' ἐγὼ 90
 Ἀρτέμιδι θῦσαι τῇ τόδ' οἰκούσῃ πέδον,
 καὶ πλοῦν τ' ἔσεσθαι καὶ κατασκαφὰς Φρυγῶν.
 κλύων δ' ἐγὼ ταῦτ', ὄρθίω* κηρύγματι
 Ταλθύβιον εἶπον πάντ' ἀφιέναι στρατόν, 95
 ὡς οὔποτ' ἂν τλὰς θυγατέρα κτανεῖν ἐμῆν.
 οὗ δὴ μ' ἀδελφὸς πάντα προσφέρων λόγον
 ἔπεισε τλήνῃ δεινά. κἄν δέλτου πτυχαῖς
 γράψας ἔπεμψα πρὸς δάμαρτα τὴν ἐμὴν
 στέλλειν Ἀχιλλεῖ θυγατέρ' ὡς γαμουμένην, 100
 τό τ' ἀξίωμα τάνδρὸς ἐγκαυρούμενος,*
 συμπλεῖν τ' Ἀχαιοῖς οὔνεκ' οὐ θέλοι λέγων,
 εἰ μὴ παρ' ἡμῶν εἴσιν εἰς Φθίαν λέχος·
 πειθῶ γὰρ εἶχον τήνδε πρὸς δάμαρτ' ἐμῆν.
 ψευδῆ συνάψας* ἀμφὶ παρθένου γάμον. 105

μόνοι δ' Ἄχαιῶν ἴσμεν ὡς ἔχει τάδε
 Κάλχας Ὀδυσσεὺς Μενελέως θ'. ἃ δ' οὐ καλῶς
 ἔγνων τότε, αὐτίς μεταγράφω καλῶς πάλιν
 εἰς τήνδε δέλτον, ἦν κατ' εὐφρόνης* σκιὰν
 λύοντα καὶ συνδοῦντά μ' εἰσεῖδες, γέρον. 110
 ἀλλ' εἶα χώρει τάσδ' ἐπιστολὰς λαβὼν
 πρὸς Ἄργος. ἃ δὲ κέκευθε δέλτος ἐν πτυχαῖς,
 λόγῳ φράσω σοι πάντα τὰγγεγραμμένα.
 πιστός γὰρ ἀλόχῳ τοῖς τ' ἔμοις δόμοισιν εἶ.

ΠΕΡΙΑΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 115—606

Ὁ Ἀγαμέμνων φανερώνει εἰς τὸν Πρεσβύτεν τὸ περιεχόμενον τῆς πρὸς τὴν Κλυταιμνήστραν ἐπιστολῆς, τοῦ νὰ μὴ στείλῃ δηλαδὴ τὴν Ἰφιγένειαν εἰς τὴν Αὐλίδα, ὡς τῇ εἶχε παραγγεῖλει προηγουμένως, χάριν δῆθεν τῆς ὑπανδρείας τῆς πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ παρακαλεῖ τὸν γέροντα νὰ σπεύσῃ, ἵνα μὲ κάθε τρόπον ἐμποδίσῃ τὴν ἄφιξιν τῆς κόρης. Ὁ Πρεσβύτες ἀναχωρεῖ δρομαίως, ὁ Ἀγαμέμνων ἀπέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν του καὶ ὁ χορὸς τῶν ἐκ Χαλκίδος τῆς Εὐβοίας γυναικῶν εἰσέρχεται (πάροδος) εἰς τὸ θέατρον, ἐκ περιεργείας ὠθούμενος, νὰ ἴδῃ τὸν θαυμαστὸν παρὰ τὴν Αὐλίδα στρατὸν καὶ στόλον τῶν Πανελλήνων. Ὁ Χορὸς ἐν τῷ ἄσματί του ἀπαριθμεῖ τοὺς ἥρωας οὓς εἶδε κατὰ τὴν πορείαν του, ἦτοι τοὺς δύο Αἴαντας, τὸν Διομήδην καὶ τὸν Ὀδυσσεά καὶ ἄλλους, περιγράφει τὸν νικηφόρον ἀγῶνα ὀπλίτου δρόμου τοῦ Ἀχιλλέως πρὸς τέθριππον ἄρμα τοῦ Εὐμήλου καὶ ἐκθαμβούμενος ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν παρὰ τὴν παραλίαν τῆς Αὐλίδος ἠγκυροβολημένων ὑπερχιλίων πλοίων, ἐκφράζει τὴν γνώμην δι, ἐξ ὧσων εἶδεν ἐνταῦθα καὶ ἔχει ἀκούσει προηγουμένως, ἢ καταστροφή τῶν ἐχθρικῶν παρατάξεων θὰ εἶναι βεβαία.

Ἐνῶ ὁ Μενέλαος (πρῶτον ἐπεισόδιον) ἔξω τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐπεσκόπει γύρω ἀναμένων τὴν ἄφιξιν τῆς Ἰφιγένειας, ἀντελήφθη τὸν γέροντα τρέχοντα μὲ μίαν ἐπιστολὴν εἰς τὰς χεῖράς του. Ὑποπτευθεὶς τὸν σταματᾷ, τοῦ ἀφαιρεῖ διὰ τῆς βίας τὴν ἐπιστολὴν ἦν καὶ ἀναγινώσκει, καὶ ὁ θόρυβος τῆς ἔριδος τοῦ Μενελάου καὶ τοῦ Πρεσβύτου φέρει τὸν Ἀγαμέμνονα ἔξω τῆς σκηνῆς του, ὅπου οἱ δύο ἀδελφοὶ διαπληκτίζονται, τοῦ μὲν Μενε-

λάου ἀποδίδοντας προδοσίαν τῆς Ἑλληνικῆς εἰς Τροίαν στρα-
 τείας εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα, τούτου δὲ ἀρνούμενου νὰ γίνῃ παιδο-
 κτόνος χάριν τῆς ἀνηθίκου συζύγου του, τῆς Ἑλένης. Ἐνῶ δ' εἶναι
 ἔτοιμος νὰ ἀπέλθῃ ἀπειλῶν ὁ Μενέλαος, ἐμφανίζεται ἄγγελος
 ἀναγγέλλων μετὰ χαρᾶς ὅτι ἡ βασίλισσα Κλυταιμνήστρα μετὰ
 τῆς Ἰφιγενείας καὶ τοῦ μικροῦ Ὀρέστου, ἀνακόψασαι τὸν δρόμον
 των ἵνα ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον παρά τινα κρήνην, καταφθάνουσι
 μετ' ὀλίγον ἐκεῖ, ὅπου κατὰ τὴν μεταξὺ τοῦ στρατοῦ διαδεδομέ-
 νην φήμην γάμος τις ἢ ἄλλο τι εὐτυχὲς γεγονός προετοιμάζεται.
 Ὁ ἄγγελος ἀπέρχεται καὶ ὁ Ἀγαμέμνων εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς
 ἀπροσδοκῆτου ταύτης εἰδήσεως ὑπὸ τοσαύτης ψυχικῆς ἀγωνίας
 καὶ θλίψεως καταλαμβάνεται, ὥστε τὰ δάκρυά του ἀφώπλισαν
 τὸν πρὸ μικροῦ τόσον ὀργίλως διατεθειμένον κατ' αὐτοῦ Μενέ-
 λαον καὶ συνεχίνησαν αὐτὸν τοσοῦτον, ὥστε νὰ παρακαλῇ τώρα
 τὸν Ἀγαμέμνονα νὰ φεισθῇ τῆς κόρης του καὶ νὰ προσπαθῆσῃ
 ματαιῶνων τὰς βουλὰς τοῦ Κάλχαντος καὶ τοῦ πονηροῦ Ὀδυσ-
 σέως, νὰ σώσῃ τὴν Ἰφιγένειαν. Ὁ Ἀγαμέμνων καίτοι δὲν θεωρεῖ
 πλέον εὐκολον τὴν διάσωσιν τῆς Ἰφιγενείας, παρακαλεῖ ὅπως δῆ-
 ποτε τὸν Μενέλαον νὰ σπεύσῃ εἰς τὸν στρατὸν καὶ νὰ ἐμποδίσῃ
 νὰ γνωσθῇ τὸ μυστικὸν εἰς τὴν Κλυταιμνήστραν. Ὁ Μενέλαος
 ἀπέρχεται, ὁ Ἀγαμέμνων παραμένει διὰ νὰ ὑποδεχθῇ τοὺς οἰ-
 κείους, ἐνῶ ὁ χορὸς ἐν τῷ μεταξὺ ᾄδει τὸ *πρωῖον στάσιμον* ἐν τῷ
 ὁποίῳ ἀνατρέχων εἰς τὴν ἀρχικὴν αἰτίαν τῆς παρούσης οἰκογενεια-
 κῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος δυστυχίας εὐρίσκει ταύτην εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ
 ὄρους Ἰδης κρίσιν περὶ τῆς καλλονῆς τῶν τριῶν θεαινῶν τοῦ βασι-
 λόπαιδος Πάριδος, ἐξ ἧς ἡ ἀρπαγὴ τῆς ὥραιας Ἑλένης καὶ ἡ ἐκ
 ταύτης προκύψασα ἔρις μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων καὶ τὰ λοιπὰ
 σημερινὰ κακά. Ἐν τῷ μεταξὺ καταφθάνουσι ἡ Κλυταιμνήστρα
 καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἐπὶ ὀχλήματος εἰς τὴν ὀρχήστραν καὶ χαιρετί-
 ζονται θερμῶς ὁπὸ τῆς κορυφαίας τοῦ χοροῦ, ἐνῶ καὶ αἱ λοιπαὶ
 γυναῖκες σπεύδουσι προθύμως νὰ ὑποδεχθῶσιν αὐτάς.

ΚΛ. ὄρνιθα* μὲν τόνδ' αἴσιον ποιούμεθα,
 τὸ σόν τε χρηστὸν καὶ λόγων εὐφημίαν
 ἐλπίδα δ' ἔχω τιν' ὡς ἐπ' ἔσθλοισιν γάμοις
 πάριμι νυμφαγωγός. ἀλλ' ὀχημάτων
 ἔξω πορεύεθ' ἄς φέρω φερνάς κόρη,

610

καὶ πέμπετ' εἰς μέλαθρον εὐλαβούμενοι.
 σὺ δ' ὦ τέκνον μοι, λείπε πωλικούς ὄχους,*
 ἄβρον τιθεῖσα κῶλον* ἀσθενὲς θ' ἅμα.
 ὑμεῖς δὲ νεανίδες νιν ἀγκάλαις ἔπι 615
 δέξασθε καὶ πορεύσατ' ἐξ ὀχημάτων.
 καὶ μοι χειρός τις ἐνδότηω στηρίγματα,
 θάκους ἀπήνης ὡς ἂν ἐκλίπω καλῶς.
 αἰ δ' εἰς τὸ πρόσθεν στήτε πωλικῶν ζυγῶν.
 φοβερὸν γὰρ ἀπαράμυθον* ὄμμα πωλικόν· 620
 καὶ παῖδα τόνδε τὸν Ἀγαμέμνωνος γόνον
 λάξυσθ'*, Ὀρέστην· ἔτι γὰρ ἔστι νήπιος.
 τέκνον, καθεύδεις πωλικῶ δαμείς* ὄχῳ;
 ἔγειρ' ἀδελφῆς ἐφ' ὑμέναιον εὐτυχῶς*·
 ἀνδρὸς γὰρ ἀγαθοῦ κῆδος* αὐτὸς ἔσθλὸς ὢν 625
 λήψει, τὸ τῆς Νηρηΐδος ἰσόθεον γένος.
 ἔξης κάθησο* δευρό μου ποδός, τέκνον,
 πρὸς μητέρ', Ἰφιγένεια, μακαρίαν δέ με
 ξέναισι ταῖσδε πλησία σταθεῖσα δός,
 καὶ δεῦρο δὴ πατέρα πρόσειπε σὸν φίλον. 630

- ΙΦ. ὦ μήτερ, ὑποδραμοῦσα* σ', ὀργισθῆς δὲ μή,
 πρὸς στέρνα πατρὸς στέρνα τὰμὰ περιβαλῶ.
 ΚΛ. ὦ σέβας ἔμοι μέγιστον, Ἀγαμέμνων ἀναξ,
 ἤκομεν, ἔφειμαῖς* οὐκ ἀπιστοῦσαι σέθεν
 ἀλλ' ὦ τέκνον, χρῆ' φιλοπάτωρ δ' αἰεὶ ποτ' εἰ
 μάλιστα παίδων τῶδ' ὅσους ἐγὼ τέκον
 ΙΦ. ὦ πάτερ, ἐσεῖδόν σ' ἀσμένη πολλῶ χρόνῳ. 640
 ΑΓΑ. καὶ γὰρ πατήρ σε· τόδ' ἴσον ὑπὲρ ἀμφοῖν λέγεις.
 ΙΦ. χαῖρ' εὖ δὲ μ' ἀγαγὼν πρὸς σ' ἐποίησας, πάτερ.
 ΑΓΑ. οὐκ' οἶδ' ὅπως φῶ τοῦτο καὶ μὴ φῶ, τέκνον.
 ΙΦ. ἔα ;
 ὡς οὐ βλέπεις ἐκηλον*, ἄσμενός μ' ἰδών.
 ΑΓΑ. πόλλ' ἀνδρὶ βασιλεῖ καὶ στρατηλάτῃ μέλει. 645
 ΙΦ. παρ' ἔμοι γενοῦ νῦν. μὴ πῖ φροντίδας τρέπου.
 ΑΓΑ. ἀλλ' εἰμὶ παρὰ σοὶ νῦν ἅπας κοῦκ ἄλλοθι.
 ΙΦ. μέθεσ νυν ὀφρὺν*, ὄμμα τ' ἔκτεινον φίλον.
 ΑΓΑ. ἰδοὺ γέγηθά σ' ὡς γέγηθ' ὄρῶν, τέκνον.
 ΙΦ. κάπειτα λείβεις, δάκρυ' ἀπ' ὀμμάτων σέθεν ; 650

- ΑΓΑ. μακρὰ γὰρ ἡμῖν ἡ ἴπιος* ἀπαισία.
 ΙΦ. οὐκ οἶδ' ὅ τι φῆς. οὐκ οἶδα, φίλτατ' ἔμοι πάτερ.
- ΑΓΑ. συνετά λέγουσα μᾶλλον εἰς οἴκτον μ' ἄγεις.
 ΙΦ. ἀσύνετα νῦν ἐροῖμεν, εἰ σέ γ' εὐφρανῶ.
- ΑΓΑ. παπαῖ. τὸ σιγᾶν* οὐ σθένω· σέ δ' ἦνεσα. 655
 ΙΦ. μέν', ὦ πάτερ', κατ' οἶκον ἐπὶ τέκνοις σέθεν.
 ΑΓΑ. θέλω γε· τὸ θέλειν δ' οὐκ ἔχων ἀλγύνομαι.
 ΙΦ. ὄλοιντο λόγχοι καὶ τὰ Μενέλεω κακά.
 ΑΓΑ. ἄλλους ὀλεῖ πρόσθ' ἀμὲ διολέσαντ' ἔχει.
 ΙΦ. ὡς πολὺν ἀπῆσθα χρόνον ἐν Αὐλίδος μυχοῖς. 660
 ΑΓΑ. καὶ νῦν γέ μ' ἴσχει δῆ τι μὴ στέλλειν στρατόν.
 ΙΦ. ποῦ τοὺς Φρυγᾶς λέγουσιν ᾤκισθαι πάτερ;
 ΑΓΑ. οὐ μή ποτ' οἰκεῖν ὄφελ' ὁ Προιάμου Πάρις.
 ΙΦ. μακράν γ' ἀπαίρεις, ὦ πάτερ, λιπὼν ἔμε;
 ΑΓΑ. εἰς αὐτόν, ὦ θύγατερ, ἦκεις σῶ πατρί. 665
 ΙΦ. φεῦ.
 εἴθ' ἦν καλὸν μοι σοί τ' ἄγειν σύμπλουν ἔμέ.
- ΑΓΑ. ἔπεσι καὶ σοὶ πλοῦς, ἵνα μνήσει πατρός.
 ΙΦ. σὺν μητρὶ πλεύσασ' ἢ μόνῃ πορεύσομαι;
 ΑΓΑ. μόνῃ, μονωθεῖς ἀπὸ πατρὸς καὶ μητέρος.
 ΙΦ. οὐ ποῦ μ' ἔς ἄλλα δώματ' οἰκίζεις, πάτερ; 670
 ΑΓΑ. ἔασον. οὐ χορὴ τοιάδ' εἰδέναι κόρας.
 ΙΦ. σπεῦδ' ἐκ Φρυγῶν μοι, θέμενος εὖ τάκεῖ, πάτερ.
 ΑΓΑ. θῦσαί με θυσίαν πρῶτα δεῖ τιν' ἐνθάδε.
 ΙΦ. ἀλλὰ ξὺν ἱεροῖς χορὴ τὸ γ' εὐσεβὲς σκοπεῖν.*
 ΑΓΑ. εἴσει σύ· χερσὶ βῶν γὰρ ἐστήξει πέλας. 675
 ΙΦ. στήσομεν ἄρ' ἀμφὶ βωμόν, ὦ πάτερ, χορούς;
 ΑΓΑ. ζηλῶ σέ μᾶλλον ἢ μὲ τοῦ μηδὲν φρονεῖν.
 χώρει δὲ μελάθρων ἐντὸς ὀφθῆναι κόραις,
 πικρὸν φίλημα δοῦσα δεξιάν τ' ἔμοι,
 μέλλουσα δαρὸν* πατρὸς ἀποικήσειν χρόνον. 580
 ὦ στέρνα καὶ παρηῆδες,* ὦ ξανθαὶ κόμαι,
 ὡς ἄχθος ὑμῖν ἐγένεθ' ἢ Φρυγῶν πόλις
 Ἐλένη τε· παύω τοὺς λόγους· ταχεῖα γὰρ
 νοτὶς διαίνει* μ' ὀμμάτων ψαύσαντά σου.
 ἴθ' εἰς μέλαθρα. σέ δὲ παραιτοῦμαι* τάδε, 685
 Λήδας γένεθλον, εἰ κατφκτίσθην ἄγαν,

μέλλον Ἀχιλλεῖ θυγατέρ᾽ ἐκδώσειν ἔμην.
 ἀποστολαὶ γὰρ μακάριαι μὲν, ἀλλ᾽ ὅμως
 δάκνουσι τοὺς τεκόντας, ὅταν ἄλλοις δόμοις
 παῖδας παραδιδῶ πολλά μοχθήσας πατῆρ. 690

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 691—800

Μετὰ τὴν εἴσοδον τῆς Ἰφιγενείας εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἡ Κλυταιμνήστρα ἐπιθυμοῦσα νὰ μάθῃ περισσότερα περὶ τοῦ μελετωμένου τῆς θυγατρὸς τῆς συνοικεσίου, ἐρωτᾷ αὐτὸν τὰ κατὰ τὸ γένος, τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὴν πατρίδα τοῦ γαμβροῦ τῆς καὶ μετὰ τὰς δοθείσας πληροφορίας ὁ Ἀγαμέμνων τὴν συμβουλεύει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Ἄργος, χωρὶς νὰ περιμένῃ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου, περὶ οὗ θὰ φροντίσῃ ἐκεῖνος, διότι αἱ ἄλλαι τῶν κόραι μένουσι μόναι ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἐξ ἄλλου δὲν εἶναι εὐπρεπὲς εἰς τὴν βασίλισσαν νὰ εὕρισκεται ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν μέσῳ ναυτικοῦ ὄχλου. Ἡ Κλυταιμνήστρα ἀρνεῖται καὶ ὁ Ἀγαμέμνων πρὸ τοῦ ἀδιεξόδου τούτου πορεύεται πρὸς τὸν Κάλχαντα, ἵνα ζητήσῃ ἐν τῷ ἐσχάτῳ τούτῳ κινδύνῳ πᾶσαν δυνατὴν σωτηρίαν. Ὁ χορὸς (δεύτερον στάσιμον) ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν μετὰ τὴν θυσίαν τῆς Ἰφιγενείας αἰσίαν ἀναχώρησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου εἰς Τροίαν ψάλλει τὰς περὶ τὰ τείχη τῆς Τροίας κρατερὰς μάχας Ἑλλήνων καὶ Τρώων, τὴν μέλλουσαν κατάληψιν τοῦ Ἰλίου, καὶ τοὺς θρήνους τῶν γυναικῶν Τρωάδων διὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς πατρίδος τῶν, ἐνῶ διὰ πάντα ταῦτα τὰ δεινὰ ὑπεύθυνος εἶναι ἡ κόρη τῆς Λήδας Ἑλένη.

- ΑΧ. ποῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐνθάδ᾽ ὁ στρατηλάτης ;
 τίς ἂν φράσειε προσπόλων τὸν Πηλέως
 ζητοῦντά νιν παῖδ᾽ ἐν πύλαις Ἀχιλλέα ;
 οὐκ ἔξ ἴσου γὰρ μένομεν Εὐρύπου πέλας.
 οἳ μὲν γὰρ ἡμῶν ὄντες ἄζυγες γάμων 805
 οἴκους ἐρήμους ἐκλιπόντες ἐνθάδε
 θάσσοις ἐπ᾽ ἀκταῖς, οἳ δ᾽ ἔχοντες εὐνίδας*
 καὶ παῖδας· οὕτω δεινὸς ἐμπέπτωκ᾽ ἔρως
 τῆσδε στρατείας Ἑλλάδ᾽ οὐκ ἄνευ θεῶν.
 τοῦμόν μὲν οὖν δίκαιον ἐμὲ λέγειν χρεῶν· 810

- ἄλλος δ' ὁ χρηζῶν αὐτὸς ὑπὲρ αὐτοῦ φράσει.
 γῆν γὰρ λιπὼν Φάρσαλον ἠδὲ Πηλέα
 μένω ἴπι λεπταῖς ταισίδ' Εὐρύπου πνοαῖς,
 Μυρμιδόνας ἴσχω· οἱ δ' αἰεὶ προσκείμενοι
 λέγουσ' Ἄχιλλεῦ, τί μένομεν; πόσον χρόνον 815
 ἔτ' ἐκμετροῦσαι χρῆ πρὸς Ἴλιου στόλον;
 δρᾷ δ', εἴτι δρᾷσεις ἢ ἅπαγ' οἴκαδε στρατόν,
 τὰ τῶν Ἀτρειδῶν μὴ μένων μελλήματα.
- ΚΛ. ὦ παῖ θεᾶς Νηρηίδος, ἔνδοθεν λόγων
 τῶν σῶν ἀκούσασ' ἐξέβην πρὸ δωματίων. 820
- ΑΧ. ὦ πότνι αἰδῶς, τήνδε τίνα λεύσσω ποτὲ
 γυναῖκα, μορφὴν εὐπρεπῆ κεκτημένην;
 ΚΛ οὐ θαυμάσ' ἡμᾶς ἀγνοεῖν, οἷς μὴ πάρος
 προσῆκες*· αἰνῶ δ' ὅτι σέβεις τὸ σωφρονεῖν.
- ΑΧ. τίς δ' εἶ; τί δ' ἦλθες Δαναῖδων εἰς σύλλογον, 825
 γυνὴ πρὸς ἄνδρας ἄσπίσιν πεφραγμένους;
 ΚΛ. Λήδας μὲν εἰμι παῖς, Κλυταιμνήστρα δέ μοι
 ὄνομα, πόσις δὲ μοῦστιν Ἀγαμέμνων ἀναξ.
- ΑΧ. καλῶς ἔλεξας ἐν βραχεῖ τὰ καίρια.
 αἰσχροὺν δέ μοι γυναῖξι συμβάλλειν λόγους. 830
- ΚΛ. μείνον' τί φεύγεις; δεξιάν τ' ἐμῆ χειρὶ
 σύναψον, ἀρχὴν μακαρίων νυμφευμάτων.
- ΑΧ. τί φῆς; ἐγὼ σοι δεξιάν; αἰδοίμεθ' ἂν
 Ἀγαμέμνον', εἰ ψάθοιμεν ὧν μὴ μοι θέμις.
- ΚΛ. θέμις μάλιστα, τὴν ἐμὴν ἐπεὶ γαμεῖς* 835
 παῖδ', ὦ θεᾶς παῖ ποντίας Νηρηίδος.
- ΑΧ. ποίους γάμους φῆς; ἀφασία μ' ἔχει, γύναι.
 εἰ μὴ τι παρανοοῦσα καινουργεῖς λόγον.
- ΚΛ. πᾶσιν τόδ' ἐμπέφυκεν, αἰδεῖσθαι φίλους
 καινοὺς ὀρθῶσι καὶ γάμου μεμνημένους. 840
- ΑΧ. οὐπῶποτ' ἐμνήστευσα* παῖδα σὴν, γύναι,
 οὐδ' ἐξ Ἀτρειδῶν ἦλθέ μοι λόγος γάμων.
- ΚΛ. τί δῆτ' ἂν εἴη; σὺ πάλιν αὖ λόγους ἐμούς
 θαύμας· ἐμοὶ γὰρ θαύματ' ἔστι τ' ἀπὸ σοῦ.
- ΑΧ. εἴκαζε* κοινὸν ἐστὶν εἰκάζειν τάδε·
 ἄμφω γὰρ οὐ ψευδόμεθα τοῖς λόγοις ἴσως.
- ΚΛ. ἄλλ' ἢ πέπονθα δεινά; μνηστεύω γάμους

- οὐκ ὄντας, ὡς εἶξασιν* αἰδοῦμαι τάδε.
- ΑΧ. ἴσως ἐκερτόμησε* κάμῃ καὶ σέ τις. 850
- ΚΛ. ἀλλ' ἀμελίᾳ δὸς αὐτὰ καὶ φαύλως φέρε. 850
- ΚΛ. χαῖρ' οὐ γὰρ ὀρθοῖς ὄμμασίν σ' ἔτ' εἰσορῶ,
ψευδῆς γενομένη καὶ παθοῦς ἄνάξια.
- ΑΧ. καὶ σοὶ τόδ' ἐστὶν ἐξ ἑμοῦ· πόσιν δὲ σὸν
στεῖχω ματεύσων* τῶνδε δωμάτων ἔσω. 854

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 855—1210

Τὰς ἀπορίας εἰς ἃς εὗρίσκονται ἐν τοῖς προηγουμένοις ἢ Κλυταιμνήστρα καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ἔρχεται νῆ διαλύσει ὁ Πρῶτος τῆς, ὁ ἀγγελιοφόρος τῆς ὑπὸ τοῦ Μενελάου κατασχεθείσης ἐπιστολῆς, ὅστις ἀποκαλύπτει εἰς τὴν Κλυταιμνήστραν ὅτι ὁ πρὸς τὸν Ἀχιλλεὺς ἀδόκιμος γάμος τῆς κόρης τῆς εἶναι ψευδῆς καὶ ὅτι κατὰ τοὺς χρησμούς τοῦ Κάλχαντος μέλλει αὐτὴ νὰ θυσιάσῃ πρὸς τὴν Ἄρτεμιν. Ἡ Κλυταιμνήστρα ἐν τῇ μητρικῇ οὐδύνῃ καὶ τῇ ἀπελπισίᾳ τῆς γονυκλιῶς ἰκετεύει τὸν Ἀχιλλεὺς νὰ σώσῃ τὴν κόρην τῆς, τὴν ἔστω ἀπατηλῶς κληθεῖσαν μνηστὴν αὐτοῦ, διότι οὐδαμῶς ἀλλαγῶς εἶναι δυνατόν νὰ εὕρῃ προστασίαν.

Ὁ Ἀχιλλεὺς ἐν τῇ ὑψηλοφροσύνῃ του ὑπὲρ τῆς μητρὸς, τῆς ἀδικουμένης ὑπὸ τοῦ συζύγου, ὀρκίζεται νὰ προστατεύσῃ τὴν κόρην φθάνων καὶ μέχρι χειροδικίας κατὰ τοῦ ἀνακτος Ἀγαμέμνονος, ὅστις καθύβρισεν ἤδη αὐτόν, μεταχειρισθεὶς ψευδῶς τὸ ὄνομά του πρὸς τοὺς δολίους σκοπούς του. Ἡ Κλυταιμνήστρα μετὰ τὰς ρητὰς ταύτας διαβεβαιώσας τοῦ Ἀχιλλέως ἀπέρχεται πρὸς τὴν στρατιάν, ἵνα παρακολουθήσῃ τὰ συμβαίνοντα. Ὁ χορὸς ἐν τῷ τρίτῳ στασίῳ παραλληλίζει τοὺς μυθικοὺς γάμους τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος ἐπὶ τοῦ ὄρους Πηλίου, ἐξ ὧν ἐγενήθη ὁ Πηλεΐδης ἦρωες Ἀχιλλεὺς, καὶ τοὺς σημερινοὺς ψευδεῖς γάμους τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τῆς Ἰφιγενείας, ἧτις ὁμοῦς ὡς μόσχος ἄγεται εἰς θυσίαν ἐπὶ τοῦ ὄρους τῆς Ἀρτέμιδος, παρὰ πάντα νόμον καὶ πᾶσαν Ἀρετὴν καὶ Αἰδῶ.

Ἐν τῷ τετάρτῳ ἐπισημασθῆναι ἢ Κλυταιμνήστρα ἐξερχομένη περὶ δακρυῶν διὰ τὸν ἐπικείμενον θάνατον τῆς Ἰφιγενείας συναντᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα ὅστις ἀγνοῶν ὅτι ἢ Κλυταιμνήστρα καὶ ἢ Ἰφιγενεΐα γνωρίζουν ἤδη τὸ μυστικόν, λέγει εἰς αὐτὴν νὰ πέμψῃ τὴν κόρην μόνην πρὸς αὐτόν, ἵνα δῆθεν τὴν συνοδεύσῃ εἰς τὰς προκα

ταρκτικὰς θυσίας τῆς γαμηλίου τελετῆς. Ἡ Κλυταιμνήστρα καλεῖ τὴν θυγατέρα ἔξω, χύνουσας ἤδη ἄφθονα δάκρυα, καὶ ἐνώπιόν της ἀποκαλύπτει τὰ κακόβουλα σχέδιά του, τὰ ὅποια ἐνόμιζε μέχρι τοῦδε κεκρυμμένα καὶ ἐξορκίζει αὐτὸν νὰ ἀπόσχη τῆς φρικτῆς θυσίας τῆς θυγατρὸς των ὑπὲρ τῆς Ἑλένης τοῦ Μενελάου, δι' ἣν μᾶλλον ἢ ἑαυτῆς θυγάτηρ Ἑρμιόνη ἔπρεπε νὰ θυσιασθῆ ἐν ἀνάγκῃ καὶ οὐχὶ ἡ ἰδική των κόρη.

- ΙΦ. εἰ μὲν τὸν Ὅρφῶς εἶχον, ὃ πάτερ, λόγον, 1211
 πείθειν ἐπάδουσ', ὥσθ' ὀμαρτεῖν* μοι πέτρας,
 κηλεῖν* τε τοῖς λόγοισιν οὓς ἐβουλόμην,
 ἐνταῦθ' ἄν ἦλθον. νῦν δὲ τὰπ' ἐμοῦ σοφά,
 δάκρυα παρέξω· ταῦτα γὰρ δυναίμεθ' ἄν. 1216
 ἱκετηρίαν* δὲ γόνασιν ἐξάπτω* σέθεν
 τὸ σῶμα τοῦμόν, ὅπερ ἔτικτεν ἦδε σοι,
 μὴ μ' ἀπολέσης ἄωρον· ἦδὺ γὰρ τὸ φῶς
 λεύσσειν· τὰ δ' ὑπὸ γῆς μὴ μ' ἰδεῖν ἀναγκάσης.
 πρώτη σ' ἐκάλεσα πατέρα καὶ σὺ παῖδ' ἐμέ· 1220
 πρώτη δὲ γόνασι σοῖσι σῶμα δοῦσ' ἐμὸν
 φίλας χάριτας* ἔδωκα κἀντεδεξάμην.
 λόγος δ' ὃ μὲν σὸς ἦν ὄδ'· ἄρά σ', ὃ τέκνον,
 εὐδαίμων· ἀνδρὸς ἐν δόμοισιν ὄψομαι
 ζῶσάν τε καὶ θάλλουσαν ἀξίως ἐμοῦ; 1225
 οὐμὸς δ' ὄδ' ἦν αὖ περὶ σὸν ἐξαρτωμένης
 γένειον, οὗ νῦν ἀντιλάττωμαι* χερί.
 τί δ' ἄρ' ἐγὼ σέ, πρέσβυν ἄρ' εἰσδέξομαι
 ἐμῶν φίλαισιν ὑποδοχαῖς δόμων, πάτερ,
 πόνων τιθηνοῦς* ἀποδιδοῦσά σοι τροφάς;
 τούτων ἐγὼ μὲν τῶν λόγων μνήμην ἔχω,
 σὺ δ' ἐπιλέησαι, καὶ μ' ἀποκτεῖναι θέλεις.
 μὴ πρὸς σε* Πέλοπος καὶ πρὸς Ἀτρεῶς πατρὸς
 καὶ τῆσδε μητρὸς, ἣ πρὶν ὠδίνουσ' ἐμέ
 νῦν δευτέραν ὠδίνα τήνδε λαμβάνει. 1235
 τί μοι μέτεστι τῶν Ἀλεξάνδρου γάμων
 Ἑλένης τε; πόθεν ἦλθ' ἐπ' ὀλέθρῳ τῶμῳ, πάτερ;
 βλέπον πρὸς ἡμᾶς, ὄμμα δὸς φίλημά τε,

- ἴν' ἀλλὰ τοῦτο κατθανοῦσ' ἔχω σέθεν
 [μνημεῖον, εἰ μὴ τοῖς ἔμοις πεισθῆς λόγοις]. 1240
 ἄδε λφέ, μικρὸς μὲν σὺ γ' ἐπίκουρος φίλοις,
 ὅμως δὲ δάκρυσσον, ἰκέτευσσον πατρὸς
 τὴν σὴν ἀδελφὴν μὴ θανεῖν· αἴσθημά* τοι
 κἂν νηπίοις γε τῶν κακῶν ἐγγίγνεται.
 ἰδοὺ σιωπῶν λίσσεταιί σ' ὄδ', ὦ πάτερ. 1245
 ἀλλ' αἴδεσαί με καὶ κατοίκτειρον βίον.
 ναί, πρὸς γενείου σ' ἀντόμεσθα* δύο φίλω.
 ὃ μὲν νεοσσός ἐστιν, ἦ δ' ἠϋξημένη.
 ἐν συντεμοῦσα πάντα νικήσω λόγον·
 τὸ φῶς τόδ' ἀνθρώποισιν ἥδιστον βλέπειν. 1250
 τὰ νέρθε δ' οὐδέν· μαίνεται δ' ὅς εὐχεται
 θανεῖν. κακῶς ζῆν κρεῖσσον ἢ καλῶς θανεῖν.
- ΧΟ. ὦ τλήμων Ἐλένη, διὰ σέ καὶ τοὺς σοὺς γάμους
 ἄγων Ἀτρεΐδαις καὶ τέκνοις ἦκει μέγας.
- ΑΓΑ. ἐγὼ τὰ τ' οἰκτρὰ συνετός* εἶμι καὶ τὰ μὴ, 1255
 φιλῶν ἑμαυτοῦ τέκνα· μαινοίμην γὰρ ἄν.
 δεινῶς δ' ἔχει μοι ταῦτα τολμῆσαι, γύναι,
 δεινῶς δὲ καὶ μὴ· τοῦτο γὰρ προᾶξάι με δεῖ.
 ὄραθ' ὅσον στρατεύμα ναύφρακτον* τόδε,
 χαλκῶν θ' ὄπλων ἀνακτες Ἑλλήνων ὅσοι, 1260
 οἷς νόστος* οὐκ ἔστ' Ἰλίου πύργους ἔπι,
 εἰ μὴ σε θύσω, μάντις ὡς Κάλχας λέγει,
 οὐδ' ἔστι Τροίας ἔξελεῖν κλεινὸν βάθρον.
 μέμνηε δ' ἀφροδίτη* τις Ἑλλήνων στρατῶ
 πλεῖν ὡς τάχιστα βαρβάρων ἐπὶ χθόνα, 1265
 παῦσαί τε λέκτρων ἀρπαγὰς Ἑλληνικῶν·
 οἷ τὰς ἐν Ἄργει παρθένους κτενοῦσί μου
 ὑμᾶς τε κάμέ, θέσφατ' εἰ λύσω θεᾶς.
 οὐ Μενελέως με καταδεδούλωται, τέκνον,
 οὐδ' ἐπὶ τὸ κείνου βουλόμενον ἐλήλυθα, 1260
 ἀλλ' Ἑλλάς, ἣ δεῖ, κἂν θέλω κἂν μὴ θέλω,
 θῦσαί σε· τούτου δ' ἦσσονες καθέσταμεν.
 ἔλευθέρην γὰρ δεῖ νιν ὅσον ἐν σοί, τέκνον,
 κάμοι γενέσθαι, μηδὲ βαρβάρων ὑπο
 Ἑλληνας ὄντας λέκτρα συλᾶσθαι βίᾳ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 1276—1367

Ἐντὶ τοῦ τετάρτου στασίμου τοῦ χοροῦ, ἀκολουθεῖ τὸν διάλογον τῆς Κλυταιμνήστρας καὶ Ἰφιγενείας καὶ Ἀγαμέμνωνος μωφθία (ἄσμα ἀπὸ σκηνῆς) τῆς Ἰφιγενείας, ἐν τῇ ὁποίᾳ θρηνεῖ τὴν ἀρχὴν τῶν σημερινῶν συμφορῶν τῆς, ἀνάγουςα ταύτην εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Πάριδος, τὴν προδοσίαν τοῦ γεννήτορος, τὸ ἀτυχές ταξίδιον τῆς εἰς τὴν Αὐλίδαν, τὴν κακὴν Μοῖραν τῶν θνητῶν καὶ τὰ μεγάλα δεινὰ τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησεν εἰς τοὺς Δαναοὺς ἢ κόρη τοῦ Τυνδάρεω Ἐλένη. Ἐν τῷ πέμπτῳ ἐπεισοδίῳ ἐμφανίζεται ὁ Ἀχιλλεὺς μετὰ ὀμάδος ὀπλισμένων ὀπαδῶν, ἵνα προστατεύσῃ τὴν μέλλουσαν σύζυγόν του Ἰφιγένειαν καὶ σχεδιάζει μετὰ τῆς Κλυταιμνήστρας τὰ μέσα τῆς σωτηρίας τῆς. Ἄλλ' ἐν τῇ ψυχῇ τῆς Ἰφιγενείας γεννᾶται πάλη σφοδρὰ μεταξὺ τοῦ καθήκοντος ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἰδίας σωτηρίας, δι' ἣν θὰ εἶναι ἀναπόφευκτος μία ἐμφύλιος ρῆξις, καὶ τελικῶς προτιμᾶνὰ θυσιασθῆ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς Ἑλλάδος προσφέρουσα ἑαυτὴν θύμα πρὸς ἐξίλασμον τῆς θεᾶς.

- ΙΦ. μήτηρ, εἰσακούσατε
 τῶν ἐμῶν ἐπῶν· μάτην* γάρ σ' εἰσορῶ θυμουμένην
 σῶ πόσει· τὰ δ' ἀδύναθ' ἡμῖν καρτερεῖν οὐ ῥά-
 διον. 1370
 τὸν μὲν οὖν ξένον δίκαιον αἰνέσαι προθυμίας·
 ἀλλὰ καὶ σὲ τοῦθ' ὄρᾶν χρή μὴ διαβληθῆ στρατῶ,
 καὶ πλέον πράξωμεν οὐδέν, ὅδε δὲ συμφορᾶς τύχη.
 οἷα δ' εἰσηλθέν μ' ἄκουσον, μήτηρ, ἐννοουμένην·
 κατθανεῖν μὲν μοι δέδοκται· τοῦτο δ' αὐτὸ βού-
 λομαι 1375
 εὐκλεῶς πράξει παρεῖσά γ' ἐκποδῶν τὸ δυσγενές.
 δεῦρο δὴ σκέψαι μεθ' ἡμῶν, μήτηρ, ὡς καλῶς λέγω·
 εἰς ἔμ' Ἑλλάς ἡ μεγίστη πᾶσα νῦν ἀποβλέπει,
 κὰν ἐμοὶ πορθμός* τε ναῶν καὶ Φρυγῶν κατασκαφαί,
 τὰς τε μελλούσας γυναῖκας ἦν τι δρωσὶ βάρβαροι,
 μηκέθ' ἀρπάξουσιν ἔαν* τὰς ὀλβίας ἔξ Ἑλλάδος, 1381
 τὸν Ἐλένης τίσαντας ὄλεθρον, ἦν τιν' ἤρπασεν Πάρις.
 ταῦτα πάντα κατθανοῦσα ῥύσομαι, καί μου κλέος,

- Ἑλλάδ' ὡς ἠλευθέρωσα, μακάριον γενήσεται.
 καὶ γὰρ οὐδέ τοί τι λίαν ἐμὲ φιλοψυχεῖν χρεῶν· 1385
 πᾶσι γάρ μ' Ἑλλησι κοινὸν ἔτεκες, οὐχὶ σοὶ μόνῃ.
 ἀλλὰ μυριοὶ μὲν ἄνδρες ἀσπίσιν πεφραγμένοι,
 μυριοὶ δ' ἐρέτμ' ἔχοντες, πατρίδος ἠδικημένης,
 δρῶν τι τολμήσουσιν ἐχθροὺς ὑπὲρ Ἑλλάδος θανεῖν·
 ἢ δ' ἐμὴ ψυχὴ μί' οὔσα πάντα κωλύσει τάδε; 1390
 τί τὸ δίκαιον τοῦτ'; ἔχοιμεν ἄρ' ἂν ἀντειπεῖν ἔπος,
 κἀπ' ἐκεῖν' ἔλθωμεν· οὐ δεῖ τόνδε διὰ μάχης μολεῖν
 πᾶσιν Ἀργείοις γυναικὸς εἶνεκ' οὐδὲ κατθανεῖν.
 εἷς γ' ἀνὴρ κρείστων γυναικῶν μυριῶν ὄρων φάος,
 εἰ δ' ἐβουλήθη* σῶμα τοῦμὸν Ἄρτεμις λαβεῖν,
 ἐμποδῶν γενήσομαι ἄν' ὄνητος οὔσα τῇ θεῷ; 1396
 ἀλλ' ἀμήχανον· δίδωμι σῶμα τοῦμὸν Ἑλλάδι.
 θύειτ' ἐκπορθεῖτε Τροίαν, ταῦτα γὰρ μνημεῖά μου
 διὰ μακροῦ, καὶ παῖδες οὔτοι καὶ γάμοι καὶ δόξ' ἐμῆ.
 βαρβάρων δ' Ἑλληνας ἄρχειν εἰκόσ; ἀλλ' οὐ βαρ-
 βάρους 1400
 μῆτερ, Ἑλλήνων· τὸ μὲν γὰρ δοῦλον. οἱ δ' ἔλευθεροί.

- ΑΧ. Ἀγαμέμνωνος παῖ, μακάριόν με τις θεῶν 1405
 ἔμελλε θήσειν, εἰ τύχοιμι σῶν γάμων.
 ζηλώ δὲ σοῦ μὲν Ἑλλάδ', Ἑλλάδος δὲ σέ.
 εὔ γὰρ τόδ' εἶπας ἀξίως τε πατρίδος·
 τὸ θεομαχεῖν γὰρ ἀπολιποῦσ', ὃ σου κρατεῖ,
 ἐξελογίσω τὰ χρηστὰ τ' ἀναγκαῖά τε. 1410
 μᾶλλον δὲ λέκτρων σῶν πόθος μ' ἐσέρχεται
 εἰς τὴν φύσιν βλέψαντα· γενναία γὰρ εἶ.
 ὄρα δ'· ἐγὼ γὰρ βούλομαι σ' εὐεργετεῖν
 λαβεῖν τ' ἐς οἶκος· ἄχθομαι* τ', ἴστω Θέτις,
 εἰ μή σε σώσω Δαναΐδαισι διὰ μάχης 1415
 ἐλθῶν· ἄθρησον, ὃ θάνατος δεινὸν κακόν.

- ΙΦ. μῆτερ, τί σιγῇ δακρύοις τέγγεις* κόρας!
 ΚΛ. ἔχω τάλαινα πρόφασιν* ὥστ' ἀλγεῖν φρένα. 1435
 ΙΦ. παῦσαί με μὴ κάκιζε*· τάδε δ' ἐμοὶ πιθοῦ.
 ΚΟ. λέγ'. ὡς παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἀδικήσει, τέκνον.

- ΙΦ. μήτ' οὖν γε τὸν σὸν πλόκαμον ἐκτέμης τοιχὸς
 μήτ' ἀμφὶ σῶμα μέλανας ἀμπύσχη πέπλους.
 ΚΛ. τί δὴ τόδ' εἶπας τέκνον; ἀπολέσασά σε
 ΙΦ. οὐ σύ γε σέσωσμαι, κατ' ἐμὲ δ' εὐκλεῆς ἔσει. 1440
 ΚΛ. πῶς εἶπας; οὐ πενθεῖν μὲ τὴν σὴν ψυχὴν χρεῶν;
 ΙΦ. ἦκιστ', ἐπεὶ μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται.
 ΚΛ. τί δὴ; θανοῦσιν οὐ τάφος νομίζεται; *
 ΙΦ. βωμὸς θεᾶς μοι μνηῆμα τῆς Διὸς κόρης.
 ΚΛ. ἀλλ' ὦ τέκνον, σοὶ πείσομαι· λέγεις γὰρ εὔ. 1445
 ΙΦ. ὡς εὐτυχοῦσα γ' Ἑλλάδος τ' εὐεργέτις.
 ΚΛ. τί δὴ κασιγνήταισιν ἀγγελῶ σέθεν;
 ΙΦ. μηδ' ἀμφὶ κείναις μέλανας ἐξάψης πέπλους.
 ΚΛ. εἶπω δὲ παρὰ σοῦ φίλον ἔπος τι παρθένους;
 ΙΦ. χαίρειν γ' Ὀρέστην τ' ἔκτροφ' ἄνδρα τόνδε μοι. 1450
 ΚΛ. προσέλκυσάι νιν ὕστατον θεωμένη.
 ΙΦ. ὦ φίλτατ', ἐπεκούρησας ὅσον εἶχες φίλοις.
 ΚΛ. ἔσθ' ὅ τι κατ' Ἄργος δρωσά σοι χάριν φέρω;
 ΙΦ. πατέρα τὸν ἄμὸν μὴ στύγει, πόσιν τε σόν.
 ΚΛ. δεινοὺς ἀγῶνας διὰ σὲ δεῖ κείνον δραμεῖν. 1455
 ΙΦ. ἄκων μ' ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος διώλεσεν.
 ΚΛ. δ' λω δ', ἀγεννῶς Ἀτρέως τ' οὐκ ἀξίως.
 ΙΦ. τίς μ' εἶσιν ἄξων πρὶν σπαράσσεσθαι κόρην;
 ΚΛ. ἔγωγε μετὰ σοῦ. ΙΦ. μὴ σύ γ' οὐ καλῶς λέγεις.
 ΚΛ. πέπλων ἔχομένη σῶν. ΙΦ. ἐμοί, μήτερ, πιθοῦ, 1460
 μὲν' ὡς ἐμοί τε σοί τε κάλλιον τόδε.
 πατρὸς δ' ὀπαδῶν τῶνδε τίς με πεμπέτω
 Ἄρτεμιδος εἰς λειμῶν', ὅπου σφαγήσομαι.
 ΚΛ. ὦ τέκνον, οἴχει; ΙΦ. καὶ πάλιν γ' οὐ μὴ μόλω.
 ΚΛ. λιποῦσα μητέρ'; ΙΦ. ὡς ὄρᾳς γ', οὐκ ἀξίω. 1465
 ΚΛ. σχέες, μὴ με προλίπης. ΙΦ. οὐκ ἔω στάζειν δάκρυ.
 ὑμεῖς δ' ἐπευφημήσατ' ὦ νεάνιδες,
 παιᾶνα τῆμῃ συμφορᾷ Διὸς κόρην
 Ἄρτεμιν· ἴτω δὲ Δαναΐδαις εὐφημία*.
 κανᾶ δ' ἐναρχέσθω* τις, αἰθέσθω* δὲ πῦρ 1470
 προχύταις* καθαρσίοισι, καὶ πατῆρ ἐμὸς
 ἐνδεξιούσθω βωμόν' ὡς σωτηρίαν
 Ἑλλησι δώσουσ' ἔρχομαι νικηφόρον

Κομμός.

- ἀγετέ με τὰν Ἴλιου στο 1475
 καὶ Φρυγῶν ἐλέπτολιν*.
 στέφρα περίβολα* δίδοτε, φέρε-
 τε*· πλόκαμος* ὄδε καταστέφειν*
 χερνίβων τε παγὰς.
 ἐλίσσειτ' ἀμφὶ ναὸν ἀμφὶ βωμὸν 1480
 τὰν ἄνασσαν Ἄρτεμιν,
 θεὰν μάκαιραν· ὡς ἔμοῖσιν, εἰ χρεῶν,
 αἴμασι θύμασιν* τε 1485
 θέσφατ' ἐξαλείψω.
 ὦ πότνια πότνια μᾶτερ, ὡς δάκρυά γε σοι
 δώσομεν ἀμέτερα.
 παρ' ἱεροῖς* γὰρ οὐ πρόπει. 1490
 ἰὼ ἰὼ νεάνιδες,
 συνεπαείδετ' Ἄρτεμιν
 Χαλκίδος ἀντίπορον*
 ἵνα τε δόρατα μέμονε* νάια 1495
 δι' ἔμὸν ὄνομα τᾶσδ' Αὐλίδος
 στενοπόροισιν ὄμοις.
 ἰὼ γὰ μᾶτερ ὦ Πελασγία*,
 Μυκηναϊαί τ' ἔμαι θεράπναι*.
 ΧΟ. καλεῖς πόλισμα Περσέως*, 1500
 Κυκλωπίων πόνον χερῶν :
 ΙΦ. ἔθρεψας Ἑλλάδι με φάος*.
 θανοῦσα γ' οὐκ ἀναίνομαι*.
 ΧΟ. κλέος γὰρ οὐ' σε μὴ λίπη.
 ΙΦ. ἰὼ ἰὼ. 1505
 λαμπαδοῦχος* ἄμερα Δι-
 ὄς φέγγος, ἕτερον
 ἕτερον αἰῶνα καὶ μοῖραν* οἰκήσομεν.
 χαῖρέ μοι, φίλον φάος. ἰὼ ἰὼ.
 ΝΟ. ἴδεσθε τὰν Ἴλιου ἀντ. 1510
 καὶ Φρυγῶν ἐλέπτολιν*
 στείχουσιν, ἐπὶ κάρᾳ στέφῃ.

βαλουμένην* χερνίβων τε παγάς, βωμόν φιλαίμονος* θεᾶς ῥανίσιν αἱματορροῦτοισι	1515
ῥανοῦσαν* εὐφυῆ τε σώματος δέρον*. εὐδροσοι παγαὶ πατροῦναι μένουσί σε χερνιβές τε στρατός τ'	
ᾠΑχαιῶν θέλων ᾠΙλίου πόλιν μολεῖν.	1520
ἀλλὰ τὰν Διὸς κόραν κλήσωμεν* ᾠΑρτεμιν, θεάν ἄνασσαν. ὥς ἐπ' εὐτυχεῖ πότμῳ* ὦ πότνια, θύμασιν βροτησίοις*	
χαρεῖσα, πέμψων εἰς Φρυγῶν γαῖαν ᾠΕλλάνων στρατὸν καὶ δολόεντα* Τροίας ἔδη,	1525
ᾠΑγαμέμνονά τε λόγχαις ᾠΕλλάδι κλεινότατον στέφανον δός, ἀμφὶ κάρα δ' ἔδον	1530
κλέος δειμνήστον ἀφιθεῖναι	

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 1532 — 1620

Μετὰ ταῦτα ἐν τῇ «ἐξόδῳ» ἔρχεται ἄγγελος ἀναγγέλλων εἰς τὴν Κλυταιμνήστραν τὰ τῆς προπαρασκευῆς τῆς θυσίας τῆς κόρης τῆς, τὸν ἠρωτισμὸν καὶ τὴν ψυχραιμίαν αὐτῆς, τὴν προσευχὴν τοῦ παρισταμένου ᾠΑχ λλέως πρὸς τὴν θεάν καὶ τὸν αἰφνίδιον ἐξαφηνισμὸν τῆς κόρης ἀπὸ τοῦ βωμοῦ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἱερεὺς ἐπληττε διὰ τοῦ φασγάνου τὸν λαιμόν τῆς· ἀντὶ τῆς κόρης εὐρέθη ἐκεῖ ἔλαφος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς θυσίας πρὸς τὴν θεάν, ἣτις ἐξευμενισθεῖσα ἤδη ἀπέλυσε οὖριον ἄνεμον πρὸς ἀπόπλου τοῦ στόλου. ᾠΟ στρατὸς ὄλος εἶναι ἔκθαμβος ἐκ τοῦ θαύματος καὶ ὁ ᾠΑγαμέμνων ἐμφανιζόμενος εἰς τὴν σκηνὴν χαίρει διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς θυγατρὸς ὑπὸ τῆς θεᾶς καὶ χαιρετίζων τὴν Κλυταιμνήστραν κινεῖται πρὸς τὰ πλοῖα ὑπὸ τῆς εὐχᾶς καὶ τὰ κατευόδια τῶν γυναικῶν τοῦ χοροῦ, καὶ τὸ δῶμα τελειώνει.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

- 1 ἄγαμαι, συντάσσω. ἐνταῦθα μετὰ αἰτιατ. (ταῦτα) καὶ γεν. (ἀριστεώς) = δὲν τὰ εὐρίσκω αὐτὰ παράδοξα δι' ἓνα ἡγεμόνα.
- 2 ἀγνώσ-ωτος, ὅ, ἡ, ἐνταῦθα κεῖται παθητικῶς = ἄγνωστος. πρβλ. λάθε βιώσας
- 3 ἀδικήση, ὅ μέσο. μέλλων κεῖται παθητικῶς.
- 4 ἄθραυστα = χωρὶς νὰ συμβοῦν ζημίαι, συγκρούσεις.
- 5 ἄθρησον, (ἀθρέω) = σκέψου, συλλογίσου,
- 6 αἰθέσθω, τοῦ αἴθομαι = ἀνάπτω.
- 7 αἴσθημα (τῶν κακῶν) = αἰσθησις, ἀντίληψις.
- 8 ἀκίνητοι (φυλακαὶ) = αἱ φρουραὶ τοῦ τεύχους δὲν ἀλλάζουν ἀκόμη.
- 9 ἀμπετάσας (φάος) = ἀναπετάσας, ἀνάψας λαμπρὸν φῶς. . .
- 10 ἀιαινομαι (οὐκ) = δὲν ἀρνοῦμαι ν' ἀποθάνω, εὐχαρίστως θυσιάζομαι.
- 11 ἀνεῖλε, (ἀναιρῶ), κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῶν χρησμάτων τῶν μάντεων κ.τ.λ. Ὁ Κάλχας ἐρωτηθεὶς ἀπήντησε, ἐχρησιμοδότησε
- 12 ἀντιλόξυμαι, ἴδε ἐν λέξει : λάξυσθε.
- 13 ἀντίπορον (Χαλκ. . .) = τὴν ἀπέναντι τοῦ πόρου (πορθμοῦ) τῆς Χαλκίδος λατρευομένην.
- 14 ἀντόμεσθα (σε), ἀντομαι = ἐκτεύω, παρακαλῶ θερμῶς πρβλ. ἀντιάζω.
- 15 ἄξαντες ἴδε ἄσσω.
- 16 ἀπαράμυθον, ἔκφερε : ὄμμα πωλικὸν (ἔτι) φοβερόν, ἀπαράμυθον (ὄν) = τὰ μάτια τῶν ἵππων (δηλ. οἱ ἵπποι) τρομάζουν, ξυπάζονται ὅταν δὲν τοὺς καταπραΰνη κανεῖς.
- 17 ἀπόρων, σύνταξον : ἐνδεῖς οὐδενὸς τῶν ἀπόρων μὴ οὐμαίνεσθαι = δὲν σοῦ λείπει εἴποτε ἀπὸ τὰ παράδοξα φερσίματα γιὰ νὰ σὲ παρῆ κανεῖς γιὰ τρελλόν.
- 18 ἄσσω (ἄσσω) = κυμαίνόμενος, σαλεύων καὶ ἐν στιχ. 80 ἄξαντες δορὶ = ὀρμήσαντες μὲ τὰ δόρατα
- 19 ἀφροδίτη (τις) = σφοδρὸς πόθος (προσηγορικόν).
- 20 ἀχθομαι = κατέχομαι ὑπὸ βαρείας λύπης.

- 21 *ἄψαιτο* (ἔπως), ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ προηγουμένου *ἀπόρως εἶχε*,
 22 *βαλουμέναν*, μ. μέλ. τοῦ *βάλλομαι*, πρβλ. προηγ. στ. 1477;
 (στέρεα περίβολα δίδοτε).
 23 *βούσταθμα*, *βούσταθμον*, τὸ=βουστάσιον, στάβλος.
 24 *βροτησίους* (θύμασι) *βροτήσιος* (ἄλλως θρότελος), ποῦ με
 ἀνθρώπινα θύματα ἱκανοποιήθης, ἐξιλεώθης (*χαρεῖσα*).
 25 *γαμεῖς*, χρόνου μέλλοντος κατὰ τοὺς κλασσικοὺς (*γαμέω*
μέλλ. γαμῶ),
 26 *δαμεις* (*ἐδάμην ἀόρ.*) *δαμάζομαι*=καταβληθεῖς, κουρα-
 σθεῖς ἀπὸ τὰ λικνίσματα τῆς ἀμάξης.
 27 *δαρόν*, (χρόνον). Δωρ. ἀντὶ *δηρόν*=ἐπὶ μακρὸν..
 28 *δέρην* (εὐφυῆ)=τὸν ὥρατον λαϊμόν.
 29 *διαίνει* (νοτίς), *διαίνω* (*διανῶ*, *ἐδίηνα*)=ὕγραίνω
 30 *διέκναισαν*, *διά-κναίω*=τρίβω τι, φθείρω.
 31 *δίκαιον* (συννυμφοκόμον),=πιστὴν νυμφαγωγόν, συνοδὸν τῆς
 νύμφης.
 32 *δολόενια* (ἔξη)=τοὺς δολίους, τοὺς κακοπίστους τούτους τῆς
 ... Οἱ Τρῶες παρ' Ὀμήρῳ κατηγοροῦνται διὰ δολιό-
 τητα κτλ.
 33 *δυσάρεστοι* (γνώμαι)=δυσκόλως ἱκανοποιούμεναι.
 34 *ἔαν*, σύναψον (*καὶ ἐν ἐμοί ἐστι*) *μηκέτι ἔαν νιν* (τοὺς θαρ-
 βάρους) *ἀρπάξουσιν* ἐκ (τῆς) *ὀλβίας Ἑλλάδος τὰς μελ-
 λούσας γυναικας*.
 35 *εἵκαξε*=σκέψου, συλλογίσου.
 36 *εἵξασιν*, ἄλλος τύπος τοῦ *εοίκασι*.
 37 *ἐκγαυρούμενος* (γαυρός)=ἐκθειάζων, μεγαλοποιῶν.
 38 *ἐκεριόμησε*: *κεροτομέω* τινά=περιπαίζω, πειράζω.
 39 *ἐκηλον* (οὐ βλέπεις), *ἐκηλος*=ἥσυχος, ἀτάραχος=δὲν με
 κοιτάξεις με γαλήνην.
 40 *ἐλέπιολιν*, ποιητ. ἀντὶ *ἐλέπολιν*=τὴν (μέλλουσαν) κατα-
 στροφέα τοῦ Ἰλ..
 41 *ἐλίσσετε* (. . τὰν Ἄρτεμιν) *γυρίζετε κυκλικὸν χορὸν* περίξ
 τοῦ ναοῦ, *πέριξ* τοῦ . . τιμώντες τὴν Ἄρτ. . .
 42 *ἐμνήσειυσα* (παῖδα)=ἐζήτησα εἰς γάμον, καὶ αἶτ. ἐν στίχ.
 847 *μνημονεύω γάμους*=ἐτοιμάζω μνηστείας διὰ γά-
 μους...
 45 *ἐναρχέσθω* (*κανᾶ*), *ἐν ἄρχεσθαι*, *ἐξ-κατ-κανᾶ*, θρησκευ-

- τικαὶ φράσεις ἐν ταῖς θυσίαις=ἀρχίζω τὴν θυσίαν λαμβάνων τὴν κριθὴν (οὐλοχύτας) ἐκ τοῦ κανίστρου (κανοῦ).
- 44 ἐνδεξιούσθω (βωμόν) ἐνδεξιόμοι—οὔμαι=ἄς βαδίση πρὸς τὰ δεξιὰ πέριξ τοῦ βωμοῦ.
- 45 ἐξάπιω, σύναψον ἐξάπιω τὸ ἐμὸν σῶμα γόνασι σέθεν ἱκειτηρίαν=κρεμάζω τὸ σῶμά μου εἰς τὰ γόνατα ὡς ἱκέτης (κατὰ μεταφορὰν).
- 46 ἐπταπόρου (πλειάδος), ἐπτάπορος καλεῖται ὁ ἀστερισμὸς τῶν Πλειάδων διότι σχηματίζει διὰ τῶν ἐπτὰ ἀστέρων του ἐπτὰ πορείας, τροχιάς.
- 47 εὔνιδας, εὔνις-ιδος, ἥ=εὐνέτις, σύζυγος.
- 48 εὐτυχῶς. τὸ κοινόν; ποῦ νάν' ἢ ὦρα ἢ καλή!
- 49 εὐφημία (ἴτω . . .)=ἄς ἐπικρατήσῃ εὐλαβῆς σιγῇ μεταξὺ τῶν Δαναῶν.
- 50 εὐφρόνης (σκιάν)=ἡ νύξ (κατ' εὐφημισμὸν) παρὰ τοῖς ποιηταῖς συνήθως.
- 51 ἐφευμαῖς=εἰς τὰς παραγγελίας σου (πειθόμεναι).
- 52 ἔχουσι (κατά), τμησίς ἀντί: κατέχουσιν.
- 53 θεράπναι, ἐντ.=κατοικίαι, τόποι προσφιλεῖς τῶν Μ...
- 54 θύμασι σύντ. τὸ ὄλον: ὡς ἐξαλείψω θέσφ. ἐμοῖσιν αἵμασι θύμασι=ἵνα μὲ τὸ αἷμα καὶ τὴν θυσίαν μου ἐξαφνίσω (πληρώσω) τὸν χρησμόν...
- 55 ἱεροῖς (πρ' . . .)=διότι κατὰ τὰς θυσίας δὲν ἀρμόζει νὰ δακρῆ τις (θεωρεῖται ἀσέβεια πρὸς τοὺς θεοὺς ὁ θρῆνος κατὰ τὰς ἱεροτελεστίας...)
- 56 ἱκειτηρίαν, (ἐνν. ἔϊβδον), ἡ ἱκειτηρία ἦτο κλάδος ἐλαίας ὅν ὁ ἱκέτης ἐναπέθετε ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ ἱκετευομένου.
- 67 κάθησο. σύναψον: Ἰφιγένεια τέκνον κάθησο δεῦρο πρὸς μητέρα, ἐξῆς ποδός μου=Ἰφιγένεια παιδί μου, ἔλα πάρε θέσι κοντὰ στὰ πόδια τῆς μητέρας σου.
- 58 καινουργεῖς=νέον πρᾶγμα ἔχεις κατὰ νοῦν.
- 59 κἀκίξε (μῆ...)=μὴ μὲ ἀποθαρρύνῃς, μὴ μὲ κἀμνῆς νὰ δειλιῶ.
- 60 κἀπαράσασθαι, καὶ ἐπαράσασθαι (—ἐπ—ἀρῶμαι)=νὰ ὀρκισθοῦν τὰ ἀκόλουθα, ἐπικαλούμενοι τὴν ὀργὴν τῶν θεῶν κατὰ τῶν παραβατῶν, δηλ. νά...
- 61 κῆδος—κῆδεστία καὶ κῆδος λήψη=θά γίνῃς συγγενῆς ἀνδρ.

- 62 κηλεῖν=θέλγειν, μαγεύειν.
- 63 κλήσωμεν κληῖζω—κληῖζω)=ἄς ἐγκωμιάσωμεν, ἄς ὑμνήσωμεν.
- 64 κῶλον (ἄβρον), ἐνταῦθα=τοὺς ἄβρους πόδας.
- 65 λάξυσθε λάξυμαί καὶ συνηθέστ. λάξομαι, ρῆμ. ποιητ.=λαμβάνω.
- 65 λαμπαδοῦχος (ἡμέρα)—ἡ λαμπρά. παραφρ.=ὦ φῶς τῆς ἡμέρας καί...
- 66 ματεύων, ματεύω καὶ σπανιώτ. ματέω καὶ μαστεύω=ζητῶ, ἐρευνῶ.
- 67 μάτην, σύναψον τῷ: θυμουμένην.
- 68 μέμονε, ποιητ. ῥῆμα πρβλ. καὶ μέμαα. Σύντ. ἵνα τὰ νάια δόρ. μέμονε δι' ἐμὸν ὄνομα ὄρμοις σιανοπ. τᾶσδ' Αὐλ... ἔπου αἱ τρόπιδες τῶν νεῶν (τὰ πλοῖα) προθυμούνται πρὸς πόλεμον κτλ.
- 69 μεσσήρης, ὁ καὶ ἡ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ Ἄττ. μεσῆρης=ὁ ἐν τῷ μέσῳ. Ἐνταῦθα=μεσουρανῶν. Κατὰ τὸν Αὐγουστον—Σεπτέμβριον αἱ Πλειάδες εὐρίσκονται κατὰ τὴν θαλασσίαν αὐγὴν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ.
- 70 μοῖραν (οἰκίησωμεν)=εἰς ἄλλον τόπον καὶ ἄλλην ζωὴν (ἔτερον αἰῶνα) θά κατοικήσωμεν.
- 71 ναύφρακτον (στράτευμα)=ἐν ταῖς ναυσὶ κεκλεισμένον.
- 72 νομίζεται (οὐ)=δὲν θεωρεῖται ἱερὸν ἔθιμον;
- 73 νόστιος, ἐνταῦθα=πλοῦς μετάβασις.
- 74 ξυνίστατο (φόνος), ἐνν. παρ' ἐκείνου (δοῖς μὴ λάβοι). Καὶ ἐλευθέρως=οἱ ἀποτυγχάνοντες νὰ λάβουν τὴν Ἐλένην ὡς σύζυγον ἠπειλοῦν κατὰ τῶν ἄλλων φόνους κτλ.
- 75 δ (κρατεῖ), τὸ δ ἀναφέρεται εἰς τὸ θεῖον, τὸ ἐξυπακούομενον ἐκ τοῦ θεομαχεῖν.
- 76 οἰστρήσας (δοῖμα), οἰστράω = ὡς καταδιωκόμενος ὑπὸ οἰστρου περιῆλθε τὴν Ἑλλ.
- 77 ὀμαρτεῖν—ὀμαρτέω = ἀκολουθῶ πρβλ. καὶ τό: συμπαρομαρτῶ = συνοδεύω.
- 78 ὀρθίω (κηρύγματι)=δι' ὑψηλοῦ κατὰ τὸν τόνον, διὰ μεγαλοφώνου διαλαλήματος.
- 79 ὀρθοῖς (ἄμμασι) = μὲ μάτια σηκωμένα κατὰ πρόσωπον.
- 80 ὄρνιθα (τόνδε)=οἰωνόν, τὸ τόνδε ἐπεξηγεῖται διὰ τῆς κατω-

- τωτέρω παραθέσεως, τὸ *χρηστὸν* καὶ (τὴν) *εὐφημίαν*.
- 81 *ὄξυ* (ὀφθαλμοῖς). ἐνταῦθα = ἡ ὄξυδέρχεια.
- 82 *ὀρθωθέντα* (*οὐκ*—) τὰ θεῶν = αἱ πρὸς τοὺς θεοὺς ὑποχρεώσεις μὴ τελεσθεῖσαι ὀρθῶς κανονικῶς.
- 83 *ὄφρυν* (μέθες) = χαλάρωσε τὰ ζαρωμένα φρύδια σου, ξεσοῦ φρωσε τὰ . . .
- 84 *ὄχους* (πωλικούς) = ὄχημα (συρόμενον ὑπὸ πώλων).
- 85 *παραιτοῦμαι* (τόδε) = ζητῶ συγγνώμην διὰ τοῦτο δι. . .
- 86 *παρηδες. παρηῆς καὶ παρης* — ἡδός, ἡ = παρειά.
- 87 *πέδοι*, ἐπίρρ = ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, κατὰ γῆς.
- 88 *Πελασγία* (γᾶ) = τὸ Ἄργος.
- 89 *περίβολα* (στέφρα) *περίβολος*, ἐπίθ. = ὁ περιβαλλόμενος. *στέφρα* π. . . = στεφάνους νὰ τοὺς φορέσω (καθ' ἃ συνειθίζεται εἰς τὰ σφάγια).
- 90 *Περσέως*, ὁ Περσεὺς ἐθεωρεῖτο ὁ θεμελιωτὴς τῶν Μυκηνῶν.
- 91 *πεύκηνη* = τὴν πρὸς γραφὴν πινακίδα ἣτις ἐκ πεύκης κατεσκευάζετο.
- 92 *ῥιοῦσα* (ἀπουσία) = ἡ μέλλουσα ἀπ. (ἔχει διπλὴν ἔννοιαν: τὴν λόγῳ γάμου ἀπουσίαν καὶ τὴν ἐκ τοῦ ἐπικειμένου θανάτου).
- 93 *πλόκαμος* (ὄδω) κείται παρενθετικῶς = ὁ πλόκαμος τῆς κόμης, αὐτὸς ἐδῶ, εἶναι διὰ νὰ στέψωμεν τὸν ὄψον. . .
- 94 *πλοῦς*, ἐνν. τὸν πρὸς τὸν Ἄδην διὰ τῆς Ἀχερουσίας λίμνης.
- 95 *πορεύετε* (πρὸς τὰς θερααινίδας) = μετακομίζετε.
- 96 *πορθμεύει*, κείται ἀμετάδ = προχωρεῖ, ταξιδεύει : ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν πλοίων.
- 97 *πορθμός*, ἐνταῦθα = ἡ διαπόρθμευσις τῶν . . .
- 98 *πότιμω* (ἐπ' εὐτυχεῖ . . .) = διὰ τὴν καλὴν μας τύχην.
- 99 *προσηκες* = εἶχες σχέσιν συγγενικὴν.
- 100 *πρόφασιν*, ἐνταῦθα = εὐλογον ἀφορμὴν.
- 101 *προχύταις*, *προχύται* (ἐνν. κριθαί), ἄλλως *οὐλοχύται* . .
- 102 *ῥανοῦσαν* τοῦ *ῥάλνω* = ῥαντίζω.
- 103 *σὲ* ἐνν. τὸ *λίσσομαί σε* ἢ ἀντωνυμία παρενεβλήθη μεταξὺ τῆς προθέσεως καὶ τῆς γενικῆς *Πέλοπος* : τὸ πλήρη θὰ ἦτο : *μὴ μ' ἀποκτείνης, λίσσομαί σε πρὸς Πέλοπον καὶ . . .*

- 104 *σιγᾶν* (οὐ σθένω), ταῦτα λέγει ὁ Ἀγαμέμν. στρέφων τὸ πρόσωπον καὶ μὴ γενόμενος ἀκουστός.
- 105 *σκοπεῖν*, σύναψον: *σὺν ἱεροῖς* (θύμασι) *χρη* (τινά)...
- 106 *σκοπεῖν τὸ εὐσεβές* = ἀπὸ τὰ σπλάγγχνα τῶν θυμάτων πρέπει κανεῖς νὰ ἐρευνᾷ τὰς βουλάς τῶν θεῶν
- 107 *συγγεῖς* (γράμματα) = ἀνακατώνεις, ἐξαλείφεις τὰ γράμματα ἐπὶ τοῦ πινακίου.
- 108 *συνάψας*, σύνδεσον: *συνάψας ψευδῆ ἀμφὶ γάμον παρθένου* = ψευσθεῖς διὰ τόν ..
- 109 *συνεπαείδετε* = ὑμνεῖτε ὁμοῦ, ἐν χορῶ, τήν...
- 110 *συνετὸς* (εἶμι) = συνίημι, γιγνώσκω.
- 111 *σφε* = αὐτήν, τήν Ἑλένην.
- 112 *τέγγεις*, *τέγγω* = ὑγραίνω.
- 113 *τιθηνός*. ἐπίθ. (προβλ. *τιθήνη*, ἡ = τροφός), ὁ ἀνατρέφων. Σύναψον: *ἀποδιδουῶσά σοι τροφὰς πόθων τιθηνούς ἀνταποδίδουσα εἰς σέ τοὺς διὰ τὴν ἀνατροφὴν μου κόπους σου.*
- 114 *ὑπήλθεν* (αὐτούς), *ὑπέροχομαί τινα* = δολίως φέρομαι πρὸς τινι, ἐξαπατῶ.
- 115 *ὑποδραμοῦσά* (σε), σύναψον πρὸς τὸ *προσβαλῶ* = ἀφοῦ σέ ξεπεράσω, θά ..
- 116 *φάος* = φῶς. *σωτηρίαν*, *δόξαν*, (ἐντ.)
- 117 *φέρετε*, σύναψον πρὸς τὸ: *χερονίβων παγὰς*.
- 118 *φιλαίμονος* = τῆς φιλοῦσης αἵματα ἴδε κατωτ. στ. 1524 «θύμασιν ὀροτησίαις χαιρεῖσα».
- 119 *φιλότιμον*, ἐνν. τὸ ἄρθρον τὸ = ἡ δέψα τῶν τιμῶν, ἡ φιλοδοξία.
- 120 *φθόγγος* (οὐκουν), ἐνν. *ἀκούεται* = διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ δηλ. εἶναι ἀκόμη βαθεῖα νύξ δὲν...
- 121 *χάριτας*, ἐνταῦθα = θωπείας.
- 122 *ὠλβισμένοι*, (τὰ πρῶτα) = οἱ θεωρούμενοι τὰ μάλιστα εὐτυχεῖς.

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ

ΘΕΡΑΠΟΝΤΕΣ

ΧΟΡΟΣ ΤΡΟΙΖΗΝΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

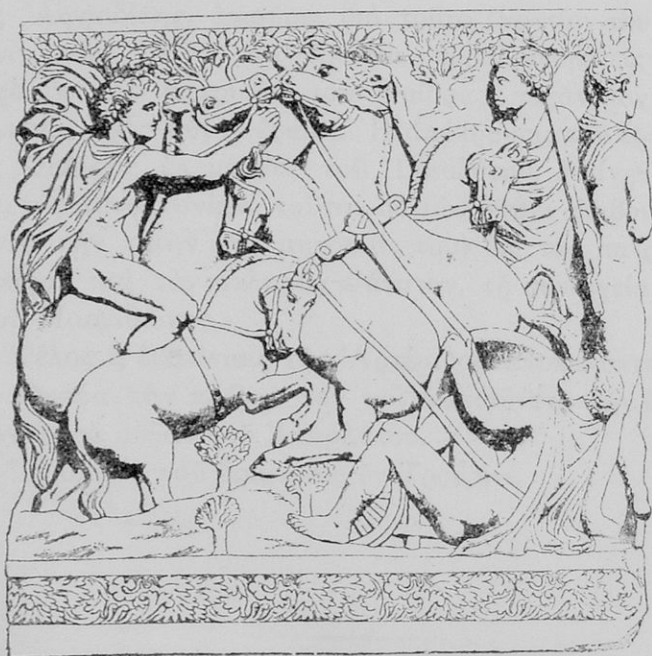
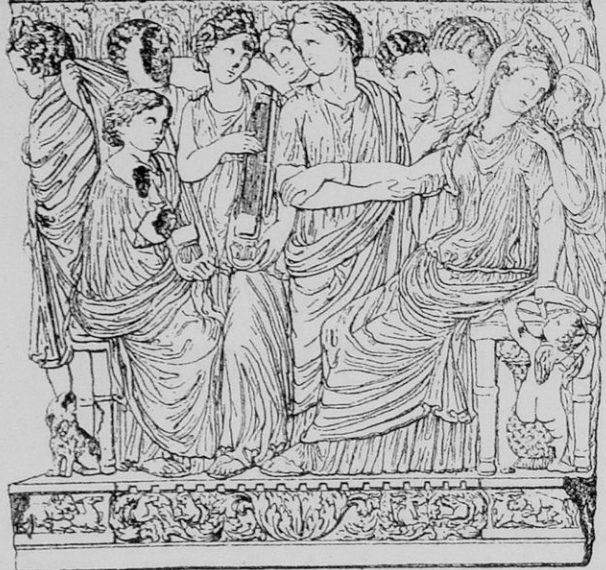
ΤΡΟΦΟΣ

ΦΑΙΔΡΑ

ΘΗΣΕΥΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΑΡΤΕΜΙΣ

Ἐκ σαροκοφάγου τῆς Πετροπούλεως.

α'. Ἡ Φαίδρα ἐν μέσῳ τῶν φίλων γυναικῶν.

β'. Ὁ Ἴππόλυτος πίπτων ἐκ τοῦ ἄρματος κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ τέρατος—ταύρον. Ἴδε στ. 1214 κ. ξξ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁ Ἴππόλυτος υἱὸς τοῦ Θησέως καὶ τῆς Ἀμαζόνος Ἴππολύτης, λάτρις τῆς Ἀρτέμιδος καὶ καταφρονητὴς τῆς Ἀφροδίτης, ἐπισύρει διὰ τοῦτο ἐναντίον του τὴν μῆνιν τῆς θεᾶς τοῦ ἔρωτος, ἐμβαλούσης εἰς τὴν καρδίαν τῆς μητριᾶς του Φαίδρας παράνομον καὶ μανιώδη πρὸς αὐτὸν ἔρωτα. Ἡ ἀπόκρουσις τοῦ ἔρωτος τῆς Φαίδρας ἐκ μέρους τοῦ Ἴππολύτου, ἐκείνην μὲν ἄγει εἰς αὐτοκτονίαν, τοῦτον δὲ (ὡς δῆθεν ἐπιβουλευθέντα τὴν τιμὴν τῆς μητριᾶς του) εἰς τὰς πατρικὰς κατάρτας καὶ τὸν σκληρὸν θάνατον, τῇ συνεργείᾳ τοῦ θεοῦ Ποσειδῶνος.

Τέλος ἡ ἐμφάνισις τῆς Ἀρτέμιδος ἀποκαλύπτει εἰς τὸν Θησέα τὴν πλάνην του καὶ ἀποκαθιστᾷ τὴν ἐν τῇ αἰωνιότητι δόξαν τοῦ Ἴππολύτου.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Τροϊζῆνι.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΣΣΕ)

Ο παρών οδηγός για τους μαθητές της Α' Λυκείου
επιχειρεί να εξηγήσει τις βασικές έννοιες της
Μαθηματικής Λογικής και να βοηθήσει τον μαθητή
να κατανοήσει τον τρόπο με τον οποίο οι μαθηματικοί
χρησιμοποιούν τη λογική για να αποδείξουν
την αλήθεια ή ψευδότητα μιας πρότασης.
Ο οδηγός περιλαμβάνει παραδείγματα, ασκήσεις
και λύσεις που θα βοηθήσουν τον μαθητή να
κατανοήσει καλύτερα τις έννοιες της λογικής.
Ο μαθητής μπορεί να χρησιμοποιήσει τον οδηγό
ως βοήθημα στην επίλυση των προβλημάτων
του ή ως εργαλείο για να ελέγξει τις απαντήσεις
του.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΠΠΟΥΛΤΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ

- ΑΦ.** Πολλή* μὲν ἐν βροτοῖσι κοῦκ ἀνώνυμος*
 θεὰ κέκλημαι Κύπρις οὐρανοῦ τ' ἔσω·
 ὅσοι τε πόντου* τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν
 ναίουσιν εἴσω φῶς ὄρωντες ἡλίου,
 τοὺς μὲν σέβοντας τὰμὰ πρεσβεύω* κράτη, 5
 σφάλλω* δ' ὅσοι φρονοῦσιν εἰς ἡμᾶς μέγα.
 ἔνεστι γὰρ δὴ κἄν θεῶν γένει τόδε,
 τιμώμενοι χαίρουσιν ἀνθρώπων ὑπο.
 δεῖξω δὲ μύθων τῶνδ' ἀλήθειαν τάχα·
 ὁ γάρ με Θησέως παῖς Ἀμαζόνος τόκος 10
 Ἴππόλυτος, ἀγνοῦ Πιπθέως παιδεύματα*,
 μόνος πολιτῶν τῆσδε γῆς Τροϊζηνίας
 λέγει κακίστην δαιμόνων πεφυκέναι,
 ἀναίνεται* δὲ λέκτρα κοῦ ψαύει γάμων·
 Φοῖβου δ' ἀδελφὴν Ἄρτεμιν Διὸς κόρην 15
 τιμᾶ μέγιστην δαιμόνων ἡγούμενος·
 χλωρὰν δ' ἄν' ὕλην* παρθένῳ ξυνὼν ἀεὶ
 κυσὶν ταχείαις θῆρας ἔξαιρει* χθονός,
 μείζω βροτείας προσπεσῶν* ὀμιλίας.
 τούτοισι μὲν νυν οὐ φθονῶ· τί γάρ με δεῖ; 20
 ἃ δ' εἰς ἔμ' ἡμάρτηκε, τιμωρήσομαι
 Ἴππόλυτον ἐν τῆδ' ἡμέρᾳ· τὰ πολλὰ δὲ
 πάλαι προκόψασ*, οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ.
 ἔλθόντα γάρ νιν* Πιπθέως ποτ' ἐκ δόμων
 σεμνῶν ἐς ὄψιν καὶ τέλη* μυστηρίων* 25
 Πανδίοιος γῆν πατρὸς εὐγενῆς δάμαρ
 ἰδοῦσα Φαίδρα καρδίαν κατέσχετο
 ἔρωτι δεινῷ τοῖς ἐμοῖς βουλευμασι.
 καὶ πρὶν μὲν ἔλθειν τήνδε γῆν Τροϊζηνίαν,
 πέτραν* παρ' αὐτὴν Παλλάδος κατόπιον* 30
 γῆς τῆσδε ναὸν Κύπριδος καθίστατο*,

ἐρωσ' ἔρωτ' ἔκδημον*. Ἴππολύτῳ δ' ἔπι
 τὸ λοιπὸν ὠνόμαζεν ἰδρῦσθαι θεάν*.
 ἐπεὶ δὲ Θησεὺς Κεκροπίαν λείπει πόλιν,
 μίασμα φεύγων αἵματος Παλλαντιδῶν, 35
 καὶ τήνδε σὺν δάμαρτι ναυστολεῖ χθόνα,
 ἐνιαυσίαν ἔκδημον αἰνέσας* φυγῆν,
 ἐνταῦθα δὴ στένουσα κάκπεπληγμένη*
 κέντροις ἔρωτος ἢ τάλαιν' ἀπόλλυται
 σιγῇ· σύνοιδε δ' οὔτις οἰκετῶν νόσον. 40
 ἀλλ' οὔτι ταύτης τῆδ' ἔρωτα δεῖ πεσεῖν.
 δεῖξω δὲ Θησεῖ πρᾶγμα, κάκφανήσεται*.
 καὶ τὸν μὲν ἡμῖν πολέμιον νεανίαν
 κτενεῖ πατήρ ἀραῖσιν; ἃς ὁ πόντιος
 ἄναξ Ποσειδῶν ὄπασεν* Θησεῖ γέρας, 45
 μηδὲν μάταιον* εἰς τρεῖς εὐξασθαι θεῶ.
 ἦ δ' εὐκλεῆς* μὲν, ἀλλ' ὅμως ἀπόλλυται,
 Φαίδρα· τὸ γὰρ τῆσδ' οὐ προτιμήσω* κακὸν
 τὸ μὴ οὐ παρασχεῖν τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐμοὶ
 δίκην τοσαύτην ὥστ' ἐμοὶ καλῶς ἔχειν. 50
 ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε παῖδα Θησέως
 στείχοντα θήρας μόχθον ἐκλελοιπότη,
 Ἴππολύτον ἔξω τῶνδε βήσομαι τόπων.
 πολὺς δ' αἴμ' αὐτῷ προσπόλων ὀπισθόπους*
 κῶμος* λέλακεν* Ἄρτεμιν τιμῶν θεῶν 55
 ὕμνοισιν· οὐ γὰρ οἷδ' ἀνεφγμένας πύλας
 Ἄιδου φάος τε λοίσθιον* βλέπων τόδε.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 58—72

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς Ἀφροδίτης εἰσέρχεται εἰς τὴν
 σκηνὴν ὁ Ἴππόλυτος φέρων στέφανον ἐξ ἀνθέων εἰς τὴν χεῖρα
 καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ὀμηλικῶν ἐταίρων ἠδόντων πρὸς τὴν
 πότιαν καὶ τὴν καλλίστην τῶν Ὀλυμπίων θεῶν Ἄρτεμιν.

III. σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου*
 λειμῶνος, ᾧ δέσποινα, κοσμήσας φέρω,
 ἐνθ' οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ φέρεβειν* βοτᾶ

76

- οὗτ' ἤλθέ πω σίδηρος*, ἀλλ' ἀκήρατον
 μέλισσα λειμῶν' ἑαρινὸν διέροχεται
 Αἰδῶς δὲ ποταμίαισι κηπεύει* δρόσοις,
 ὅσοις διδακτὸν μηδέν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
 τὸ σωφρονεῖν εἴληχεν* εἰς τὰ πάνθ' ὁμῶς, 80
 τούτοις δρέπεσθαι· τοῖς κακοῖσι δ' οὐ θέμις
 ἀλλ' ὃ φίλη δέσποινα, χουσέας κόμης
 ἀνάδημα* δέξαι χειρὸς εὐσεβοῦς ἄπο.
 μόνῳ γάρ ἐστι τοῦτ' ἐμοὶ γέρας βροτῶν·
 σοὶ καὶ ξύνεμι καὶ λόγοις σ' ἀμείβομαι*, 85
 κλύων μὲ αὐδὴν, ὄμμα δ' οὐχ ὄρων τὸ σόν.
 τέλος δὲ κάμψαιμ' ὥσπερ ἠρξάμην βίου.
- ΘΕ. ἄναξ, θεοὺς γὰρ δεσπότης καλεῖν χρεῶν·
 ἄρ' ἂν τί μου δέξαιο βουλευσάντιος εὖ ;
- ΙΠ. καὶ κάρτα γ' ἧ γὰρ οὐ σοφοὶ φαινοίμεθ' ἄν. 90
- ΘΕ. οἶσθ' οὖν βροτοῖσιν ὅς καθέστηκεν νόμος,
 ΙΠ. οὐκ οἶδα· τοῦ δὲ καὶ μ' ἀνιστορεῖς* πέρι ;
 ΘΕ. μισεῖν τὸ σεμνὸν* καὶ τὸ μὴ πᾶσιν φίλον ;
 ΙΠ. ὀρθῶς γε· τίς δ' οὐ σεμνὸς ἀχθεινὸς βροτῶν ;
 ΘΕ. ἐν δ' εὐπροσηγόροισιν ἔστι τις χάρις* ; 95
 ΙΠ. πλείστη γε, καὶ κέρδος γε σὺν μόχθῳ βραχεῖ.
 ΘΕ. ἧ κἂν θεοῖσι ταῦτ' ἐλπίζεις τόδε ;
 ΙΠ. εἶπερ γε θνητοὶ θεῶν νόμοισι χρώμεθα.
 ΘΕ. πῶς οὖν σὺ σεμνήν* δαίμον' οὐ προσενέπεις ;
 ΙΠ. τίν' ; εὐλαβοῦ δέ μὴ τι σοῦ σφαλῆ στόμα. 100
 ΘΕ. τήνδ' ἧ πύλαισι σαῖς ἐφέστηκεν Κύρις.
 ΙΠ. πρόσωθεν αὐτὴν ἄγνός ὢν ἀσπάζομαι*.
 ΘΕ. σεμνή* γε μέντοι κάπσιμος ἐν βροτοῖς.
 ΙΠ. ἄλλοισιν ἄλλος θεῶν τε κἀνθρώπων μέλει.
 ΘΕ. εὐδαιμονοίης νοῦν ἔχων οἶον σε δεῖ. 105
 ΙΠ. οὐδεὶς μ' ἄρέσκει νυκτὶ θαυμαστός θεῶν.
 ΘΕ. τιμαῖσιν, ὃ παῖ, δαιμόνων χρῆσθαι χρεῶν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 108—197

Ὁ Ἰππόλυτος διαφωνῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις πρὸς τὰς ἀντι-
 κήψεις τοῦ γέροντος θεράποντος ὡς πρὸς τὴν λατρείαν τῆς Κῦ-

πριδος και παροτρύνας τούς φίλους νά μή ἀδιαφορήσωσι διά τήν τέρψιν τῆς ἐτοίμου τραπέζης, ἀφοῦ και τούς ἔππους του καταφήξωσι, ἀπέρχεται. Ὁ γηραιός θεράπων παρά τās γνώμας τοῦ κυρίου του προσεύχεται εἰς τήν δέσποιναν Κύπριν ἐπικαλούμενος συγχρόνως τήν συγγνώμην ὑπέρ τοῦ νεαροῦ βασιλόπαιδος. Ἀπελθόντος τῆς σκηνης τοῦ θεράποντος ἐμφανίζεται ὁ χορός τῶν Τροϊζηνίων γυναικῶν (**πάροδος**), αἵτινες πληροφορηθεῖσαι ὅτι ἡ βασίλισσα Φαίδρα ἀσθενεῖ ἀπό τριῶν ἡμερῶν και ἀρνεῖται πᾶσαν τροφήν, διαποροῦνται περὶ τῆς αἰτίας και εἰκάζουσι, ὅτι, ἐάν δέν εἶναι τις μανία ἐκ θεοῦ, ἴσως εἶναι ζηλοτυπία τῆς Φαίδρας πρὸς κρύφιον ἔρωτα τοῦ Θησέως ἢ και κακῆ τις εἶδους ἐκ Κρήτης. Πιθανόν ὅμως νά εἶναι και συμπτώματα δυσκόλου ἐγκυμοσύνης, δι' ἣν, ὡς ἐκ πείρας γνωρίζει, σωτηρία εἶναι ἢ ἐπίκλησις τῆς Ἀρτέμιδος. Ἐν τῷ μεταξῦ (**πρῶτον ἐπεισόδιον**) ἐμφανίζεται ἡ γηραιά τροφὸς κομίζουσα ἐπὶ κλίνης τήν ἀσθενοῦσαν Φαίδραν, και ἀγωνιώσα διά τήν κατάστασιν τῆς δεσποίνης της, ἣν οὐδέν δύναται νά εὐχαριστήσῃ διά τὸν εὐμετάβολον και ἄστατον χαρακτήρα της, ἐλεεινολογεῖ τήν ὀδυνηρὰν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀντὶ τῆς ὁποίας προτιμότερα ἢ ἐν τῷ θανάτῳ ἀνάπαυσις.

- ΦΑΙ. αἴρετέ μου δέμας*, ὄρθοῦτε κάρα·
 λέλυμαι μελέων σύνδεσμα*, φίλαι.
 λάβετε εὐπήχεις* χεῖρας πρόπολοι. 200
 βαρὺ μοι κεφαλᾶς ἐπίκρανον* ἔχειν·
 ἄφελ'* ἀμπέτασον βόστρυχον ὦμοις.
- ΤΡ. θάρσει, τέκνον, και μή χαλεπῶς
 μετάβαλλε δέμας.
 ὄῤον δὲ νόσον μετὰ θ' ἡσυχίας 205
 και γενναίου λήματος* οἴσεις·
 μοχθεῖν δὲ βροτοῖσιν ἀνάγκη.
- ΦΑΙ. αἰαῖ·
 πῶς ἂν δροσερᾶς ἀπὸ κρηνίδος*
 καθαρῶν ὑδάτων πῶμ'* ἀρυσαιμαν*,
 ὑπὸ τ' αἰγείροις ἔν τε κομήτῃ* 210
 λειμῶνι κλιθεῖσ' ἀναπαυσαιμαν.
- ΤΡ. ᾧ παῖ, τί θροεῖς ;
 οὐ μή παρ' ὄχλω τάδε γηρούσει*

- μανίας ἔποχον* ῥίπτουσα λόγον ;
- ΦΑΙ.** πέμπετέ* μ' εἰς ὄρος· εἶμι πρὸς ὕλαν 215
καὶ παρὰ πεύκας, ἵνα θηροφόνοι
στείβουσι κύνες
βαλιαῖς* ἐλάφοις ἐγχοιμπτόμεναι*
πρὸς θεῶν, ἔραμαι κυσί θωύξαι*
καὶ παρὰ χαίταν ξανθὰν ῥῖψαι* 220
Θεσσαλὸν ὄρπακ**· ἐπίλογχον* ἔχουσ'
ἐν χειρὶ* βέλος.
- ΤΡ.** τί ποτ' ὦ τέκνον, τάδε κηραίνεις ;*
τί κυνηγεσίων καὶ σοὶ μελέτη ;
τί δὲ κρηναίων νασμῶν* ἔρασαι ; 225
πάρα* γὰρ δροσερὰ πύργους* συνεχῆς*
κλιτύς, ὅθεν σοὶ πῶμα γένοιτ' ἄν.
- ΦΑΙ.** δέσποιν' ἀλίας* Ἄρτεμι Λίμνας
καὶ γυμνασίων τῶν ἵποκρότων*,
εἶθε γενοίμαν ἐν σοῖς δαπέδοις, 230
πώλους Ἐνέτας δαμαλιζομένα*.
- ΤΡ.** τί τόδ' αὖ παράφρων ἔροψας ἔπος ;
νῦν δὴ μὲν ὄρος βᾶσ' ἐπὶ θήρας
πόθον ἐστεύλου*, νῦν δ' αὖ ψαμάθοις
ἐπ' ἀκυμάντοις πώλων ἔρασαι. 235
τάδε μαντείας ἄξια πολλῆς,
ὅστις σε θεῶν ἀνασειράζει*
καὶ παρακόπτει* φρένας, ὦ παῖ.
- ΦΑΙ.** δύστανος ἐγώ, τί ποτ' εἰργασάμαν ;
ποῖ παρεπλάγχθην* γνώμας ἀγαθᾶς ; 240
ἔμάνην, ἔπεσον δαίμονος ἄτα.
φεῦ φεῦ, τλάμων.
μαῖα*, πάλιν μου κρύψον κεφαλάν.
αἰδούμεθα γὰρ τὰ λελεγμένα μοι.
κρύπτε· κατ' ὄσσων δάκρυ μοι βαίνει, 245
καὶ ἐπ' αἰσχύναν ὄμμα τέτραπται.
τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι* γνώμαν ὀδυνᾶ,
τὸ δὲ μαινόμενον* κακόν· ἀλλὰ κρατεῖ*
μὴ γιγνώσκοντ' ἀπολέσθαι.

Ἡ Φαίδρα αἰσχυνθεῖσα δι' ὅσα ἐκ τῆς τεταραγμένης ψυχῆς τῆς ἐξεφράσθη ἐν τοῖς προηγουμένοις, ζητεῖ ἀπὸ τὴν τροφὸν νὰ τῆς σκεπάσῃ τὴν κεφαλὴν, ἣτις καὶ πράττουσα τοῦτο ἐπιθυμεῖ νὰ ἀποθάνῃ μᾶλλον ἢ νὰ βασανίζηται ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς λύπης ἣν τῇ ἐμπνέει ἡ μεγάλη τῆς λατρεία πρὸς τὴν δέσποιναν. Ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ τὰ συμβαίνοντα ἐρωτᾷ τὴν γραίαν τροφὸν νὰ τῇ ἀνακοινώσῃ ὅ,τι γνωρίζει. Ἡ τροφὸς ἀπαντᾷ ὅτι παρ' ὅλας τὰς προσπάθειάς τῆς δὲν κατώρθωσε νὰ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὴν Φαίδραν τὸ μυστικόν τῆς, ἀλλὰ καὶ πάλιν θὰ δοκιμάσῃ ἐνώπιον τοῦ χοροῦ. Ἀποκαλύπτει λοιπὸν τὸ πρόσωπον τῆς Φαίδρας καὶ διὰ διαφόρων ἐπιμόνων ἐρωτήσεων κερδίζει τελικῶς τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῆς, ἣτις ὁμολογεῖ ὅτι κατατρώχεται ὑπὸ ἀλγεινοῦ ἔρωτος πρὸς τὸν υἱὸν τῆς Ἀμαζόνος τὸν Ἰππόλυτον. Εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο ἡ τροφὸς δὲν θέλει πλεόν νὰ ζῆ, ὁ δὲ χορὸς φρίττων πρὸ τῶν ἀνηκούστων παθῶν τῆς βασιλίσσης προσιωνίζεται φοβερὰ κακὰ εἰς τὸν οἶκόν τῆς.

- ΦΑΙ. Τροιζήναιαι γυναῖκες, αἱ τόδ' ἔσχατον
οἰκεῖτε χώρας Πελοπίας προνώπιον*,
ἤδη ποτ' ἄλλως* νυκτὸς ἐν μακροῦ χρόνῳ 375
θνητῶν ἐφρόντισ' ἢ διέφθαρται βίος.
καὶ μοι δοκοῦσιν οὐ κατὰ γνώμης φύσιν
πράσσειν* κάκιον, ἔστι γὰρ τό γ' εὖ φρονεῖν
πολλοῖσιν, ἀλλὰ τῆδ' ἀθρητέον τόδε·
τὰ χρήστ' ἐπιστάμεσθα καὶ γινώσκομεν, 380
οὐκ ἐκπονοῦμεν δ', οἳ μὲν ἀργίας ὑπο.
οἱ δ' ἡδονὴν προθέντες ἀντὶ τοῦ καλοῦ
ἄλλην τιν'. εἰσὶ δ' ἡδοναὶ πολλαὶ βίου,
μακροαὶ τε λέσχαι* καὶ σχολή*, τερπνὸν κακόν,
αἰδώς τε. δισσαὶ δ' εἰσίν, ἣ μὲν οὐ κακῆ. 385
ἣ δ' ἄχθος οἴκων. εἰ δ' ὁ καιρὸς* ἦν σαφής,
οὐκ ἂν δύ' ἦσθιν ταῦτ' ἔχοντε γράμματα.
ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ τυγχάνω φρονοῦσ' ἐγώ,
οὐκ ἔσθ' ὁποῖω φαρμάκῳ διαφθερεῖν*
ἔμελλον, ὥστε τοῦμπαλιν πεσεῖν φρενῶν. 390

λέξω δὲ καὶ σοὶ τῆς ἐμῆς γνώμης ὁδόν.
 ἐπεὶ μὲν ἔρωσ ἔτρωσεν, ἐσκόπουν ὅπως
 κάλλιστ' ἐνέγκαιμ' αὐτόν. ἠρξάμην μὲν οὖν
 ἐκ τοῦδε, σιγᾶν τήνδε καὶ κρύπτειν νόσον.
 γλώσση γὰρ οὐδὲν πιστόν, ἢ θυραῖα* μὲν 395
 φρονήματ' ἀνδρῶν νουθετεῖν ἐπίσταται,
 αὐτὴ δ' ὑφ' αὐτῆς πλεῖστα κέκτηται κακά.
 τὸ δεύτερον δὲ τὴν ἄνοιαν εὖ φέρειν
 τῷ σωφρονεῖν νικῶσα προυνοησάμην.
 τρίτον δ', ἐπειδὴ τοισίδ' οὐκ ἐξήνυτον 400
 Κύπριν κρατῆσαι, κατθανεῖν ἔδοξέ μοι
 κράτιστον, οὐδεὶς ἀντερεῖ, βουλευμάτων.
 ἐμοὶ γὰρ εἴη μήτε λανθάνειν καλὰ*
 μήτ' αἰσχρὰ δρώση μάρτυρας πολλοὺς ἔχειν.
 τὸ δ' ἔργον* ἤδη τὴν νόσον τε δυσκλεᾶ, 405
 γυνή τε πρὸς τοῖσδ' οὐσ' ἐγίγνωσκον καλῶς,
 μίσσημα πᾶσιν. ὥς ὄλοιτο παγκάκως
 ἧτις πρὸς ἄνδρα ἠρξάτ' αἰσχύειν λέχη
 πρώτη θυραίουσ. ἐκ δὲ γενναίων* δόμων
 τόδ' ἠρξε θηλείαισι γίγνεσθαι κακόν. 410
 ὅταν γὰρ αἰσχρὰ τοῖσιν ἐσθλοῖσιν δοκῆ,
 ἢ κάρτα δόξει τοῖς κακοῖσ γ' εἶναι καλά.
 μισῶ δὲ καὶ τὰς σώφρονας μὲν ἐν λόγοις,
 λάθρα δὲ τόλμασ οὐ καλὰς κερτημένασ.
 αἶ πῶσ ποτ', ὦ δέσποινα ποντία Κύπρι, 415
 βλέπουσιν εἰς πρόσωπα τῶν ξυνευνετῶν
 οὐδὲ σκότον φρίσσοσι τὸν ξυνεργάτην
 τέραμνα* τ' οἴκων μὴ ποτε φθογγὴν ἀφῆ;
 ἡμᾶσ γὰρ αὐτὸ τοῦτ' ἀποκτείνει, φίλαι,
 ὥσ μήποτ' ἄνδρα τὸν ἐμὸν αἰσχύνασ' ἄλῶ, 420
 μὴ παῖδας οὐσ ἔτικτον· ἀλλ' ἐλεύθεροι
 παρρησίᾳ θάλλοντεσ οἰκοῖεν πόλιν
 κλεινῶν Ἀθηνῶν, μητροσ εἶνεκ' εὐκλεεῖσ.
 δουλοῖ γὰρ ἄνδρα, κἄν θρασύσπλαγχνόσ τις ἦ,
 ὅταν ξυνειδῆ μητροσ ἢ πατροσ κακά. 425
 μόνον δὲ τοῦτό φασ' ἀμιλλᾶσθαι* βίω,
 γνώμην δικαίαν κᾶγαθὴν, ὅτω παρῆ.

κακούς δὲ θνητῶν ἐξέφην*², ὅταν τύχη,
 προθεῖς κάτοπτρον ὥστε παρθένῳ νέᾳ
 χρόνος· παρ' οἷσι μήποτε' ὀφθείην ἐγώ. 430

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 431—524

Ὁ χορὸς ἀκούσας τὴν οἶνονεὶ ἀπολογίαὺν τῆς Φαίδρας διὰ τὸ
 πάθημά της συνιστᾷ αὐτῇ σωφροσύνην ἐξ ἧς γεννᾶται ἢ ἐν τῇ
 κοινωνίᾳ ἀγαθῇ ὑπόληψις. Ἡ τροφὸς ἐξ ἄλλου παλινωδοῦσα καὶ
 εὐρίσκουσα τὰς δευτέρας σκέψεις της σοφωτέρας παροτρύνει τὴν
 Φαίδραν νὰ μὴ κρύπτῃ τὸν ἔρωτά της ἀλλὰ νὰ τὸν ἀποκαλύψῃ
 εἰς τὸν Ἰππόλυτον ἐξ οὗ κρέμαται ἢ σωτηρία της. Ἡ Φαίδρα
 συναινοῦντος καὶ τοῦ χοροῦ ἀπαγορεύει αὐστηρῶς εἰς τὴν τροφὸν
 τὴν αἰσχίστην ταύτην γνώμην της καὶ ἡ τροφὸς ὑποχωροῦσα
 προσωρινῶς θέλει νὰ τὴν ἀνακουφίσῃ διὰ μαγικῶν φίλτρων, ἐνῶ
 ἀφίνει νὰ ὑπονοηθῇ κατὰ τὴν ἀναχώρησίν της ὅτι δὲν ἀποκλείει
 καὶ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ ἔρωτός της εἰς τὸν Ἰππόλυτον.

- XO. Ἔρωσ Ἔρωσ, ὃ *κατ' ὀμμάτων
 στάζεις πόθον, εἰσάγων γλυκεῖαν
 ψυχαῖς χάριν οὗς ἐπιστρατεύσῃ*,
 μή μοί ποτε σὺν κακῶ* φανείης
 μηδ' ἄρρυθμος* ἔλθοις.
 οὔτε γὰρ πυρὸς οὔτ'
 ἄστρον* ὑπέρτερον βέλος,
 οἷον τὸ τᾶς Ἄφροδίτας
 ἴησιν ἐκ χειρῶν
 Ἔρωσ ὃ Διὸς παῖς.
 ἄλλως* ἄλλως παρὰ τ' Ἄλφεῶ
 Φοῖβον τ' ἐπὶ Πυθίοις τεράμνοισ*
 βούταν* φόνον Ἑλλάς αἰ' ἀέξει.
 Ἔρωτα δὲ τὸν τύραννον ἀνδρῶν,
 τὸν τᾶς Ἄφροδίτας
 φιλάτων θαλάμων
 κληδοῦχον, οὐ σεβίζομεν,
 πέρθοντα* καὶ διὰ πάσας
- στο. 525
 530
 ἀντ. 535
 540

ἰόντα* συμφορᾶς
 θνατοῖς, ὅταν ἔλθῃ.
 τὰν μὲν Οἰχαλία στορ. 545
 πῶλον* ἄζυγα* λέκτρων
 ἄνανδρον* τὸ πρὶν καὶ ἄνυμφον, οἴκων
 ζεύξασ* ἄπ' εὐρυτίων,δρομάδα*
 Νάϊδα ὅπως τε Βάκχαν, 550
 σὺν αἵματι, σὺν καπνῶ
 φονίοις θ' ὑμεναίοις
 Ἄλκμήνας τόκῳ Κύπρις ἐξέδωκεν*·
 ὦ τλάμων* ὑμεναίων.
 ὦ Θήβας ἱερὸν ἀντ. 555
 τεῖχος, ὦ στόμα Δίρκας,
 συνείπαιτ' ἄν ἅ Κύπρις οἶον ἔρπει*
 βροντᾶ γὰρ ἄμφιπύρῳ* τοκάδα*
 τὰν Διογόνοιο Βάχχου 560
 νυμφευσάμεναν πότμῳ
 φονίῳ κατεύναυσε*.
 δεινὰ γὰρ πάντα γ' ἐπιπνεῖ, μέλισσα δ'
 οἷα τις πεπόταται.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 565—615

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ προηγουμένου χορικοῦ, ἡ Φαίδρα ἐπικα-
 λεῖται τὴν προσοχὴν τοῦ χοροῦ εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ οἴκου διαμειβό-
 μενα μεταξὺ τῆς τροφῆς καὶ τοῦ Ἰππολύτου, εἰς ὃν αὕτη, ὡς εἰκά-
 ζεται ἐκ τῶν θορυβωδῶν διαμαρτυριῶν του, ἐτόλμησε νὰ ἀνακοι-
 νώσῃ τὸν πρὸς αὐτὸν ἀνόσιον ἔρωτα τῆς Φαίδρας. Ὁ Ἰππόλυτος
 ἀκολουθοῦμενος ὑπὸ τῆς τροφῆς ἤτις μάτην προσπαθεῖ νὰ τὸν
 καταπραυνῇ καὶ νὰ τὸν πείσῃ νὰ κρατήσῃ τὸ μυστικόν, εἰσέρχε-
 ται εἰς τὴν σκηνὴν ἐκτὸς ἑαυτοῦ διὰ τὰ ἀκουσθέντα.

III ὦ Ζεῦ. τί δὴ κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν
 γυναῖκας εἰς φῶς ἡλίου κατώκισας;
 εἰ γὰρ βρότειον ἤθελες σπεῖραι γένος,
 οὐκ ἐκ γυναικῶν χρῆν παρασχέσθαι τόδε,
 ἀλλ' ἀντιθένας* σοῖσιν ἐν ναοῖς βροτοῦς 620

ἢ χρυσὸν ἢ σίδηρον ἢ χαλκοῦ βίαιος
 παίδων πρίασθαι σπέρμα, τοῦ τιμήματος
 τῆς ἀξίας ἕκαστον*· ἐν δὲ δώμασι
 ναίειν ἐλευθέροισι θηλειῶν ἄτερο.

τούτω δὲ δῆλον ὡς γυνὴ κακὸν μέγα·
 προσθεῖς γὰρ ὁ σπείρας τε καὶ θρέψας πατὴρ
 φερνάς ἀπόκισ', ὡς ἀπαλλαχθῆ κακοῦ·
 ὁ δ' αὖ λαβὼν ἀτηρὸν* εἰς δόμους φυτὸν 630
 γέγηθε κόσμον προστιθεὶς ἀγάματι*
 καλὸν κακίστῳ καὶ πέπλοισιν ἐκπονεῖ
 δύστηνος, ὄλβον δωμάτων ὑπεξελών*·
 ἔχει δ' ἀνάγκην, ὥστε κηδεύσας* καλοῖς
 γαμβροῖσι* χαίρων σώζεται πικρὸν λέχος, 635
 ἢ χρηστὰ λέκτρα, πενθεροῦς δ' ἀνωφελεῖς
 λαβὼν πιέζει* τὰ γαθῶ τὸ δυστυχές,
 ῥᾶον* δ' ὅτῳ τὸ μηδέν, ἀλλ' ἀνωφελῆς
 εὐθηθία κατ' οἶκον ἴδρῳται γυνή,
 σοφὴν δὲ μισῶ· μὴ γὰρ ἔν γ' ἔμοις δόμοις 640
 εἴη φρονοῦσα* πλεῖον ἢ γυναῖκα χρῆ.
 τὸ γὰρ πανοῦργον μᾶλλον ἐντίκτει Κύπρις
 ἐν ταῖς σοφαῖσιν· ἢ δ' ἀμήχανος* γυνὴ
 γνώμη βραχεία* μωρίαν* ἀφηρέθη·
 χορῆν δ' εἰς γυναῖκα* πρόσπολον μὲν οὐ περᾶν, 645
 ἄφθογγα δ' αὐταῖς συγκατοικίζειν δάκη*
 θηρῶν, ἔν' εἶχον μῆτε προσφωνεῖν τινα
 μήτ' ἔξ ἐκείνων φθέγμα δέξασθαι πάλιν·
 νῦν δ' αἱ μὲν ἔνδον δρωσιν αἱ κακαὶ κακὰ
 βουλευμάτ', ἔξω δ' ἐκφέρουσι πρόσπολοι. 650
 ὡς καὶ σύ γ' ἡμῖν πατρός, ὃ κακὸν κάρα,
 λέκτρων ἀθίκτων ἤλθες* εἰς συναλλαγάς·
 ἀγὼ ἔντοϊς* νασμοῖσιν ἔξομόρομοι*,
 εἰς ὧτα κλύζων. πῶς ἂν οὖν εἶην κακός,
 οἷς οὐδ' ἀκούσας τοιάδ' ἀγνεύειν δοκῶ : 655
 εὐ δ' ἴσθι, τοῦμόν σ' εὐσεβὲς σῶζει, γύναι·
 εἰ μὴ γὰρ ὄρχοις θεῶν ἀφρακτος* ἤρέθην,
 οὐκ ἂν ποτ' ἔσχον μὴ οὐ τάδ' ἔξειπειν πατρί.

νῦν δ' ἐκ δόμων μὲν, ἔστ' ἂν ἔκδημος χθονὸς
 Θησεύς, ἄπειμι· σῖγα* δ' ἔξομεν στόμα. 660
 θεάσομαι δὲ σὺν πατρὸς μολῶν* ποδί,
 πῶς νιν προσόψει καὶ σὺ καὶ δέσποινα σή.
 τῆς σῆς δὲ τόλμης εἶσομαι* γεγευμένος.
 ὄλοισθε. μισῶν δ' οὔποι' ἐμπλησθῆσομαι
 γυναῖκας, οὐδ' εἴ φησί τις μ' αἰεὶ λέγειν· 665
 αἰεὶ γὰρ οὖν πῶς εἰσι κακεῖναι κακαί.
 ἦ νύν τις αὐτὰς σωφρονεῖν διδάξάτω,
 ἦ καμ' εἰάτω ταῖσδ' ἐπεμβαίνειν αἰεὶ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 668 — 1172

Μετὰ τὴν ἐν τοῖς προηγουμένοις γενικὴν ἐπίθεσιν τοῦ Ἴπολύτου κατὰ τοῦ γυναικείου φύλου, ἡ Φαίδρα ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ της καὶ τῷ φόβῳ μὴ ὁ Ἴππόλυτος ἀποκαλύψῃ τὰ πάντα εἰς τὸν πατέρα του Θησεά, στρέφεται κατὰ τῆς κακοήθους καὶ ἀνοήτου τροφῆς, ἣτις τοσοῦτον περιέπλεξε τὰ πράγματα, ὥστε νὰ μὴν υπολείπεται ἄλλο τι πλεόν ἢ ἡ αὐτοκτονία της, εἰς ἣν ὅμως πρὶν φθάσῃ, θὰ τιμωρήσῃ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὰ μισογυνικὰ αἰσθήματα τοῦ Ἴππολύτου. Ὁ Χορὸς ἐν τῷ δευτέρῳ στασίμῳ ταλανίζει μετὰ φρίκης τὴν ἀπέλπιδα ἀπόφασιν τῆς Φαίδρας νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ἀγχόνην ὡς μέσον ἐξιλασμοῦ διὰ τὸ ἀνόσιον πάθος της καὶ εὐχεται νὰ μὴ παραστῇ ποτὲ μάρτυς τοιοῦτου οἰκτροῦ θεάματος. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ ᾄσματος, θεράπεινά τις (τρίτον ἐπεισόδιον) βοᾷ ἐκ τοῦ βάθους τῶν ἀνακτόρων ὅτι ἡ Φαίδρα ἀπηγγονίσθη. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην καταφθάνει ἕκ τινος ἱεράς θεωρίας ὁ Θησεὺς καὶ μάρτην ζητῶν νὰ μάθῃ τὸ αἷτιον τῆς συμφορᾶς παρὰ τοῦ χοροῦ εὐρίσκει τοῦτο ἐν τῇ δέλτῳ τῇ ἀνηρτημένῃ ἐκ τῆς χειρὸς τῆς νεκρᾶς. Ἐκεῖ ἀνέγνωσεν ὅτι ὁ Ἴππόλυτος ἐπεχείρησε νὰ προσβάλλῃ διὰ βίας τὴν συζυγικὴν τιμὴν του καὶ ἔμπλεως ἀκαθέκτου ὀργῆς ζητεῖ ἀπὸ τὸν Ποσειδῶνα νὰ χρησιμοποίησῃ μίαν ἐκ τῶν τριῶν ἀρῶν ἃς ἔχει θέσει ἐκεῖνος εἰς τὴν διάθεσίν του ἵνα ἐξολοθρευθῇ τὸν ἀσεβῆ υἱόν. Ὁ Ἴππόλυτος ἀκούων τοὺς πατρικοὺς θρήνους εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν ὅπου κατάπληκτος ἀτενίζει τὴν Φαίδραν νεκρὰν καὶ ἐρωτᾷ τὸν πατέρα του νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν τοῦ δυστυχήματος. Ὁ Θησεὺς πιστεύων εἰς τὴν καταγ-

γελίαν τῆς νεκρᾶς περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ Ἴππολύτου κηρύττει αὐτὸν φαυλόδιον ὑποκριτὴν καὶ κάπηλον τῆς ἠθικῆς καὶ τὸν διατάττει νὰ φύγῃ ταχέως μακρὰν τῆς χώρας. Μάτην ὁ ταλαίπωρος νεανίας ἐπικαλεῖται θεοὺς καὶ ἀνθρώπους περὶ τῆς σωφροσύνης του καὶ ὀρκίζεται τοὺς φρικωδεστέρους τῶν ὄρκων ὅτι εἶναι πάντῃ ἀθῶος τῆς ἀποδιδομένης κατηγορίας, δι' ἣν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν Φαίδραν, τῆ εἶναι ἀπηγορευμένον ἕνεκα ὄρκου νὰ εἴπῃ περισσότερα. Ὁ Θησεὺς μένει ἀμετάπειστος εἰς τὴν κατηγορίαν καὶ ὁ Ἴππόλυτος μετὰ τῶν ὀπαδῶν του ἀπέρχεται τῆς Τροιζηνίας διαμαρτυρόμενος καὶ πάλιν διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ συκοφαντίας.

Ὁ χορὸς ἐν τῇ **τρίτῳ στασίμῳ** προσιωνίζεται δεινὰ διὰ τὴν οἰκτρὰν ψυχὴν τοῦ φυγαδευθέντος Ἴππολύτου, ὃν θὰ ποθήσουν τὰ ἄρματα τῶν Ἐνετικῶν ἵππων εἰς τὰ ἵπποδρόμια καὶ ἢ ἐκ τῆς ἀπουσίας του διακοπτομένη λατρεία τῆς Ἀρτέμιδος. Ὑπὸ τοιούτους ὄρους ἢ τιμωρία ἐνὸς ἀθῶου εἶναι ἀφορμὴ πικρῶν δακρῶν διὰ τὸν χορὸν.

Μετὰ τὸ χορικὸν (**τέταρτον ἐπεισόδιον**) ἄγγελος εἰσερχόμενος φέρει τὴν εἰδησιν εἰς τὸν Θησεῖα ὅτι ὁ Ἴππόλυτος κεῖται ἡμίθανῆς συνεπείᾳ ἀφηνιασμοῦ τῶν ἵππων τοῦ ἄρματός του τοὺς ὁποίους, ταῦρος, ἄγριον τέρας, ἐκ τῆς θαλάσσης ἐξεληθὼν συνετάραξε. Ὁ Θησεὺς χαίρων ὅτι ὁ θεὸς Ποσειδῶν τοσοῦτον προθύμως ἐπήκουσε τῆς κατάρας του κελεύει τὸν ἄγγελον νὰ ἀφηγηθῇ τὰ συμβάντα.

- ΑΓΓ. ἡμεῖς μὲν ἀκτῆς κυμοδέγμονος* πέλας
 ψήκτριαισιν ἵππων ἐκτενίζομεν τρίχας
 κλαίοντες· ἦλθε γάρ τις ἄγγελος λέγων 1175
 ὡς οὐκέτ' ἐν γῆ τῆδ' ἀναστρέψοι πόδα
 Ἴππόλυτος, ἐκ σοῦ τλήμονας φυγὰς ἔχων.
 ὁ δ' ἦλθε ταῦτόν δακρῶν ἔχων μέλος*
 ἡμῖν ἐπ' ἀκταῖς· μυρία δ' ὀπισθόπους*
 φίλων ἅμ' ἔστειχ' ἠλίκων ὀμήγουρις. 1180
 χρόνῳ δὲ δήποτ' εἶπ' ἀπαλλαχθεὶς γόων·
 τί ταῦτ' ἀλύω;* πειστέον πατρός λόγοις.
 ἐντύναθ'* ἵππους ἄρμασι ζυγηφόρους,
 διῶες· πόλις γὰρ οὐκέτ' ἔστιν ἦδε μοι.
 τοῦνθένδε μέντοι πᾶς ἀνήρ ἠπέιγετο, 1185

- καὶ θᾶσον ἢ λέγοι τις ἐξηρτυμένας
 πώλους παρ' αὐτὸν δεσπότην ἐστήσαμεν.
 μάρπτει* δὲ χερσὶν ἠνίας ἀπ' ἄντυγος*,
 αὐταῖσιν ἄρβύλαισιν* ἄρμώσας πόδας.
 καὶ πρῶτα μὲν θεοῖς εἶπ' ἀναπτύξας χέρας· 1190
 Ζεῦ, μηκέτ' εἶην, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνὴρ
 αἴσθοιτο δ' ἡμᾶς ὡς ἀτιμάζει πατὴρ
 ἦτοι θανόντας ἢ φάος δεδορκότας.
 κἂν τῷδ' ἐπῆγε κέντρον εἰς χεῖρας λαβῶν
 πώλοις ὁμοκλή* πρόσπολοι δ' ὑφ' ἄρματος* 1195
 πέλας χαλινῶν εἰπόμεσθα δεσπότη
 τὴν εὐθύς* Ἄργους κάπιδαυρίας ὁδόν.
 ἐπεὶ δ' ἔρημον χῶρον εἰσεβάλλομεν,
 ἀκτὴ τις ἔστι τοῦπέκεινα τῆσδε γῆς
 πρὸς πόντον ἤδη κειμένη Σαρωνικόν. 1200
 ἔνθεν τις ἠχὼ χθόνιος* ὡς βροντὴ Διὸς
 βαρὺν βρόμον μεθῆκε φρικώδη κλύειν·
 ὄρθον* δὲ κρατ' ἔστησαν οὐς τ' ἐς οὐρανὸν
 ἵπποι· παρ' ἡμῖν δ' ἦν φόβος νεανικὸς*
 πόθεν ποτ' εἶη φθόγγος. εἰς δ' ἄλιρρόθους 1205
 ἀκτὰς ἀποβλέψαντες ἱερὸν* εἶδομεν
 κῦμ' οὐρανῶ στήριζον*, ὥστ' ἀφηρέθη
 Σκείρωνος ἀκτὰς ὄμμα τοῦμὸν εἰσορᾶν,
 ἔκρυπτε δ' Ἴσθμὸν καὶ πέτραν* Ἀσκληπιοῦ.
 κάπειτ' ἀνοιδῆσάν τε καὶ πέριξ ἀφρὸν 1210
 πολὺν καχλάζον* ποντίῳ φυσήματι
 χωρεῖ πρὸς ἀκτὰς, οὗ τέθριππος ἦν ὄχος.
 αὐτῷ δὲ σὺν κλύδωνι καὶ τρικυμῖα
 κῦμ' ἐξέθηκε ταῦρον, ἄγριον τέρας,
 οὗ πᾶσα μὲν χθὼν φθέγματος πληρουμένη 1215
 φρικῶδες ἀντεφθέγγετ', εἰσορῶσι δὲ
 κρεῖσσον θέαμα δεργμάτων* ἐφαίνετο.
 εὐθύς δὲ πώλοις δεινὸς ἐμπίπτει φόβος·
 καὶ δεσπότης μὲν ἱππικοῖσιν ἦθεσι
 πολὺς* ξυνοικῶν* ἦρπασ' ἠνίας χεροῖν, 1220
 ἔλκει* δὲ κώπην ὥστε ναυβάτης ἀνήρ
 ἱμᾶσιν εἰς τοῦπισθεν ἀρτήσας δέμας·

αἶ δ' ἐνδακοῦσαι στόμια* πυριγενῆ γναθμοῖς*
 βία φέρουσιν*, οὔτε ναυκλήρου χειρὸς
 οὔθ' ἱπποδέσμων* οὔτε κολλητῶν* ὄχων 1225
 μεταστρέφουσαι. κεί μὲν εἰς τὰ μαλθακὰ
 γαίας ἔχων οἶακας εὐθύνοι δρόμον,
 προυφαίνεται εἰς τοῦμπροσθεν, ὥστ' ἀναστρέφειν*,
 ταῦρος φόβω τέτρωρον* ἐκμαίνων ὄχον·
 εἰ δ' εἰς πέτρας φέροντο μαργῶσαι* φρένας, 1230
 σιγῆ πελάζων ἄντυγι* ξυνείπετο
 εἰς τοῦθ' ἕως ἔσφηλε* κἀνεχάιτισεν*,
 ἀψίδα* πέτρῳ προσβαλὼν ὀχήματος.
 σύμφυρτα δ' ἦν ἅπαντα· σύριγγές* τ' ἄνω
 τροχῶν ἐπήδων ἀξόνων τ' ἐνήλατα*. 1235
 αὐτὸς δ' ὁ τλήμων ἠνίασιν ἐμπλακεῖς
 δεσμὸν δυσεξήγυστον ἔλκεται δεθείς,
 σποδοῦμενος* μὲν πρὸς πέτραις φίλον κάρα,
 θραύων δὲ σάρκας, δεινὰ δ' ἐξαυδῶν κλύειν,
 «στῆτ', ὦ φάτναισι ταῖς ἐμαῖς τεθραμμέναι, 1240
 μή μ' ἐξαλείψητ'· ὦ πατρὸς τάλαιν' ἀρά.
 τίς ἄνδρ' ἄριστον βούλεται σῶσαι παρῶν;»
 πολλοὶ δὲ βουλευθέντες ὑστέρῳ* ποδὶ
 ἐλειπόμεσθα. χῶ μὲν ἐκ δεσμῶν λυθείς
 τμητῶν* ἱμάντων οὐ κάτοιδ' ὅτι τρόπῳ 1245
 πίπτει, βραχὺν δὴ βίον ἐμπνέων ἔτι·
 ἵπποι δ' ἔκρυφθεν* καὶ τὸ δύστηνον τέρας
 ταύρου λεπαιίας* οὐ κάτοιδ' ὅπου χιθονός.
 δοῦλος μὲν οὖν ἔγωγε σῶν δόμων, ἄναξ,
 ἀτὰρ τοσοῦτόν γ' οὐ δυνήσομαί ποτε 1250
 τὸν σὸν πιθέσθαι παῖδ' ὅπως ἐστὶν κακός,
 οὐδ' εἰ γυναικῶν πᾶν κρεμασθεῖη γένος
 καὶ τὴν ἐν Ἰδη* γραμμάτων πλήσειε τις
 πεύκην*, ἐπεὶ νιν ἐσθλὸν ὄντ' ἐπίσταμαι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤ. 1257 — 1388

Σφόδρα τεταραγμένος ὁ Θησεὺς ἐκ τῆς ἀφηγήσεως τοῦ ἀγέλου καταβάλλει ὑστάτην προσπάθειαν μίσους καὶ πορεύεται ἵνα

ἔδη τὸν κομιζόμενον νεανίαν καὶ τελευταῖον ἐλέγξῃ αὐτὸν διὰ τὴν αἰσχροὺν διαγωγὴν του.

Ὁ χορὸς ἐν τῷ τετάρτῳ στασίμῳ ἀντλῶν τὰ παραδείγματα τῆς παντοδυναμίας τῆς Ἀφροδίτης ἐκ τῶν προκειμένων συμβάντων ὑμνεῖ τὴν ἀνίκητον ἰσχὺν τοῦ ἔρωτος ἐπὶ πάσης τῆς ἐμφύχου καὶ ἀψύχου φύσεως, μεθ' ἧς ἐμφανίζεται ἡ Ἄρτεμις, ἀπὸ μηχανῆς θεός, ἀποκαλύπτουσα εἰς τὸν Θησέα τὴν πλάνην του, τὴν ἐνοχλὴν τῆς Φαίδρας καὶ τὴν ἀθρότητα τοῦ Ἴππολύτου. Αἰτία πάντων τούτων ἡ Ἀφροδίτη ἢ μηχανευθεῖσα οὕτω τὴν τιμωρίαν τοῦ Ἴππολύτου διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν περιφρόνησιν. Κομίζεται εἰτα ὑποβασταζόμενος ὁ Ἴππόλυτος ὅστις πλήρης ἀπελπισίας διὰ τὴν ἀδικον καταπάτησιν τῆς ἀρετῆς του, εὐχεται ταχὺν τὸν θάνατον πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν ἀνεκφράστων αὐτοῦ ὀδυνῶν.

- ΑΡ. ὦ τλήμων οἴαις συμφοραῖς συνεζύγης
τὸ δ' εὐγενές σε τῶν φρονῶν ἀπώλεσεν. 1390
- ΙΠ. ἔα
ὦ θεῖον ὀδμηῆς* πνεῦμα· καὶ γὰρ ἐν κακοῖς
ὦν ἡσθιόμην σου κἀνεκουφίσθην δέμας·
ἔστ' ἐν τόποισι τοισίδ' Ἄρτεμις θεά ;
- ΑΡ. ὦ τλήμων, ἔστι, σοί γε φιλάτη θεῶν.
- ΙΠ. ὀρθῶς με, δέσποινα, ὡς ἔχω, τὸν ἄθλιον ; 1395
- ΑΡ. ὀρθῶ· κατ' ὄσσω δ' οὐ θέμις βαλεῖν δάκρυ σοι.
- ΙΠ. οὐκ ἔστι σοι κυναγὸς οὐδ' ὑπηρέτης.
- ΑΡ. οὐ δῆτ', ἀτὰρ μοι προσφιλῆς γ' ἀπόλλυσαι.
- ΙΠ. οὐδ' ἵππονώμας* οὐδ' ἀγαλμάτων φύλαξ.
- ΑΦ. Κύπρις γὰρ ἢ πανοῦργος ὦδ' ἐμήσατο* 1400
- ΙΠ. ὦμοι φρονῶ δὴ δαίμον' ἢ μ' ἀπώλεσε.
- ΑΡ. τιμῆς ἐμέμφθη, σωφρονοῦντι δ' ἤχθετο.
- ΙΠ. τρεῖς ὄντας ἡμᾶς ὦλεσ', ἡσθημαί, Κύπρις.
- ΑΡ. πατέρα γε καὶ σὲ καὶ τρίτην ξυνάορον*.
- ΙΠ. ὦμωξα τοίνυν καὶ πατρὸς δυσπραξίας. 1405
- ΑΡ. ἔξηπατήθη δαίμονος βουλεύμασιν.
- ΙΠ. ὦ δυστάλας σὺ τῆσδε συμφορᾶς, πάτερ.
- ΘΗ. ὄλωλα, τέκνον, οὐδέ μοι χάρις βίου.
- ΙΠ. στένω σὲ μᾶλλον ἢ μὲ τῆς ἁμαρτίας.
- ΘΗ. εἰ γὰρ γενοίμην, τέκνον, ἀντὶ σοῦ νεκρός. 1410

- ΙΠ. ὦ δῶρα πατρὸς σοῦ Ποσειδῶνος πικρά.
 ΘΗ. ὡς μήποτ' ἔλθειν ὄφελ' εἰς τοῦμόν στόμα.
 ΙΠ. τί δ' ; ἔκτανές τ' ἄν μ', ὡς τότε ἦσθ' ὄργισμένος.
 ΘΗ. δόξης γὰρ ἤμεν πρὸς θεῶν ἐσφαλμένοι.
 ΙΠ. φεῦ·
 εἶθ' ἦν ἀραῖον* δαίμοσιν βροτῶν γένος. 1415
 ΑΡ. ἔασον· οὐ γὰρ οὐδὲ γῆς ὑπὸ ζόφον
 θεᾶς ἄτιμοι* Κύπριδος ἐκ προθυμίας
 ὄργαι κατασκήψουσιν εἰς τὸ σὸν δέμας.
 ἐγὼ γὰρ αὐτῆς ἄλλον ἐξ ἐμῆς χειρὸς 1420
 ὅς ἄν μάλιστα φίλτατος κυρῆ βροτῶν
 τόξοις ἀφύκτοις τοῖσδε τιμωρήσομαι.
 σοὶ δ', ὦ ταλαίπωρ', ἀντὶ τῶνδε τῶν κακῶν
 τιμὰς μεγίστας ἐν πόλει Τροίηνηιά 1425
 δώσω· κόραι γὰρ ἄζυγες γάμων πάρος
 κόμας κεροῦνται* σοι, δι' αἰῶνος μακροῦ
 πένθη μέγιστα δακρῶν καρπούμενφ.
 αἶι δὲ μουσοποιὸς εἰς σὲ παρθένων
 ἔσται μέριμνα, κοῦκ ἀνώνυμος* πεσῶν 1430
 ἔρωσ ὁ Φαίδρας εἰς σὲ σιγηθήσεται.
 σὺ δ', ὦ γεραιοῦ τέκνον Αἰγέως, λαβοῦ
 σὸν παῖδ' ἐν ἀγκάλαισι καὶ προσέλκυσαι·
 ἄκων γὰρ ὄλεσάς νιν· ἀνθρώποισι δὲ
 θεῶν διδόντων εἰκὸς ἕξαμαρτάνειν.
 καὶ σοὶ παραινῶ πατέρα μὴ στυγεῖν σέθεν, 1335
 Ἴππόλυτ'· ἔχεις* γὰρ μοῖραν ἢ διεφθάρης,
 καὶ χαῖρ'· ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις φθιτοὺς ὄρᾶν
 οὐδ' ὄμμα χραίνειν θανασίμοισιν ἐκπνοαῖς·
 ὄρῳ δὲ σ' ἤδη τοῦδε πλησίον κακοῦ.
 ΙΠ. χαίρουσα καὶ σὺ στεῖχε, παρθέν' ὀλβία· 1440
 μακρὰν δὲ λείπεις ὀαδίως ὀμιλίαν.
 λύω δὲ νεῖκος πατρὶ χορηζούσης σέθεν·
 καὶ γὰρ πάροιθε σοῖς ἐπειθόμην λόγοις.
 αἰαῖ, κατ' ὄσων κιγχάνει* μ' ἤδη σκότος·
 λαβοῦ, πάτερ, μου καὶ κατόρθωσον* δέμας. 1445
 ΘΗ. ὦμοι, τέκνον, τί δρᾶς με τὸν δυσδαίμονα ;

- ΙΠ. ὄλωλα καὶ δὴ νερτέρων ὄρῳ πύλας.
 ΘΗ. ἧ' τὴν ἐμὴν ἀναγνον ἐκλιπὼν φρένα ;
 ΙΠ. οὐ δῆτ' ἐπεὶ σε τοῦδ' ἐλευθερῶ φόνου.
 ΘΗ. τί φῆς ; ἀφίης αἵματός μ' ἐλεύθερον ; 1450
 ΙΠ. τὴν τοξόδαμνον παρθένον μαρτύρομαι.
 ΘΗ. ὦ φίλιταθ', ὡς γενναῖος ἐκφαίνει πατρί.
 ΙΠ. ὦ χαῖρε καὶ σύ, χαῖρε πολλά μοι πάτερ.
 ΘΗ. ὦμοι φρενὸς σῆς εὐσεβοῦς τε κἀγαθῆς.
 ΙΠ. τοιῶνδε παίδων γνησίων εὐχου τυχεῖν. 1455
 ΘΗ. μὴ νυν προδῶς με, τέκνον, ἀλλὰ καρτέρει.
 ΙΠ. κεκαρτέρηται* τᾶμ' ὄλωλα γάρ, πάτερ'
 κρύψον δέ μου πρόσωπον ὡς τάχος πέπλοισ.
 ΘΗ. ὦ κλείν' Ἀθηνῶν Παλλάδος θ' ὄριάματα,
 οἴου στερήσεσθ' ἀνδρός. ὦ τλήμων ἐγώ' 1460
 ὡς πολλά, Κύπρι, σῶν κακῶν μεμνήσομαι.
 ΧΟ. κοινὸν τόδ' ἄχος πᾶσι πολίταις
 ἦλθεν ἀέλπτως.
 πολλῶν δακρύων ἔσται πίτυλος*
 τῶν γὰρ μεγάλων ἀξιοπενθεῖς* 1455
 φῆμαι μᾶλλον κατέχουσιν*.

1410	...	11
1411	...	11
1412	...	11
1413	...	11
1414	...	11
1415	...	11
1416	...	11
1417	...	11
1418	...	11
1419	...	11
1420	...	11
1421	...	11
1422	...	11
1423	...	11
1424	...	11
1425	...	11
1426	...	11
1427	...	11
1428	...	11
1429	...	11
1430	...	11
1431	...	11
1432	...	11
1433	...	11
1434	...	11
1435	...	11
1436	...	11
1437	...	11
1438	...	11
1439	...	11
1440	...	11
1441	...	11
1442	...	11
1443	...	11
1444	...	11
1445	...	11
1446	...	11
1447	...	11
1448	...	11
1449	...	11
1450	...	11
1451	...	11
1452	...	11
1453	...	11
1454	...	11
1455	...	11
1456	...	11
1457	...	11
1458	...	11
1459	...	11
1460	...	11
1461	...	11
1462	...	11
1463	...	11
1464	...	11
1465	...	11
1466	...	11
1467	...	11
1468	...	11
1469	...	11
1470	...	11
1471	...	11
1472	...	11
1473	...	11
1474	...	11
1475	...	11
1476	...	11
1477	...	11
1478	...	11
1479	...	11
1480	...	11
1481	...	11
1482	...	11
1483	...	11
1484	...	11
1485	...	11
1486	...	11
1487	...	11
1488	...	11
1489	...	11
1490	...	11
1491	...	11
1492	...	11
1493	...	11
1494	...	11
1495	...	11
1496	...	11
1497	...	11
1498	...	11
1499	...	11
1500	...	11

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ

- 1 *ἀγάλματι* (τῆ γυναικί), *ἀγαλμα*, ἐντ. ἐπὶ ἀχρήστου καὶ πολυτελοῦς γυναικός.
- 2 *ἄξυγα* (λέκτρων), *ἄξυξ*, ὁ καὶ ἦ = ὁ μὴ ὑποβληθεὶς ἔτι εἰς ζυγόν, καὶ *ἄξυξ λέκτρων* = κόρη ἄγαμος.
- 3 *αἰνέσας* = συγκατατεθείς, στέρξας εἰς.
- 4 *ἀκηράτου*, *ἀκήρατος*, (ἄ—κεράννυμι) = ἀμιγής, ἄθικτος, καὶ ἐνταῦθα = ἀθέριστος λειμών, μεταφορ. ἀμίαντος, ἱερός.
- 5 *ἄλιος* (λίμνας) = παραθαλασσίας (λίμνης), ἀλιπέδου καταλλήλου δι' ἵππασίαν.
- 6 *ἄλλως* (ἄλλως) = μάτην, ἀσκόπως, ἀνωφελῶς, *ἄλλως*, ἐνταῦθα ἴσοῦται μὲ τὴν κοινὴν ἔκφρασιν = ἔτσι, ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε, στὰ κουτουροῦ.
- 7 *ἄλύω*, (ρῆμα ποιητ.) = ταράττομαι, ἀγανακτῶ, «χαλῶ τὸν κόσμον».
- 8 *ἀμείβομαι* (σὲ λόγοις) = συνδιαλέγομαι.
- 9 *ἀμήχανος* = εὐήθης, ἀπονήρευτη γυναίκα.
- 10 *ἀμιλλᾶσθαι*, σύνταξον ὧδε: *φασὶ μόνον τοῦτο, τὴν δικαίαν κἀγαθὴν γν. ἀμιλλᾶσθαι βίῳ* (τούτῳ), *διωπαρῆ*. Καὶ κατ' ἐλευθέραν ἀπόδοσιν = μόνον ἢ δικαία καὶ καλὴ συνείδησις εἰς τὸν ἔχοντα αὐτὴν ἔχει ἀξίαν ἐφ' ἀμιλλον μὲ τὴν ζωὴν.
- 11 *ἀμφιπύρω* (βροντᾶ), *ἀμφίπυρος* (βροντῆ) = ὁ κεραυνός ὁ πυρώδης, καὶ ἔπειτα ὁ τοὺς κεραυνοὺς ἀκοντίζων Ζεὺς.
- 12 *ἀνάδημα* = ταινία δι' ἧς δένεται ἡ γυναικεία κόμη, ἐνταῦθα = στέφανος.
- 13 *ἀναίνεσθαι*: *ἀναίνομαι* (ἀν. στερ. καὶ αἴνος) = ἄρνούμαι, περιφρονῶ.
- 14 *ἀνανδρον*—ος = ἐνταῦθα, ἡ ἄνευ ἀνδρός γυνή, ἄγαμος.
- 15 *ἀνασειράζει*, *ἀνασειράζω* (τὸν ἵππον) (ἀνά—σειρά = σχοινίον, χαλινός) = σύρων τοὺς χαλινοὺς πρὸς τὰ ὀπίσω κάμνω τὸν ἵππον νὰ ἀνορθοῦται. Μεταφορ. ἔπειτα = ἐκβάλλω τινὰ τῆς εὐθείας ἔλκων ὡς τὸν ἵππον, παρασύρω εἰς καταστροφὴν.

- 16 **ἀνασιρέφειν**, ὑπον. τὸ κατωτ. «**τέτρωρον ὄχον**» = ὥστε νὰ στρέφουν ὀπίσω οἱ τέσσαρες ἵπποι.
- 17 **ἀνεχαίτισε** = ἀνέτρεψε.
- 18 **ἀνιστορεῖς, ἀνιστορέω** = ἐρωτῶ, ἐξετάζω.
- 19 **ἀντιθένας**, (ἀναφ. εἰς τὸ **βροτούς**), **ἀνατίθημι** = παραθέτω τι ὡς ἀντίτιμον.
- 20 **ἄντυγος** (ἀπ³...), **ἄντυξ**, ἡ = κυκλοτερές περίφραγμα, ὁ γῦρος τοῦ δίφρου (ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν) χρησιμεύων ὡς λαβὴ τοῦ ἄρματοδρόμου ἢ πρὸς ἐξάρτησιν τῶν ἡνίων, ὡς ἐνταῦθα. Συνεκδοχ. λέγεται καὶ τὸ **ἄρμα** ὡς ἐν στ. 1231.
- 21 **ἀνώνυμος** = ὁ ἀνευ ὀνόματος, ἄρα ἀσήμαντος, ἄδοξος· καὶ οὐκ ἀνώνυμος = μεγαλῶνυμος, ἐνδοξοτάτη. Ἡ φυσικὴ σειρὰ τῆς ὄλης προτάσεως ἔχει: **Κύπρις κέκλημαι πολλή κούκ ἀνώνυμος Θεά** (παραθετικῶς) **ἐν βροτοῖσι, οὐρανοῦ τ' ἔσω**.
- 22 **ἀξιοπενθεῖς** = αἱ ἀξιοί πένθους, θρήνων.
- 23 **ἀραῖον**, ἐπὶ ἐνεργ. σημασίας = ὁ καθ' οὗ τις δύναται νὰ ἀράται.
- 24 **ἀρβύλαισιν, ἀρβύλη**, ἡ = ὑπόδημα τῶν χωρικῶν κτλ. ἐνταῦθα τὰ περὶ τὴν ἄντυγα ποδόσχημα πατήματα τοῦ δίφρου ὅπου προσαρμόζει τοὺς πόδας ὁ ἡνίοχος καὶ στηρίζεται ἰσχυρῶς κατὰ τὰς ἄρματοδρομίας.
- 25 **ἄρματος** (ὑφ...) = κάτωθεν τοῦ ἄρματος δηλ. πεζοποροῦντες πλησίον τῶν τεταμένων χαλινῶν τῶν ἵππων (**πέλας χαλινῶν**) πρβλ. κατωτ. στ. 1243.
- 26 **ἄρρυθμος** = ἀσύμμετρος, ὑπερβολικός, ἀντ. **μέτριος**.
- 27 **ἀρυσάιμαν, Ἀφρικῶς, ἀντὶ ἀρυσάιμην**. Τοῦ **ἀρύτομαι** (ἀρύομαι) = ἀντλῶ ὕδωρ κτλ.
- 28 **ἀσπάζομαι**, εἰρωνικῶς λέγεται ἐνταῦθα.
- 29 **ἄστρον**, (βέλος) = τὸ οὐράνιον βέλος, ὁ κεραυνός. Ἡ ὄλη φράσις ἔχει: οὕτε γὰρ πυρὸς (**βέλος**) οὕτε ἄστρον βέλος ὑπέριτερόν (ἔστιν) οἶον τὸ (βέλος ὃ) ἦσιν ἔρωσ ὁ Διὸς παῖς ἐκ χειρῶν τῆς Ἀφροδίτας. Κατ' ἐλευθέραν ἀπόδοσιν = οὕτε ἢ φωτιά οὕτε ὁ κεραυνός δὲν καίουν τόσον ὅσον ὁ ἔρωσ...
- 30 **ἀτηρὸν** (ἄτη) = ὀλέθριον.
- 31 **ἄτιμοι** (ὄργαι), ἐνταῦθα = ἀτιμώρητοι, ἀνεκδέικητοι.

- 32 **ἄφελε**, ἀντικείμενον τὸ ἀνώτ. **ἐπίκρανον**.
- 33 **ἄφρακτος** = ἀπροφύλακτος, ἀφωπλισμένος.
- 34 **ἀψίδα (προσβαλῶν)** = ρίψας τοὺς κύκλους τῶν τροχῶν ἐπάνω εἰς ὀγκώδεις λίθους (**ὁ πέτρος**).
- 35 **βαλιαῖς, βαλιός, ὄ, ὄν** = κατὰστικτος τὸ δέρμα, ποικιλόχρους.
- 36 **βέλος** = πᾶν τὸ βαλλόμενον, ἐνταῦθα = τὸ ἀκόντιον.
- 37 **βούταν** (φόνον), **βούτας**, Δωρ = βούτης, (βοῦς) καὶ ὡς ἐπίθ. **βούτης φόνος** = σφαγή, θυσία βοῶν. Σύνταξον τὸ ἕλον : **Ἑλλὰς αἶα ἀέξει** (αὔξει) **ἄλλως βούταν φόνον παρὰ Ἄλφ. ἐπὶ τεράμοις τε Πυθ. Φοίβου**. Μετάφρ. ἐλευθέρως = ἄδικα οἱ Ἕλληνες τιμῶσι διὰ θυσιῶν βοῶν τὸν Δία τῆς Ὀλυμπίας καὶ τὸν Ἀπόλλωνα τῶν Δελφῶν . . .
- 38 **βραχεία** (γνώμη) = ἀπὸ περιωρισμένην ἀντίληψιν, τὸ κοινὸν «νοῦς κοντός».
- 39 **γαμβροῖσι, γαμβροὶ** παρὰ τὴν γνωστὴν σημασίαν εἶναι ἐνταῦθα τὰ πεθερικά.
- 40 **γενναίων** (δόμων) = εὐγενῶν, πλουσίων. Πρβλ. τὸ σήμερον «τῆς ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως».
- 41 **γηρῦσει** : **γηρῦω, ομαι** = λέγω μεγαλοφώνως.
- 42 **γναθμοῖς** = διὰ τῶν σιαγόνων.
- 43 **γυναῖκα** (εἰς —) = εἰς γυναικωνίτιν (ἐνταῦθα).
- 44 **δάκη** (θηρῶν), **δάκος** (δάκνω), καὶ **δάκη θηρῶν** θηρία δάκνοντα (δαγκανιάρικα θηρία).
- 45 **δαμαλιζόμενα, δαμαλίζω, ομαι** (**δάμαλις, ἤ, καὶ δαμάλης, ὄ** = ὁ δαμάζων) = δαμάζω, ἡνιοχῶ.
- 46 **δέμας, τὸ** = τὸ σῶμα.
- 47 **δεργμάτων (δέρομαι) κρεῖσσον** = θέαμα ὅπερ ἡδυνάτου νὰ ἀτενίσουν οἱ
- 48 **διαφθερεῖν**, σύνταξον οὕτως : **οὐκ ἔστι** (φάρμακον τοιοῦτον) **ὁποῖω ἔμελλον οὕτως διαφθερεῖν** (ταῦτα δηλ. : τὰ ἐμὰ φρονήματα) **ὥστε πεσεῖν τοῦμπαλιν φρενῶν** = δὲν ὑπάρχει τοιοῦτον δέλεαρ δι' οὗ ἔμελλον τόσον νὰ διαστρέψω τὰς πεποιθήσεις μου, ὥστε νὰ χάσω τὰ λογικά μου.
- 49 **δόξης** = τῆς κρίσεως, τοῦ ὀρθῶς δοκεῖν.
- 50 **δρομάδα, (Ναϊάδα) δρομάς, ὁ καὶ ἡ** = δρομαίως τρέχουσα (Ναϊάς), ὄρμητικῆ.

- 51 *δυσεξήνυστον* (δυσμόν) = ἀπὸ τὸν ὁποῖον δύσκολον ἦτο νὰ ξεμπερδευθῆ (δυσ—ἐξ—ἀνώ).
- 52 *ἐγχριμπτόμεναι, ἐγχριμπτω, σμαι* = προσπελάζω, καταδιώκω ὡς ἐνταῦθα.
- 53 *εἶληχεν, λαγχάνω* = λαμβάνω διὰ λαχοῦ μερίδιόν τι. Ἡ δλι, πρότασις μετὰ τὸ *κηπεύει* ἔχει: *Αἰδῶς κηπεύει δρέπεσθαι* (τὸν λειμῶνα) *τούτοις, ὅστις* (περιληπτ. ἀντί οὔτινες) *εἶληχε τὸ σωφρονεῖν εἰς τὰ πάνθ' ὁμῶς, μηδὲν διδασκὸν ἀλλ' ἐν τῇ φύσει.* = Ἡ αἰδῶς καλλιεργεῖ τὸν λειμῶνα ὥστε νὰ δρέπεται ὑπὸ τούτων οὔτινες ἔχουσι λάβει τὴν σωφροσύνην καθ' ὅλα γενικῶς οὐχὶ ἐκ διδασκαλίας ἀλλ' ἐκ φύσεως.
- 54 *εἴσομαι, (οἶδα) σύντ. τῆς σῆς τόλμης γεγευμένος εἴσομαι* (πῶς σὴ δέσποινα προσόφεται νιν, Θησέα) = κεκτημένος δὲ πείραν τῆς τόλμης σου, θὰ γνωρίζω πλέον (καὶ πῶς ἤ....)
- 55 *ἕκαστον* (ἀναφ. εἰς τὸ σπέρμα) καὶ σύνταξον: *πρίασθαι σπέρμα παιδῶν, ἕκαστον (ἀντι) τοῦ τιμήματος τῆς ἀξίας,* δηλ. νὰ ἀγοράσῃ παιδιὰ ἀντι τοῦ ποσοῦ ποῦ ἀπαιτεῖ ἡ ἀξία των.
- 56 *ἐκδημον, ἐκδημος* (ἔρω) = ὁ ἔξω τοῦ δήμου ὢν, ἐναντίον: *ἐκδημος* καὶ ὁ ἔρω χαρακτηρίζεται οὕτω ἐνταῦθα, διότι τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ διέτριβε μακράν.
- 57 *ἐκπονεῖ, (πέπλοισιν) = περικοσμεῖ* διὰ . . .
- 58 *ἐκρυφθεν, κατὰ συγκοπὴν ἀντι τοῦ: ἐκρύφθησαν.*
- 59 *ἔλκει, σύντ. ἔλκει δὲ (ἵππους) ἱμάσιν εἰς τοῦπισθεν ἀριήσας,* (ἐκ τούτων) *δέμας ὥστε ναυβ. ἔλκ. κόπην* = σύρει μὲ τοὺς ἱμάντας τοὺς ἵππους πρὸς τὰ ὀπίσω στηρίξας ἐξ αὐτῶν τῶν ἱμάντων τὸ σῶμα ὅπως ὁ αὐτῆς . . .
- 60 *ἐμήσατο (μάσμαι) = ἐπεθύμησε, ἠβουλήθη.*
- 61 *ἐνήλατα (ἀξόνων) = οἱ πασσαλίσκοι οἱ σφίγγοντες τὸν ἄξονα ὥστε νὰ μὴ ἐξέρχεται τῆς ὁπῆς τοῦ τροχοῦ κατὰ τὴν κίνησιν.*
- 62 *ἐντύναθ' (ἐντύνατε, συχνότατον παρ' Ὀμήρ.) = ἐτοιμάσατε* διὰ τὰ ἄρμ. τοὺς ζυγοφόρους . . .
- 63 *ἐξαιρεῖ* (—θήρας) *ἐξ—αἰρέω—ῶ,* ἐπὶ κυνηγίου ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ σήμερον σηκώνω τὸ κυνήγι ἀπὸ τὴν φωλεάν του μὲ τοὺς σκύλλους, ἔπειτα καταδιώκω, σκοτώνω κτλ.

- 64 *ἐξέδωκεν* = ὑπάνδρευσεν (ἢ Κύπρις). Ἡ ὅλη φράσις ἔχει :
Κύπρις ἐξέδωκε τόκῳ Ἀλκμήνης τὴν (ἐν) Οἰχαλίᾳ
πῶλον ἄζυγα λέκτρων.., ζεύξασα ἀπὸ Εὐρυτίων οἴ-
κων, ὅπως δρομάδα Νάϊδα Βάνχαν τε σὺν αἵματι κλπ.
- 65 *ἐξέφηνε*, σύνταξον : χρόνος ἐξέφηνε κακοὺς θνητῶν, *διὰν*
τύχῃ, προθεῖς (τούτοις) *κάτοπιτρον, ὥστε παρθένω...*
 ὁ καιρὸς ἀποκαλύπτει συνήθως τοὺς κακοὺς ἐνωρίτερον ἢ
 ἀργότερον, τοποθετήσας ἔμπροσθέν των καθρέπτῃ ὅπως...
- 66 *ἐξομόροξομαι* — *ἐξομόρογνυμι, μαι* = σπογγίζω τι ἀπ' ἐμαυ-
 τοῦ, ἀποπλύνω, καθαρίζω (ὡς ἐνταῦθα).
- 67 *ἐπεμβαίνειν, ἐπεμβαίνω τι* = ἐπιτίθεμαι, προσβάλλω...
- 68 *ἐπίκρανον* = γυναικεῖον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, δι' οὗ συνε-
 κρατεῖτο ἡ κόμη.
- 69 *ἐπίλογχον* (βέλος) = τὸ φέρον εἰς τὴν ἄκραν λόγχην, αἰχμὴν
 σιδηρᾶν.
- 70 *ἐπιστρατεύση*, σύνταξον : *εἰσάγων γλυκεῖαν χάριν ψυχ.*
(ἐκεῖνων) σῆς (ἂν) ἐπιστρατεύση (μέσον ρῆμα).
- 71 *ἔποχον* (μανίας λόγον) *ἔποχος, ὁ καὶ ἡ* = ὁ ἐποχούμενος
 τινός. καὶ ἐνταῦθα = λόγος ὀχούμενος ἐπὶ τῆς μανίας
 (ὡς ἐπὶ ἄρματος), ἄρα μανιώδης.
- 72 *ἔργον* (ἤδη, τοῦ οἶδα), σύντ. *ἤδη τὸ ἔργον* (ὄν δυσκλεές) =
 τὸ αἰσχρὰ δρᾶν (ἄνωτ.).
- 73 *ἔρπει* (οἶον) = πῶς ἐπέρχεται.
- 74 *ἐστέλλου*, σύντ. *ἐστέλλου ἐπὶ πόθον θήρας* = ἐπόθεις
 θηρᾶσαι.
- 75 *ἔσφηλε* (ὑποκ. ὁ ταῦρος) = τὸ ἔκαμε νὰ προσκρούσῃ.
- 76 *εὐθύς* ("Ἄργους) = εὐθύ, τὴν κατ' εὐθειαν πρὸς τὸ "Ἄργ... .
- 77 *εὐκλεῆς* (ἐνν. τὸ ἀπόλλυται, ἐκ τῶν κάτωθι) = ἐντιμος
 θεωρουμένη, κοινῶς «μὲ τὴν τιμὴν τῆς».
- 78 *εὐπήχεις* (χεῖρας), *εὐπηχυς, ὁ καὶ ἡ. εὐπήχεις χεῖρες* =
 αἱ ἔχουσαι ὠραίους πήχεις, μπράτσα.
- 79 *ἔχει* (ἀνάγκην), ἢ ὅλη φράσις οὕτως : *ἔχει δ' ἀνάγκην*
(τοιαύτην ὁ γήμας) ὥστε (ἢ) κηδεύσας καλοῖς γαμ-
βροῖς, χείρων (αὐτοῖς) σώζεται πικρὸν λέχος ἢ κρη-
σιὰ λέκτρα λαβῶν, πενθεροῦς δ' ἀνωφελεῖς πιέζει
τὸ δυστ. τῷ ἀγαθῷ.

- 80 ἔχεις = γινώσκεις.
- 81 ζεύξασα (ἀπό-) ἀποζεύξασα = ἀποχωρίσασα, ἀπομακρύνασα τῶν . . .
- 82 ἦλθες, σύνταξον : ὡς καὶ σὺ (ὦ πρόσπολε) ἦλθες εἰς συναλλαγὰς ἡμῖν λέκτρων πατρὸς ἀθίκτων = ἦλθες εἰς ἀνηθίκτους διαπραγματεύσεις πρὸς ἡμᾶς περὶ τῆς γυναικὸς τοῦ πατρὸς ἣν οὐ θέμις θιγεῖν.
- 83 θεάν, κεῖται βραχυλογ. ἀντί : ἱερὸν θεᾶς (Ἐφροδίτης ἐπὶ Ἴππολύτῳ) καὶ ἡ πρότασις — (οἱ ἄνθρωποι) *ὀνομάσουσι τὸ λοιπὸν ἰδρῦσθαι θεὰν ἐπὶ Ἴππολύτῳ* καὶ κατ' ἐλευθέραν ἀπόδοσιν = ὁ κόσμος εἰς τὸ μέλλον θὰ ὀνομάσῃ τὸ ἴδρυμα τοῦτο ἱερὸν Ἐφροδίτης ἐπὶ Ἴππολύτῳ.
- 84 θρασύπλαγχνος = ὁ ἔχων τὰ σπλάγχνα θρασέα, τὴν καρδίαν τολμηράν, γενναιοκάρδος.
- 85 θυραῖα (φρονήματα ἀνδρῶν) ποιητικὴ χρῆσις ἀντί : τὰ φρονήματα τῶν θυράθεν ἀνδρῶν = τὰς σκέψεις τῶν ἔξω τῆς θύρας, τῶν ἄλλων ἀνθρώπων (ἠξεύρει ἢ γλώσσα νά...)
- 86 θωῦξαι, θωῦσσω (μετὰ δοτ. : *κυσί*) = φωνάζω δυνατὰ παρορμῶν τοὺς σκύλλους ἐπὶ τὸ θήραμα.
- 87 Ἴδη, πιθανῶς πρόκειται περὶ τῆς Κρητικῆς Ἴδης (σημ. Ψηλορείτης).
- 88 ἱερὸν (κῦμα) = ἐκπληκτικόν, θεόπεμπτον κῦμα. Τὸ ὑπερφυσικὸν ἐκεῖνο κῦμα ὑπενόει θεῖαν, ἱερὰν αἰτίαν.
- 89 ἰόντα, σύνταξον : (ἔρωτα) ἰόντα διὰ πάσας (γεν.) συμφορᾶς θνατοῖς, ὅταν... (ἢ δοτικ. θνητοῖς ἀντιπεριποιητ. εἰς τὸ ἰόντα) καὶ ἔρχομαι διὰ συμφορᾶς τινι = μηχανῶμαι συμφορὰν κατὰ τινος· πρβλ. διὰ μάχης ἰέναι τινί, δι' ἔχθρας... κλπ.
- 90 ἱπποδέσμων = τῶν ἱμάντων.
- 91 ἱπποκρότιον (γυμνασίων), ἱππόκροτος, ον = ὁ ὑπὸ τῶν πατημάτων τῶν ἵππων ἀντηχῶν.
- 92 ἱππονώμας (νέμου-) = ὁ νέμων ἵππους, ὁ φροντίζων περὶ τῶν ἵππων (τῆς θεᾶς).
- 93 καθίστατο (καθ-ίζω, καθ-ίζομαι) = ἴδρυσε, ἀνήγειρε.
- 94 καιρός, ἐνταῦθα = ἡ ὀρθὴ σχέσις τῶν ἐννοιῶν, δηλ. ἐὰν ὁ ἄνθρωπος σαφῶς διέκρινε τὰ πράγματα, δὲν θὰ μετεχειρίζετο τὴν ἰδίαν λέξιν (*αἰδῶς*) διὰ δύο διαφορετικὰς ἐννοίας.

- 95 **κἀκφανήσεται** ὑποκ. τὸ προηγ. **πρᾶγμα** = ἐκφανές γενήσεται, θὰ κοινολογηθῆ εἰς τὸν κόσμον.
- 96 **κακῶ** (σύν -) = πρὸς ζημίαν μου, ἐπὶ κακῶ.
- 97 **καλά**, ἐνν. τὸ κατωτ. **δρῶση**.
- 98 **κάμπυαιμι** (τέλος βίου) **κάμπω τὸ τέλος τοῦ βίου** = κάμνω τὴν τελευταίαν στροφὴν τοῦ βίου, ἄρα τελειώνω τὸν βίον (ἢ μεταφορᾶ ἐκ τῶν ἵπποδρομίων).
- 99 **κἀκπεπληγμένη**, κοινῶς = φρενιασμένη ἀπὸ . . .
- 100 **κατέσχετο** (ἔρωτι) μετὰ παθητ. σημ.
- 101 **κατεύνασεν, κατευνάξω** = ἀποκοιμίζω, καὶ μεταφ. ἐπὶ τοῦ θανάτου = ἐθανάτωσε. Σύνταξον τὴν ὅλην φράσιν: **κατεύνασε γὰρ** (ἢ Κύπρις) **πότιμω φονίῳ τοκάδα Διογόν. Βάκχου τὴν νυμφευσαμένην βροντιᾶ ἀμφιπύρῳ** = ἐθανάτωσε δηλ. μὲ φονικὴν τύχην τὴν μητέρα τοῦ υἱοῦ τοῦ Διὸς Βάκχου, τὴν συγκοιμηθεῖσαν μετὰ τοῦ κεραυνοφόρου Διὸς.
- 102 **κατέχουσι** = ἐπικρατοῦν, διαρκοῦν.
- 103 **κατόρθωσον** = ἀνέγειρε ἀνασθήκωσον.
- 104 **κατόπιον** (γῆς τῆσδε) **κατόπιος, ον** = τόπος προσφέρων θεῶν . . .
- 105 **καχλάζον** = ἀνυψῶνον γύρω πολὺν ἀφρὸν ὡς τὸ κοχλάζον νερὸν ἔνεκα τοῦ θαλασσίου ἀνέμου.
- 106 **κεκαρτέρηται** (τὰ ἐμὲ) = ἡ ἐμὴ καρτερία ἔληξε.
- 107 **κεροῦνται**, τοῦ κείρομαι μέσ. μέλλ.
- 108 **κηδεύσας, κηδεύω**, ἐνταῦθα = συμπεθερεύω.
- 109 **κηπεύει** = καλλιεργεῖ τὸν λειμῶνα μὲ τὰς . . .
- 110 **κηραίνεις, κηραίνω** (**κέαρ** — κῆρ = καρδία) = μεριμνῶ ἀγωνιωδῶς.
- 111 **κιγχάνει** (κιχάνει) = κατέρχεται.
- 112 **κολλητῶν** (ὄχων) = καλοκαμωμένων ὀχημάτων.
- 113 **κομήτη** (λειμῶνι), **κομήτης λειμῶν** = ὁ κομῶν ἐν τῇ χλόῃ, θάλλων, παύδης.
- 114 **κρατεῖ**, σύνταξον τὴν πρότασιν, ἀλλὰ **κρατεῖ ἀπολέσθαι** (τινὰ) **μὴ γινώσκοντα** = προτιμότερον εἶναι ἀγνοῶν τις τὴν τρέλλαν του γ' ἀποθάνῃ.
- 115 **κηρνίδος, κηρνίς, κηρήνη** = βρυσσοῦλα.

- 116 **κυμοδέγμωνος** (ἀκτής) = τῆς τὰ κύματα δεχομένης, ἐφ' ἧς θραύονται τὰ κύμ... (Τροϊζηνιακῆς παραλίης) ἴδ. στ. 228.
- 117 **κῶμος** = ὄμιλος ἀκολούθων, παρέα.
- 118 **λέγειν** = λέγειν κακῶς, πρβλ. τὸ κοινὸν «τῆς τὰ ψάλλω».
- 119 **λεπαίας** (χθονός) = τῆς ἀποκρήμνου.
- 120 **λέλακεν**, ἐνεστ. **λάσκω** = βῶν, κραυγάζω.
- 121 **λέσχει**, ἐνταῦθα = αἱ λεσχηνεῖαι, αἱ κενολογίαι.
- 122 **λήματος, λῆμα, (λάω)** = διάθεσις καλῆ τῆς ψυχῆς, θέλησις, ἀποφασιστικότης.
- 123 **λοίσθιον-ος** = τελευταῖος, πρβλ. τὴν φρ. **πνέει τὰ λοίσθια**.
- 124 **μαῖα** = τροφός, τὸ κοινὸν **κυροῦλα**.
- 125 **μαινόμενον**, (τὸ —), οὐδέτ. μετοχ. ἀντὶ τοῦ ἀπαρεμφ. = τὸ μαίνεσθαι κακὸν ἐστὶ.
- 126 **μαργῶσαι** (ὑποκ. αἱ πῶλοι) ἐνεστ. **μαργάω** — ᾶ = μαίνομαι.
- 127 **μάρπτει, μάρπτω** = ἀρπάζω.
- 128 **μάταιον** = ἀνεκτέλεστον.
- 129 **μέλος** — σύνταξον: **ὁ δ' ἦλθε ἔχων ἐπ' ἀκταῖς ταυτὸν ἡμῖν μέλος δακρύων** = ἔφθασε δὲ καὶ ὁ Ἴππ. κοντὰ εἰς τὰς ἀκτὰς ἔχων τὰς ἰδίας ἀφορμὰς δακρύων ὡς ἡμεῖς. Τὸ **μέλος** κεῖται μεταφορικῶς πρβλ. τὸ κοινόν: «**βαστᾶ τὸν ἴδιον σκοπὸν . . .**».
- 130 **μεταστρέφουσαι**, ἀμετάβ. ἀντὶ τοῦ μέσου: = φροντίζουσαι, συλλογιζόμεναι.
- 131 **μολῶν**, σύντ. **μολῶν σὺν ποδὶ πατρὸς** = ἐλθὼν σὺν τῇ ἐπιστροφῇ τοῦ πατρὸς.
- 132 **μυστηρίων** = τῶν Ἑλευσινίων.
- 133 **μωρίαν** (ἀφηρέθη) = εἶναι ἀπηλλαγμένη ἀπὸ παραστρατήματα γυναικεία, δηλαδὴ ἀνήθικον διαγωγὴν.
- 134 **νασμῶν, νασμός, ὁ, (νάω)** = ρεῦμα, ρυάκιον.
- 135 **ναυκλήρου**, (ἡ παρομοίωσις ἐκ τῶν πλοίων, ἴδε καὶ κατωτ. στ. 1227 **οἶακας** = ἡνίας) = ἡνιόχου.
- 136 **ναυστολεῖ, ναυστολῶ** (ἀμετάβ.) (**ναῦς** — **σιέλλομαι**) καταφθάνω ἐπὶ πλοίου.
- 137 **νεανικὸς** (φύθος) = σφοδρός, ἰσχυρός, ὡς εἶναι ὄλαι αἱ ἰδιότητες τῶν νέων.

- 138 **νιν** = αὐτὸν (τὸν Ἰππόλ.) ἄντων. προσωπικὴ κατὰ τὴν Δωρικὴν διάλεκτον.
- 139 **ξυνάορον** (συνήορον) **συνήορος** (συν—ἀείρω) = συνεζευγμένος τινί, σύζυγος.
- 140 **ξυνοικῶν** (... ἦθεσι) = σφόδρα ἔμπειρος εἰς τὰ ἵππικὰ πράγματα.
- 141 **ὄ** (στάζεις) = ὄστις (στάζεις), τὸ ἄρθρον ἐνταῦθα ἰσοῦται ἀναφορ. ἀντωνυμίᾳ.
- 142 **ὄδμης** (πνεῦμα) ἐρμήνευσον: ὡς πνεῦμα θείας ὄδμης.
- 143 **ὄμοκλῆ**, **ὄμοκλή**, ἡ λέξις συνηθεστάτη παρ' Ὀμήρω = μετὰ δυνατῆς κραυγῆς (ὡς πράττουν οἱ ἡνίοχοι πρὸς παρόρμησιν τῶν ἵππων).
- 144 **ὄπισθόπους**, **ὄ**, ἡ = ὄ ὀπισθεν βαδίζων.
- 145 **ὄρθόν**, σύναψον: **ὄρθόν δ' ἐς οὐρανὸν ἵπποι ἔστησαν κρᾶτα οὓς τε.**
- 146 **ὄρθοῦσθαι**, ὑποκ. **τὴν γνώμην** = τὸ νὰ ἀνορθωθῆ (μετὰ τὴν κατάπτωσιν) ὁ νοῦς, ἡ συνείδησις . . .
- 147 **ὄρσιματα** = ὄρια, σύνορα.
- 148 **ὄρπανα**, Δωρικῶς ὄρπαξ—ακος ἀντὶ τοῦ ἀττ. **ὄρπηξ** = βλαστὸς τρυφερὸς, κλάδος δένδρου ἐξ οὗ κατασκευάζεται τὸ ἀκόντιον.
- 149 **παιδεύματα**, ἀντὶ ἐνικοῦ **παιδευμα**, καὶ τοῦτο ἀφηρημ. ἀντὶ συγκεκριμ. = τρόφιμος, μαθητῆς τοῦ Πιτθ.
- 150 **πάρα** = πάρεστι.
- 151 **παρακόπτει**, **παρακόπτω**, κυρίως ἐπὶ τῶν νομισμάτων = παραχαράττω, κόπτω κίβδηλα νομίσματα, καὶ μεταφορ. **παρακόπτω τὰς φρένας**, (τινὸς) = κτυπῶ καὶ καθιστῶ τὸν νοῦν του νόθον, πλαστόν, τεταραγμένον, τοῦ διαστρέφω τὰς φρένας κλπ. καὶ **παρακεκομμένος** = παράφρων.
- 152 **παρσπλάγχθην**, **παρσπλάζω**, ομαι = παρσπλανῶμαι, παρσπύρομαι.
- 153 **πέμπετε**, ἐνταῦθα = ὀδηγήσατε, κομίσατε, συνοδεύσατε.
- 154 **πέρθοντα**, ἐνν. ἐκ τῶν κατωτ. τὸ **θνητούς** = τὸν πορθοῦντα, τὸν καταβάλλοντα τοὺς . . .
- 155 **πέτραν** (—Παλλάδος) = παρὰ τὸν βράχον τῆς Ἀθηνᾶς, τὴν Ἀκρόπολιν: Ἡ φυσικὴ σειρὰ τῆς ὄλης προτάσεως ἔχει:

καθίστατο ἢ (Φαίδρα) **ναὸν Κύπριδος παρ' αὐτὴν πέτραν Παλλάδος, κατόπιον γῆς τῆσδε.**

- 156 **πέτραν** (Ἀσκληπ.) = τοὺς περὶ τὴν Ἐπίδουρον βράχους.
- 157 **πεύκην**, συνεχδοχ. ἀντί: **δέλιον**: οἱ ἀρχαῖοι ἔγραφον ἐπὶ πινακίδων κατασκευαζομένων συνήθως ἐκ πεύκης.
- 158 **πιέζει** = πειράται πιέζειν, προσπαθεῖ νὰ καταπνίξῃ, νὰ μάλῃ τὴν δυστυχίαν (ἐκ τῆς κακῆς συζύγου ἢ τῶν ἀνωφελῶν πενθερῶν) διὰ τοῦ ἀγαθοῦ (χρηστῆς συζύγου καὶ καλῶν πενθερικῶν).
- 159 **πίτυλος** = θόρυβος ἐκ σταγόνων, ταχέως καὶ ἀφθόνως πιπτουσῶν.
- 160 **πολλή** = ἀξία πολλοῦ λόγου, ἰσχυρά, μεγάλη, πρβλ. καὶ τὸ σημερ. **μέγας καὶ πολὺς.**
- 161 **πόντου**, τοῦ Εὐξεινοῦ.
- 162 **πράσσειν**, ἢ ὅλη πρότασις ἔχει: **καὶ δοκοῦσίν μοι** (ὕποκ. οἱ θνητοὶ) **πράσσειν κάκιον οὐ κατὰ φύσιν γνώμης** = μοῦ φαίνονται οἱ ἄνθρωποι ὅτι δυσαναλόγως πρὸς τὴν κρίσιν των μᾶλλον κακῶς ἔχουσι ἢ καλῶς.
- 163 **πρεσβεύω**, (μεταβατ.) = ἀπονέμω τὰ πρεσβεῖα, τιμῶ ἐξαιρητικῶς.
- 164 **προκόψασα** (— τὰ πολλὰ **πρὸ** — **κόπτω**, κυρίως ἐπὶ τῶν προχωρούντων καὶ κοπτόντων τὰ δάση ἵνα ἀνοίξωσι δρόμον εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντας, καὶ γενικῶς = προπαρασκευάζω τι, προετοιμάζω, ὡς ἐνταῦθα.
- 165 **προνώπιον**, τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς οἰκίας (πρὸ — ὦψ — πὸς) τὰ πρόθυρα, καὶ μεταφορ. ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς Τριζήνος, ὡς ἐξωτάτου προπύλου τῆς Πελοποννήσου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἀττικὴν.
- 166 **προσπεσῶν**, **προσπίπτω τινὶ** = πίπτω εἰς τὰ πόδια τινός, προσκολλῶμαι. Ἡ ὅλη πρότασις νοητέα: **προσπεσῶν** (ὁ Ἴππ. τῆ παρθένῳ) **μειζῶ** (σύστοιχος αἰτιατ. πληθ. οὐδεν.) **τῆς βροτειᾶς ὀμιλίας** = προσκολληθεῖς εἰς τὴν παρθένον μὲ τὰς συναντήσεις του εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν ἀφ' ὅσον ταιριάζει εἰς θνητόν.
- 167 **προτιμήσω**, τὸ **προτιμῶ** ἐνταῦθα = φροντίζω, ἐνδιαφέρομαι, σκέπτομαι ἢ πρότασις ἔχει: (**οὐ γὰρ προτιμήσω**

τὸ κακὸν τῆσδε (τῆς Φαίδ.) τὸ μὴ οὖν παρασχεῖν ἐμοὶ
 δίκην τοσαύτην τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ὥστε). . . = δὲν
 θὰ ζαλισθῶ διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Φαίδρ. οὕτως ὥστε
 νὰ μὴ τιμωρηθοῦν οἱ ἐχθροὶ μου καὶ νὰ ἐκανοποιηθῶ.

168 **πύργοις, πύργοι**, ἐνταῦθα = τὰ ἀνάκτορα.

169 **πῶλον, πῶλος**, ὁ καὶ ἦ, = πουλαράκι, κεῖται μεταφορ. ἐπὶ
 παρθένου πρὸ βλ. **δάμαλις, μύσχος**.

170 **πῶμα** (πίνω, πέπωκα) = ποτόν.

171 **ῥᾶον** (δ' ὄτω...). Ἡ ὄλη φράσις: **ῥᾶον δ'** (ἔστι) **ὄτω γυνὴ
 ἴδρυνται κατ' οἶκον οὔσα τὸ μηδὲν καὶ ἀφελῆς εὐη-
 θία** = ὠφελιμώτερον εἰς ἓνα ἄνδρα εἶναι σύζυγος ἢ τις στέ-
 κεται ὡς ἄγαλμα (**ἴδρυνται**) εἰς τὸ σπῆτι, σὰν ἓνα μηδε-
 νικὸ καὶ ἀπλοῖκῆ ἀπὸ βλακείαν.

172 **ῥυτοῖς**, (ρέων), **ῥυτὸς** = ῥέων (τρεχούμενο νερὸ = ῥυτοὶ
 νασμοί).

173 **σεμνόν**, τό, = ἡ σεμνότης καὶ ἐνταῦθα = ἡ ἀλαζονεία ἐν
 στιχ. 99 **σεμνός** = σεπτός, σεβαστός.

174 **σίγα** ἐπίρρ. = σιωπηλῶς καὶ **σίγα** ἔχω **στόμα** = σιωπῶ.

175 **σίδηρος**, κατὰ συνεκδοχὴν ἐνταῦθα = τὸ δρέπανον.

176 **σποδούμενος (σποδέω, σποδός, ἦ...)** = ἐκτινασσόμενος μὲ
 τὸ κεφάλι εἰς τοὺς βράχους (**πέτραις**).

177 **στηρίζον**, ἀμετάβ. = στηριζόμενον.

178 **στόμια** (πυριγενῆ) = τὰ (διὰ τοῦ πυρὸς σφυρηλατηθέντα) σι-
 δήρια τῶν χαλινῶν.

179 **συνεχῆς** = συνεχόμενος πρὸς τὰ ἀνάκτορα.

180 **σύνδεσμα**, τά, ἑτερογενῆς πληθυντ. τοῦ ἄρσενικοῦ **σύνδε-
 σμος**, ὁ, καὶ **μελέων σύνδεσμα** = οἱ τένοντες μὲ τοὺς
 ὁποίους συνδέονται τὰ μέλη τοῦ σώματος.

181 **σύριγγες** = αἱ ὀπαὶ τοῦ κέντρου τῶν τροχῶν εἰς ἃς εἰσέρχε-
 ται ὁ ἄξων.

182 **σφάλλω** (τινά) μτβ = ἐμβάλλω τὸν πόδα μου ἵνα ῥίψω τινά,
 καὶ γενικῶς = καταβάλλω, συντρίβω.

183 **σχολή** = ἀσχοσχολία, τὸ καθησίο.

184 **τέλη** = αἱ ἱερὰ τελεταί.

185 **τέραμνα** (τὰ τέραμνα οἴκων) = θάλαμοι, στέγαι.

- 186 **τέτρωρον** (ἐκ τοῦ τετράρορος)=τέσσαρες ἵπποι συνεζευγμένοι, τέθριππον ἄρμα.
- 187 **ἐλάμων** ἐνν. τὴν Ἰόλην.
- 188 **ιμητῶν** (ιμάντων)=τῶν κομματιασθέντων (ἀπὸ τὴν ὀρμὴν) τῶν ἵππων) ἱμάντων.
- 189 **τοκάδα**, τοκάς, ἦ,=ἡ γεννήσασα, ἡ μήτηρ.
- 190 **ὕλην**, ὕλη, ἐνταῦθα=δάσος, δρυμός.
- 191 **ὕπεξελῶν** (ὕπεξαιρέω)=ἀσυναίσθητως καταστρέψας τὴν περιουσίαν...
- 192 **ὕστέρω** (ποδί)=ὡς καθυστεροῦντες εἰς τὸν δρόμον.
- 193 **φέρουσι**=σύρουν τὸ ὄχημα.
- 194 **χθόνιος** σύναψον πρὸς τό: **βροντή**.
- 195 **φέρβειν**, **φέρβω** (βοτᾶ)=βόσκω τὰ ζῷα, πρβλ. καὶ τὸ στρατιωτ. **ἵππο-φορβή**.
- 196 **φρονοῦσα** (πλεῖον)=νοημονεστέρα ἀπὸ...
- 197 **χάρις**, ἐνταῦθα=εὐμενῆς διάθεσις, καλωσύνη ἀξιαγάπητος.
- 198 **ᾠπασεν**, **ὀπάζω**=δίδω, παρέχω.

ΜΗΔΕΙΑ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΤΡΟΦΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

ΜΗΔΕΙΑ

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΚΡΕΩΝ

ΙΑΣΩΝ

ΑΙΓΕΥΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΠΑΙΔΕΣ ΜΗΔΕΙΑΣ

1

2

3

4

Διάφοροι σκηναί ἐκ Γραικικῆς σαροφοῦ

- 1) Ἡ προσφορά τῶν δώρων τῶν παίδων τῆς Μηδείας πρὸς τὴν Γλαύκην. 2) Ἡ ἀλεθρία τῶν δώρων ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς Γλαύκης.
3) Ἡ Μήδεια ἑτοιμὸς νὰ σφάζῃ τὰ τέκνα τῆς. 4) Ἡ φυγὴ τῆς Μηδείας ἐπὶ πτερωτοῦ ἄρματος.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΜΗΔΕΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁ Ἴάσων καὶ ἡ Μήδεια ἐκδιωχθέντες ἐκ τῆς Ἰωλκοῦ τῆς Θεσσαλίας ὑπὸ τῶν ἀπογόνων τοῦ Πελίου κατέφυγον εἰς Κόρινθον, ἔνθα ὁ ἄπιστος Ἴάσων ἐγκαταλείπων τὴν Μήδειαν νυμφεύεται τὴν Γλαύκην τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Κρέοντος.

Οὗτος φοβούμενος τὴν ὀργὴν τῆς Μηδείας διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἰάσονος ἐγκατάλειψίν της καὶ θέλων νὰ ματαιώσῃ τὰ κατὰ τῆς θυγατρὸς του Γλαύκης τεκταινόμενα κακά, διατάττει τὴν ἐκ τῆς χώρας ἔξοδον τῆς Μηδείας μετὰ τῶν τέκνων της. Ἡ πανοῦργος Μήδεια παραπεῖθει τὸν Κρέοντα νὰ τῆς ἐπιτρέψῃ μᾶς ἔτι ἡμέρας παραμονὴν ἐν Κορίνθῳ, ἵνα δῆθεν ἐτοιμάσῃ τὰ τῆς ἀναχωρήσεως. Οὕτω κατορθώνει τὸ μὲν νὰ δηλητηριάσῃ διὰ τῶν θανατηφόρων δώρων της τὴν Γλαύκην καὶ τὸν Κρέοντα, τὸ δὲ νὰ φονεύσῃ τὰ τέκνα της ἐκδικουμένη τὸν Ἴάσωνα, καὶ νὰ δραπετεύσῃ ἐπὶ ἄρματος περωτῶν δρακόντων εἰς Ἀθήνας. Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Κορίνθῳ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΜΗΔΕΙΑ

- ΤΡ. Εἴθ' ὄφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι* σκάφος
 Κόλχων ἔς αἶαν κυανέας Συμπληγάδας,
 μηδ' ἐν νάπαισι* Πηλίου πεσεῖν ποτε
 τμηθεῖσα πεύκη*, μηδ' ἔρετμῶσαι* χέρας
 ἀνδρῶν ἀριστέων, οἳ τὸ πάγχρυσον δέρος* 5
 Πελία μετῆλθον*. οὐ γὰρ ἂν δέσποιν' ἐμῆ
 Μήδεια πύργους γῆς ἔπλευσ' Ἰωλκίας
 ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ' Ἰάσονος,
 οὐδ' ἂν κτανεῖν πείσασα Πελιάδας κόρας
 πατέρα κατῴκει τήνδε γῆν Κορινθίαν 10
 ξὺν ἀνδρὶ καὶ τέκνοισι, ἀνδάνουσα* μὲν
 φυγῆ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα,
 αὐτὴ δὲ πάντα ξυμφέροσ'* Ἰάσωνι
 ἤπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία,
 ὅταν γυνὴ πρὸς ἄνδρα μὴ διχοστατῆ. 15
 νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα, καὶ νοσεῖ* τὰ φίλιτα.
 προδοὺς γὰρ αὐτοῦ τέκνα δεσπότην τ' ἐμὴν
 γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς εὐνάζεται,
 γήμας Κρέοντος παῖδ', ὃς αἰσυνᾷ* χθονός· 20
 Μήδεια δ' ἠ δύστηνος ἠτιμασμένη
 βοᾷ μὲν ὄρκους, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιᾶς
 πίστιν μεγίστην, καὶ θεοὺς μαρτύρεται
 οἷας ἀμοιβῆς ἔξ Ἰάσονος κυρεῖ.
 κεῖται δ' ἄσιτος, σῶμ' ὑφεῖσ'* ἀλγηδόσι,
 τὸν πάντα συντήκουσα δακρυοῖς χρόνον, 25
 ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ἦσθετ' ἠδικημένη,
 οὐτ' ὄμμ' ἐπαίρουσ' οὐτ' ἀπαλλάσσουσα γῆς
 πρόσωπον· ὧς δὲ πέτρος* ἠ θαλάσσιος
 κλύδων ἀκούει γουθετουμένη φίλων·
 ἦν* μὴ ποτε στρέψασα πάλλευκον δέρον 30

αὐτὴ πρὸς αὐτὴν πατέρ' ἀποιμώζη φίλον
καὶ γαίαν οἴκους θ', οὓς προδοῦσ' ἀφίκετο
μετ' ἄνδρὸς ὃς σφε νῦν ἀτιμάσας ἔχει.
ἔγνωκε δ' ἡ τάλαινα συμφορᾶς ὕπο
οἶον πατρώας μὴ ἀπολείπεσθαι χθονός. 35
στυγεῖ δὲ παῖδας οὐδ' ὄρωσ' εὐφραίνεται.
δέδοικα δ' αὐτὴν μὴ τι βουλευῆση νέον*·
βαρεῖα γὰρ φρήν, οὐδ' ἀνέξεται κακῶς
πάσχουσ'· ἐγῶδα τήνδε, δειμαίνω τέ νιν. 39
δεινὴ γάρ· οὔτοι ἄραδίως γε συμβαλῶν* 44
ἔχθραν τις αὐτῆ καλλίνικον* οἴσεται. 45
ἀλλ' οἶδε παῖδες ἐκ τρώων* πεπαυμένοι
στείχουσι, μητρὸς οὐδὲν ἐννοούμενοι*
κακῶν· νέα γὰρ φροντίς* οὐκ ἄλγειν φιλεῖ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 49 — 212

Μετὰ τὸν προηγούμενον μόνολογον τῆς τροφοῦ εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν ὁ παιδαγωγὸς ὀδηγῶν τοὺς παῖδας τοῦ Ἰάσονος καὶ ἀγγέλλει εἰς αὐτὴν νέον κακὸν ἄγγελμα, τὴν ὑπὸ τοῦ Κρέοντος ἐπικειμένην ἀπέλασιν τῆς Μηδείας μετὰ τῶν τέκνων. Ἡ τροφὸς συμβουλεύει τὸν παιδαγωγὸν ν' ἀπομακρύνῃ τοὺς παῖδας λόγῳ τῆς ἐξαγριώσεως τῆς μητρὸς των, ἧς αἱ ἔξω τοῦ οἴκου ἀκουόμεναι οἰμωγαὶ καὶ κατάραι στρέφονται κατὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν τέκνων. Ὁ χορὸς τῶν Κορινθίων γυναικῶν (**πάροδος**) ἀκούσας τοὺς θρήνους τῆς Μηδείας σπεύδει εἰς τὰ ἀνάκτορα ἵνα πληροφορηθῆ τὰ συμβαίνοντα· ἐκεῖ μανθάνει παρὰ τῆς τροφοῦ τὴν προδοσίαν τῆς Μηδείας ὑπὸ τοῦ Ἰάσονος καὶ τὴν οἰκτρὰν ἐν γένει θέσιν τῆς, καὶ συμπαθῶν πρὸς τὴν ἀτυχήσασαν βασιλισσαν ζητεῖ γὰ τὴν παρηγορήσῃ, διαλογικῶς ἀπαντῶν εἰς τοὺς θρήνους (**νομμός**) καὶ τὰς ἀράς τῆς ἐν τοῖς ἀνακτόροις ἔτι εὐρισκομένης Μηδείας, ἣν καὶ τέλος καλεῖ διὰ τῆς τροφοῦ ἔξω ἵνα τὴν συνδράμῃ ἐκ τοῦ πλησίον.

ΜΗ. Κορίνθιαι γυναῖκες, ἐξῆλθον δόμων,
μὴ μοί τι μέμψησθ'· οἶδα γὰρ πολλοὺς βροτῶν 215
σεμνοὺς γεγῶτας*, τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο,
τοὺς δ' ἐν θυραίοις· οἱ δ' ἀφ' ἡσύχου ποδός

δύσκληϊαν ἐκτίσαντο καὶ ῥαθυμίαν*.
 δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστιν ὀφθαλμοῖς βροτῶν,
 ὅστις πρὶν ἀνδρὸς σπλάγχχνον* ἐκμαθεῖν σαφῶς 220
 στυγεῖ δεδορκῶς, οὐδὲν ἠδικημένος.
 χρῆ δὲ ξένον μὲν κάρτα προσχωρεῖν* πόλει·
 οὐδ' ἄστον ἦνεσ' ὅστις αὐθάδης γεγώς
 πικρὸς πολίταις ἐστὶν ἀμαθίας* ὕπο.
 ἔμοι δ' ἄελπτον πρᾶγμα προσπεσὸν τόδε 225
 ψυχὴν διέφθορακ'· οἴχομαι δὲ καὶ βίου
 χάριν μεθεῖσα κατθανεῖν χρῆζω, φίλοι.
 ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι πάντα, γιγνώσκεις καλῶς,
 κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηχ' οὐμὸς πόσις*.
 πάντων δ' ὅσ' ἔστ' ἔμψυχα καὶ γνώμην ἔχει 230
 γυναικῆς ἔσμεν ἀθλιώτατον φυτόν·
 ἅς πρῶτα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῇ
 πόσιν πρίασθαι δεσπότην τε σώματος
 λαβεῖν· κακοῦ γὰρ τοῦτο γ' ἄλγιον κακόν.
 κἂν τῷδ' ἀγῶν* μέγιστος, ἢ κακὸν λαβεῖν 235
 ἢ χρηστόν. οὐ γὰρ εὐκλειεῖς ἀπαλλαγῆ
 γυναιξίν, οὐδ' οἷόν τ' ἀνήνασθαι* πόσιν.
 εἰς καινὰ δ' ἦθη καὶ νόμους ἀφιγμένην
 δεῖ μάντιν εἶναι, μὴ μαθοῦσαν οἴκοθεν,
 ὅτω μάλιστα χρήσεται συνευνέτη. 240
 κἂν μὲν τὰδ' ἡμῖν ἐκπονουμέναισιν εὖ
 πόσις ξυνοικῆ μὴ βία φέρων ζυγόν,
 ζηλωτὸς αἰών*· εἰ δὲ μή, θανεῖν χρεῶν.
 ἀνὴρ δ' ὅταν τοῖς ἔνδον ἄχθηται ξυνών,
 ἔξω μολῶν ἔπαυσε καρδίαν ἄσης*
 ἢ πρὸς φίλον τιν' ἢ πρὸς ἡλικας τραπεῖς·
 ἡμῖν δ' ἀνάγκη πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν·
 λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον
 ζῶμεν κατ' οἴκους, οἳ δὲ μάρνανται δορί,
 κακῶς φρονοῦντες· ὡς τοῖς ἄν παρ' ἀσπίδα 250
 στῆναι θέλοιμ' ἂν μᾶλλον ἢ τεκεῖν ἀπαξ.
 ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πρὸς σὲ κἄμ' ἦκει λόγος·
 σοὶ μὲν πόλις γὰρ ἔστι καὶ πατρὸς δόμοι
 βίου τ' ὄνησις* καὶ φίλων συνουσία,

ἐγὼ δ' ἔρημος ἄπολις οὕσ' ὑβρίζομαι 255
 πρὸς ἄνδρός, ἐκ γῆς βαρβάρου λελησμένη*,
 οὐ μητέρ', οὐκ ἀδελφόν, οὐχὶ συγγενῆ
 μεθορμίσασθαι* τῆσδ' ἔχουσα συμφορᾶς.
 τοσοῦτον οὖν σου τυγχάνειν βουλήσομαι,
 ἦν μοι πόρος τις μηχανῆ τ' ἔξευρεθῆ 260
 πόσιν δίκην τῶνδ' ἀντιτίσασθαι κακῶν
 [τὸν δόντα τ' αὐτῷ θυγατέρ' ἦν τ' ἐγήματο],
 σιγᾶν. γυνὴ γὰρ τᾶλλα μὲν φόβου πλέα,
 κακῆ* δ' ἔς ἀλκήν καὶ σίδηρον εἰσορᾶν
 ὅταν δ' ἔς εὐνὴν ἠδίκημένη κυρῆ. 265
 οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μαιφονωτέρα.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 267—363

Ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν ὑπόσχεται νὰ τηρήσῃ σιγὴν περὶ τῶν
 σχεδίων τῆς Μηδείας, ὅτε ἐμφανίζεται ὁ Κρέων διατάττων αὐτὴν
 νὰ ἀπέλθῃ τάχιστα ἐκ τῆς χώρας μετὰ τῶν τέκνων διὰ λόγους
 ἀσφαλείας ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς του. Ἡ Μήδεια προσπαθεῖ νὰ πείσῃ
 τὸν Κρέοντα νὰ ἀφήσῃ αὐτὴν νὰ μένῃ ἐν τῇ χώρᾳ, διότι οὐδὲν
 ἔχει ἢ κόρη του νὰ φοβῆται ἐξ αὐτῆς, ἥτις μόνον τὸν Ἰάσονα δι-
 καίως μισεῖ. Ἄλλ' ἀποτυχοῦσα εἰς τοῦτο, ζητεῖ καὶ μόνον ἔστω
 καὶ μίαν ἡμέραν παραμονῆς, ἣν καὶ παραχωρεῖ ὁ Κρέων ἐξ αἴ-
 κτου καὶ ὑπὸ τὴν ρητὴν διαταγὴν τῆς ἀφεύκτου ἀναχωρήσεως
 κατὰ τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν.

ΜΗ. κακῶς πέπρακται πανταχῆ· τίς ἀντερεῖ ;
 ἀλλ'* οὔτι ταύτη ταῦτα, μὴ δοκεῖτέ πω. 365
 ἔτ' εἶσ' ἀγῶνες τοῖς νεωστὶ νυμφίοις
 καὶ τοῖσι κηδεύσασιν* οὐ σμικροὶ πόνοι.
 δοκεῖς γὰρ ἂν με τόνδε θωπεῦσαι ποτε,
 εἰ μὴ τι κερδαίνουσαν ἢ τεχνωμένην ;
 οὐδ' ἂν προσεῖπον οὐδ' ἂν ἠψάμην χερσῶν. 370
 ὃ δ' εἰς τοσοῦτον μωρίας ἀφίκετο.
 ὥστ' ἐξὸν αὐτῷ τὰμ' ἐλεῖν βουλευμάτα
 γῆς ἐκβαλόντι, τήνδ' ἐφῆκεν ἡμέραν
 μεῖναι μ', ἐν ἧ τρεῖς τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν νεκροὺς

θήσω, πατέρα τε καὶ κόρην πόσιν τ' ἑμόν. 375
 πολλὰς δ' ἔχουσα θανασίμους αὐτοῖς ὁδοῦς,
 οὐκ οἶδ' ὅποια πρῶτον ἐγχειρῶ, φίλαι,
 πότερον ὑφάψω δῶμα νυμφικὸν πυρὶ,
 ἢ θηκτὸν* ὄσω φάσγανον δι' ἥπατος, 380
 σιγῇ δόμους εἰσβάσ' ἔν' ἔστρωται λέχος.
 ἀλλ' ἔν τί μοι πρόσαντες* εἰ ληφθήσομαι
 δόμους ὑπερβαίνουσα τεχνωμένη,
 θανοῦσα θήσω τοῖς ἑμοῖς ἐχθροῖς γέλων.
 κράτιστα τὴν εὐθειαν, ἣ πεφύκαμεν 385
 σοφαὶ μάλιστα, φαρμάκοις αὐτοῦς ἐλεῖν.
 εἶεν·

καὶ δὴ τεθναῖσι· τίς με δέξεται πόλις ;
 τίς γῆν ἄσυλον καὶ δόμους ἐχεγγύουσ*
 ξένος παρασχὼν ῥύσεται τοῦμὸν δέμας ;
 οὐκ ἔστι. μείνας' οὖν ἔτι μικρὸν χρόνον,
 ἦν μὲν τις ἡμῖν πύργος ἀσφαλῆς φανῆ, 390
 δόλω μέειμι* τόνδε καὶ σιγῇ φόνον·
 ἦν δ' ἐξελαύνη ξυμφορὰ μ' ἀμήχανος,
 αὐτῇ ξίφος λαβοῦσα, κεῖ μέλλω θανεῖν,
 κτενῶ σφε, τόλμης δ' εἶμι πρὸς τὸ καρτερόν.
 οὐ γὰρ μὰ τὴν δέσποιναν ἦν ἐγὼ σέβω 395
 μάλιστα πάντων καὶ ξυνεργὸν εἰλόμην,
 Ἐκάτην, μυχοῖς ναίουσαν ἐστίας ἐμῆς,
 χαίρων τις αὐτῶν τοῦμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.
 πικροὺς δ' ἐγὼ σφιν καὶ λυγροὺς θήσω γάμους,
 πικρὸν δὲ κῆδος* καὶ φυγὰς ἑμὰς χθονός. 400
 ἀλλ' εἶα· φείδου* μηδὲν ὦν ἐπίστασαι,
 Μήδεια, βουλεύουσα καὶ τεχνωμένη·
 ἔρπ' εἰς τὸ δεινόν· νῦν ἀγῶν εὐψυχίας.
 ὄρῳ ἃ πάσχεις ; οὐ γέλωτα δεῖ σ' ὀφλεῖν
 τοῖς Σισυφείοις τοῖς τ' Ἰάσονος γάμοις, 405
 γεγῶσαν ἐσθλοῦ πατρὸς Ἑλίου τ' ἄπο.
 ἐπίστασαι δέ· πρὸς δὲ καὶ πεφύκαμεν
 γυναῖκες εἰς μὲν ἔσθλ' ἀμηχανώταται*,
 κακῶν δὲ πάντων τέκτονες* σφρώταται*.
 ΧΟ. ἄνω ποταμῶν ἱερῶν χωροῦσι παγαί*, στρο. 410

- καὶ δίκαια καὶ πάντα πάλιν στρέφεται.
 ἀνδράσι μὲν δόλια βουλαί, θεῶν δ'
 οὐκ ἐτι πίστις ἄραρε*.
 τὰν δ' ἑμὰν εὐκλειαν ἔχειν βιοτὰν 415
 στρέψουσι φᾶμαι*.
 ἔρχεται τιμὰ γυναικείῳ γένει,
 οὐκ ἐτι δυσκέλαδος* φάμα γυναικῆς ἔξει. 420
 μοῦσαι δὲ παλαιγενέων λήξουσ' αἰοιδᾶν ἄντ.
 τὰν ἑμὰν ὑμνεῦσαι* ἀπιστοσύναν.
 οὐ γὰρ ἐν ἀμετέρο γνώμα, λύρας
 ὄπασε* θέσπιν αἰοιδὰν 425
 Φοῖβος, ἀγήτωρ μελέων· ἐπεὶ ἀντ-
 ἀγησ' ἄν ὕμνον
 ἀρσένων γέννα· μακρὸς δ' αἰὼν* ἔχει
 πολλὰ μὲν ἀμετέραν ἀνδρῶν τε μοῖραν εἰπεῖν. 430
 σὺ δ' ἐκ μὲν οἴκων πατρῶν ἐπλευσας στρ.
 μαινομένα κραδίᾳ, διδύμας ὄρισασα πόντου*
 πέτρας· ἐπὶ δὲ ξένα
 ναίεις χθονί, τᾶς ἀνάνδρου 435
 κοίτας* ὀλέσασα λέκτρον,
 τάλαινα, φυγὰς δὲ χώρας
 ἄτιμος* ἐλαύνει.
 βέβακε δ' ὄρκων χάρις, οὐδ' ἔτι αἰδῶς ἄντ.
 Ἑλλάδι τᾶ μεγάλα μένει, αἰθερία δ' ἀνέπτα. 440
 σοὶ δ' οὔτε πατρὸς δόμοι,
 δύστανε, μεθορμίσασθαι*
 μόχθων πάρα*, σῶν τε λέκτρον
 ἄλλα βασιλεία* κρείσσων
 δόμοις ἐπανέστα. 445
- IA οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον ἀλλὰ πολλάκις
 τραχείαν ὀργὴν ὡς ἀμήχανον κακόν.
 σοὶ γὰρ παρὸν γῆν τήνδε καὶ δόμους ἔχειν
 κούφως φερούση κρείσσωνων βουλευματα,
 λόγων ματαίων εἴνεκ' ἐκπεσεῖ χθονός. 450
 κᾶμοι* μὲν οὐδὲν πρᾶγμα· μὴ παύση ποτὲ
 λέγουσ' Ἰάσων ὡς κάκιστός ἐστι' ἀνὴρ·
 ἃ δ' εἰς τυράννοισι ἐστὶ σοι λελεγμένα,

- Πᾶν κέρδος ἡγοῦ ζημιουμένη* φυγῆ.
 καὶ γὰρ μὲν αἱ βασιλέων θυμουμένων 455
 ὄρογας ἀφήρουν καὶ σ' ἐβουλόμην μένειν·
 σὺ δὲ οὐκ ἀνιεῖς* μωρίας, λέγουσ' αἱ
 κακῶς τυράννους· τοιγὰρ ἐκπεσεῖ χθονός.
 ὅμως δὲ καὶ τῶνδ' οὐκ ἀπειρηκῶς φίλοις
 ἦκω, τὸ σὸν δὲ προσκοπούμενος, γύναι, 460
 ὡς μὴτ' ἀχρήμων* σὺν τέκνοισιν ἐκπέσης
 μὴτ' ἐνδεής του. πόλλ' ἐφέλκεται φυγῆ
 κακὰ ξὺν αὐτῇ. καὶ γὰρ εἰ σύ με στυγεῖς,
 οὐκ ἂν δυναίμην σοὶ κακῶς φρονεῖν ποτε.
 ΜΗ. ὦ παγκάκιστε, τοῦτο γὰρ σ' εἰπεῖν ἔχω 465
 γλώσση* μέγιστον εἰς ἀνανδρίαν κακόν,
 ἦλθες πρὸς ἡμᾶς, ἦλθες ἔχθιστος γεγώς;
 οὔτοι θράσος τόδ' ἐστὶν οὐδ' εὐτολμία,
 φίλους κακῶς δρᾶσαντ' ἐναντίον βλέπειν, 470
 ἀλλ' ἢ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων
 πασῶν, ἀναίδει· εὐ δ' ἐποίησας μολῶν·
 ἐγὼ τε γὰρ λέξασα κουφισθήσομαι
 ψυχὴν κακῶς σε καὶ σὺ λυπήσει κλύων.
 ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρώτον ἄρξομαι λέγειν. 475
 ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι
 ταῦτ' οὐκ συνεισέβησαν Ἄργῶν σκάφος,
 πεμφθέντα ταύρων πυρπνόων ἐπιστάτην*
 ζεύγλαισι καὶ σπεροῦντα θανάσιμον γύνη*·
 δράκοντά θ', ὃς πάγχρυσον ἀμπέχων* δέρας 480
 σπείραις ἔσωζε πολυπλόκοις ἄυπνος ὢν,
 κτείνας' ἀνέσχον σοὶ φάος σωτήριον.
 αὐτὴ δὲ πατέρα καὶ δόμους προδοῦσ' ἔμοις
 τὴν Πηλιῶτιν εἰς Ἰωλκὸν ἰκόμην
 σὺν σοί, πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα, 485
 Πελίαν τ' ἀπέκτειν', ὥσπερ ἄλγιστον θανεῖν,
 παιδῶν ὑπ' αὐτοῦ, πάντα δ' ἐξεῖλον* φόβον.
 καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν, ὃ κάκιστ' ἀνδρῶν, παθῶν
 προὔδωκας ἡμᾶς, καινὰ δ' ἐκτίσω λέχη,
 παιδῶν γεγώτων· εἰ γὰρ ἦσθ' ἄπαις ἔτι, 490

συγγνωστὸν ἦν σοι τοῦδ' ἐρασθῆναι λέχους.
 ὄρκων δὲ φρούδη πίστις, οὐδ' ἔχω μαθεῖν
 εἰ θεοὺς νομίζεις τοὺς τότε οὐκ ἄρχειν ἔτι
 ἢ καινὰ κεῖσθαι θέσμι' ἀνθρώποις τὰ νῦν.
 ἐπεὶ σύνοισθὰ γ' εἰς ἔμ' οὐκ εὖορκος ὢν, 495
 φεῦ δεξιὰ χεῖρ ἧς σὺ πόλλ' ἐλαμβάνου,
 καὶ τῶνδε γονάτων, ὡς μάτην κεχρώσμεθα*
 κακοῦ πρὸς ἄνδρός, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.
 ἄγ', ὡς φίλω γὰρ ὄντι σοι κοινώσομαι*,
 δοκοῦσα μὲν τί πρὸς γε σοῦ πράξειν καλῶς ; 500
 ὅμως δ' ἐρωτηθεὶς γὰρ αἰσχίων φανεῖ.
 νῦν ποῖ τράπωμαι; πότερα πρὸς πατρός δόμους,
 οὓς σοὶ προδοῦσα καὶ πάτρην ἀφικόμεν;
 ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας; καλῶς γ' ἂν οὖν
 δέξαιντό μ' οἴκοις ὧν πατέρα κατέκτανον. 505
 ἔχει γὰρ οὕτω τοῖς μὲν οἴκοθεν φίλοις
 ἐχθρὰ καθέστηχ', οὓς δὲ μ' οὐκ ἐχοῖν κακῶς
 δρᾶν, σοὶ χάριν φέρουσα πολεμίους ἔχω.
 τοιγάρ με πολλαῖς μακαρίαν* ἂν Ἑλλάδα
 ἔθηκας ἀντὶ τῶνδε· θαυμαστὸν δέ σε 510
 ἔχω πόσιν καὶ σεπτὸν ἢ τάλαιν' ἐγώ,
 εἰ φεύξομαι γε γαῖαν ἐκβεβλημένη,
 φίλων ἔρημος, σὺν τέκνοις μόνη μόνοις,
 καλὸν γ' ὄνειδος* τῷ νεωστὶ νυμφίω,
 πτωχοὺς ἀλᾶσθαι* παιῖδας ἢ τ' ἔσωσά σε. 515
 ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν ὅς κίβδηλος ἦ,
 τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὅπασας σαφῆ,
 ἀνδρῶν δ' ὄτῳ χρὴ τὸν κακὸν διειδέναί,
 οὐδεὶς χαρακτηρὴ ἐμπέφυκε σώματι ;

IA. δεῖ μ', ὡς ἔοικε, μὴ κακὸν φῦναι λέγειν,
 ἀλλ' ὥστε ναὸς κεδνὸν* οἰακοστρόφον
 ἄκροισι λαίφους* κρασπέδοις ὑπεκδραμεῖν
 τὴν σὴν στόμαργον, ὦ γύναι, γλωσσαργίαν, 525
 ἐγὼ δ', ἐπεὶ σὴν καὶ λίαν πυργοῖς* χάριν,
 Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς σωτηρίας
 ναυκλήρον εἶναι θεῶν τε ἀνθρώπων μόνην.

- σοὶ δ' ἔστι μὲν νοῦς* λεπτός, ἀλλ' ἐπίφθονος*
 λόγος διελθεῖν, ὡς ἔρωσ σ' ἠνάγκασε 530
 τόξοις ἀφύκτοις τοῦμόν ἐκῶσαι δέμας.
 ἀλλ' οὐκ ἀκριβῶς* αὐτὸ θήσομαι λίαν·
 ὅπη γὰρ οὖν ὤνησας, οὐ κακῶς ἔχει.
 μείζω γε μέντοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
 εἴληφας ἢ δέδωκας ὡς ἐγὼ φράσω. 535
 πρῶτον μὲν Ἑλλάδ' ἀντὶ βαρβάρου χθονὸς
 γαῖαν κατοικεῖς καὶ δίκην ἐπίστασαι*
 νόμοις τε χρῆσθαι μὴ πρὸς ἰσχύος κράτος·
 πάντες δὲ σ' ἥσθοντ' οὕσαν Ἑλληνες σοφῆν
 καὶ δόξαν ἔσχες· εἰ δὲ γῆς ἐπ' ἔσχάτοις 540
 ὄροισιν ὄκεις, οὐκ ἂν ἦν λόγος σέθεν.
 εἴη δ' ἔμοιγε μῆτε χρυσὸς ἐν δόμοις
 μῆτ' Ὀρφέως κάλλιον ὑμνῆσαι* μέλος,
 εἰ μὴ ἴσιμος ἢ τύχη γένοιτό μοι.
 τοσαῦτα μὲν σοὶ τῶν ἐμῶν πόνων* περὶ 545
 ἔλεξ'. ἄμιλλαν γὰρ σὺ προύθηκας λόγαν.
 ἃ δ' εἰς γάμους μοι βασιλικὸς ὠνείδισας,
 ἐν τῷδε δεῖξω πρῶτα μὲν σοφὸς γεγώς,
 ἔπειτα σώφρων*, εἶτα σοὶ μέγας φίλος
 καὶ παισὶ τοῖς ἐμοῖσιν· ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος. 550
 ἐπεὶ μετέστην δεῦρ' Ἰωλκίας χθονὸς
 πολλὰς ἐφέλκων συμφορὰς ἀμηχάνους,
 τί τοῦδ' ἂν εὖρημ' ἠὔρον εὐτυχέστερον
 ἢ παῖδα γῆμαι βασιλέως φυγὰς γεγώς·
 οὐχ, ἢ σὺ κνίξει*, σὸν μὲν ἐχθαίρων λέχος, 555
 καινῆς δὲ νύμφης ἱμέρω πεπληγμένος.
 οὐδ' εἰς ἄμιλλαν πολύτεκνον σπουδὴν ἔχων·
 ἄλλ' ἔστι γὰρ οἱ γεγῶτες οὐδὲ μέμφομαι*·
 ἀλλ' ὡς τὸ μὲν μέγιστον οἰκοῖμεν καλῶς
 καὶ μὴ σπανιζοίμεσθα*, γινώσκων ὅτι 560
 πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδῶν φίλος,
 παῖδας δὲ θρέψαιμ' ἀξίως δόμων ἐμῶν
 σπείρας τ' ἀδελφούς τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις
 εἰς ταῦτ' ἰθὺς καὶ ξυναρτήσας γένος
 εὐδαιμονοίην. σοὶ τε γὰρ παίδων τί δεῖ, 565

ἔμοί τε λύει* τοῖσι μέλλουσιν τέκνοις
 τὰ ζῶντ' ὀνῆσαι. μῶν βεβούλευμαι κακῶς·
 οὐδ' ἂν σὺ φαίης, εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος.
 ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἤκεθ' ὥστ' ὀρθομένης
 εὐνής γυναῖκες παντ' ἔχειν νομίζετε, 570
 ἦν δ' αὖ γένηται ξυμφορὰ τις εἰς λέχος,
 τὰ λῶστα καὶ κάλλιστα πολεμιώτατα
 τίθεσθε. χρῆν ἄρ' ἄλλοθέν ποθεν βροτοῦς
 παῖδας τεκνοῦσθαι, θῆλυ δ' οὐκ εἶναι γένος·
 κοῦτως ἂν οὐκ ἦν οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν. 575

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 576—626

Ὁ χορὸς παρ' ἔλην τὴν εὐγλωττον δικαιολογίαν τοῦ Ἰάσονος θεωρεῖ τὴν διαγωγὴν του πρὸς τὴν Μήδειαν ἄδικον, ἐπακολουθεῖ δὲ φιλονικία τῶν δύο συζύγων, τῆς μὲν Μηδείας κατηγορούσης τὸν Ἰάσονα δι' ἀπιστίαν, τοῦ δὲ Ἰάσονος δικαιολογούντος τὴν πράξιν του ἐκ λόγων ἀνάγκης καὶ φροντίδος, ἵνα διὰ τοῦ βασιλικοῦ γάμου του εὖρη προστασίαν ὑπὲρ τῶν τέκνων καὶ αὐτῆς τῆς Μηδείας· καὶ ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐκ τῶν διαμαχομένων ἐπέισθη, ὁ Ἰάσων προτείνει ὡς τελευταίαν λύσιν τὴν χρηματικὴν παρ' αὐτοῦ ἀρωγὴν τῆς Μηδείας καὶ τὴν ἀπομάκρυνσίν της εἰς ξένην χώραν ἐν ἣ θέλει εὑρεῖ ἀσφαλὲς ἄσυλον διὰ τῶν συστάσεων τοῦ Ἰάσονος. Ἡ Μήδεια ἀποκρούει τὴν τοιαύτην βοήθειαν παρὰ φαύλου συζύγου καὶ οὗτος ἀπέρχεται ἐπικαλούμενος μάρτυρας τοὺς θεοὺς διὰ τὰς ἀγαθὰς του διαθέσεις.

XO. ἔρωτες ὑπὲρ μὲν ἄγαν* στο.
 ἔλθόντες οὐκ εὐδοξίαν
 οὐδ' ἀρετὰν παρέδωκαν
 ἀνδράσιν· εἰ δ' ἄλλις* ἔλθοι 630
 Κύπρις, οὐκ ἄλλα θεὸς εὐχαρις οὕτως.
 μήποτ', ὧ δέσποιν', ἐπ' ἔμοι
 χρυσέων τόξων ἐφείης
 ἱμέρω* χρίσασ' ἄφικτον οἰστόν.
 στέγοι* δέ με σωφροσύνα, ἀνν. 635
 δώρημα κάλλιστον θεῶν·
 μηδέ ποτ' ἀμφιλόγους* ὄρ-

- γὰς ἀκόρεστά τε νείκη
 θυμὸν ἐκπλήξασ* ἑτέροις ἐπὶ λέκτροις
 προσβάλοι δεινὰ Κύπρις, ἀ- 640
 πτολέμουσ* δ' εὐνὰς σεβίζουσ'
 ὀξύφρων κρίνοι λέχη γυναικῶν.
 ὦ πατρίς, ὦ δώματα, μὴ στο.
 δῆτ' ἄπολις γενοίμαν
 τὸν ἄμηχανίας ἔχουσα 645
 δυσπέρατον αἰῶν',
 οἰκτροτάτον ἀχέων.
 θανάτῳ θανάτῳ πάρος* δαμείην
 ἄμεραν τάνδ' ἔξανύσασα* μό-
 χθων δ' οὐκ ἄλλος ὑπερθεν ἢ 650
 γὰς πατρίας στέρεσθαι.
 εἶδομεν, οὐκ ἔξ ἑτέρων ἀντ.
 μῦθον ἔχω φράσασθαι
 σὲ γὰρ οὐ πόλις, οὐ φίλων τις 655
 ᾧκτισεν παθοῦσαν
 δεινότατα παθέων.
 ἀχάριστος ὄλοιθ' ὄτῳ πάρεστι
 μὴ φίλους τιμᾶν καθαρὰν ἀνοί- 660
 ξαντα κληῖδα* φρενῶν ἔμοι
 μὲν φίλος οὔ ποτ' ἔσται.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 663—823.

Ὁ Αἰγέυς (τρίτον ἐπεισόδιον), βασιλεὺς τῶν Ἀθηναίων ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν, ὅθεν ἔλαβε χρησμὸν δυσνόητον, σκοπεύει νὰ μεταβῇ διὰ Κορίνθου εἰς Τροιζῆνα, ἕνα ἐρωτήσῃ τὸν σοφὸν Πιθέα, τὸν ἀνακτα τῆς Τροιζηνίας. Εἰς τοῦτον ἡ Μήδεια διηγεῖται τὰ παθήματά της ἐκ μέρους τοῦ Ἰάσονος καὶ τοῦ Κρέοντος καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὴν προστατεύσῃ ἐξοριζομένην καὶ νὰ τὴν δεχθῇ εἰς τὴν χώραν του. Ὁ Αἰγέυς ἀμύνει νὰ τῇ παράσχῃ πᾶσαν προστασίαν κατὰ τὴν ἄφιξίν της εἰς Ἀθήνας καὶ ἀπέρχεται· ἡ δὲ Μήδεια περιχαρῆς ὅτι ἐξησφάλισε ἄσυχλον σωτηρίας σχεδιάζει νὰ καλέσῃ διὰ τῆς θεραπαίνης τὸν Ἰάσονα καὶ παραπέισῃ αὐτὸν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παραμονὴν τῶν παί-

δων ἐν Κορίνθῳ, ἵνα ἀποστείλῃ διὰ τούτων δῶρα θανατηφόρα εἰς τὴν Γλαύκην καὶ ἐπιτύχῃ τὸν ὄλεθρόν της, σκεπτομένη μετὰ τοῦτο νὰ προβῆ καὶ εἰς τὸν φόνον τῶν τέκνων της πρὸς ἐκδίκησιν τοῦ συζύγου.

Ὁ Χορὸς ἀποτρέπει τὴν Μήδειαν ἀπὸ τῶν φρικαλέων σχεδίων της ἀλλ' αὕτη ζητοῦσα τὴν εὐμενῆ στάσιν του, ἀποστέλλει τὴν πιστὴν θεράπαιναν πρὸς τὸν Ἰάσονα, ἐνῶ ὁ χορὸς ἐν τῷ μεταξὺ ἄδει τὸ **τρίτον στάσιμον** δι' οὗ ἱκετεύει τὴν μανιώδη μητέρα νὰ ἀποφύγῃ τὴν φρικτὴν παιδοκτονίαν, διότι τὴν δράσασαν τοιοῦτον ἀνήκουστον ἀνοσιούργημα δὲν θέλουσι ἀνεχθῆ οἱ κάτοικοι τῆς ἱερᾶς πόλεως τοῦ Ἐρεχθέως, τῶν Ἀθηναίων, εἰς ἃς προτίθεται νὰ καταφύγῃ ἰκέτις ἢ παιδοκτόνος.

ΧΟ.	Ἐρεχθεΐδαι* τὸ παλαιὸν* ὄλβιοι	στορ.	
	καὶ θεῶν παῖδες μακάρων, ἱερᾶς		825
	χώρας ἀπορθήτου τ' ἄλο, φερβόμενοι*		
	κλεινοτάταν σοφίαν, αἶε διὰ λαμπροτάτου		
	βαίνοντες ἀβρῶς* αἰθέρος, ἔνθα ποθ' ἀγνάς		
	ἐννέα Πιερίδας Μούσας λέγουσι		
	Ξανθὰν Ἀρμονίαν φυτεῦσαι*·		
	τοῦ καλλιναίου τ' ἀπὸ Κηφισοῦ ῥοὰς	ἀντ.	835
	τὰν Κύπριν κλήζουσιν ἀφυσσαμέναν		
	χώραν καταπνεῦσαι μετρίας ἀνέμων		
	ἡδυπνόους αὔρας· αἶε δ' ἐπιβαλλομένην*		840
	χαίταισιν εὐώδη ῥοδέων πλόκον ἀνθέων		
	τᾶ σοφία παρέδρους πέμπειν ἔρωτας,		
	παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργούς.		845
	πῶς οὖν ἱερῶν* ποταμῶν	στορ.	
	ἢ πόλις ἢ φίλων		
	πόμπιμός* σε χώρα		
	τὰν παιδολέτειραν ἔξει,		
	τὰν οὐχ ὀσίαν μετ' ἄλλων ;		850
	σκέψαι τεκέων πλαγάν,		
	σκέψαι φόνον οἶον αἴρει.		
	μή, πρὸς γονάτων σε πάντως		
	πάντη σ' ἱκετεύομεν,		
	τέκνα φονεύσης.		

πόθεν θράσος* ἢ φρενὸς ἢ
 χειρὶ τέκνων σέθεν
 καρδίᾳ τε λήψει,
 δεινὰν προσάγουσα τόλμαν ;
 πῶς δ' ὄμματα προσβαλοῦσα
 τέκνοις ἄδακρυν* μοῖραν
 σήσεις φόνου ; οὐ δυνάσει,
 παίδων ἱκετᾶν πιτνότων,
 τέγξαι* χέρα φοινίαν*
 τλάμονι* θυμῶ.

860

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 866—1018

Μετακληθεὶς εἶτα ὁ Ἰάσων (**τέταρτον ἐπεισόδιον**) παραπέι-
 θεται ὑπὸ τῆς Μηδείας νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παραμονὴν τῶν τέκνων
 ἐν Κορίνθῳ ὑπὸ τὴν πατρικὴν μέριμναν, καὶ πιστεύσας εἰς τὴν
 εἰλικρινῆ μετάνοιαν καὶ συγγνώμην τῆς Μηδείας ἐπαινεῖ αὐτὴν
 διὰ τὴν φρόνησίν της καὶ εὐχεται εἰς τὰ τέκνα εὐδαιμονίαν. Ἴνα
 δὲ καὶ ἡ Γλαύκη μὴ διάκειται πλέον δυσμενῶς κατὰ τῶν τέκνων
 της, ἐπιθυμεῖ ἡ Μηδεία νὰ τὴν ἐξευμενίσῃ διὰ καλῶν δώρων ἃ
 θὰ κομίσωσιν αὐτῇ οἱ παῖδες. Ὁ Ἰάσων ἂν καὶ δὲν ἐγκρίνει τὴν
 γενναιοδωρίαν της ὑποχωρεῖ καὶ ἀπέρχεται ἡσυχος, ἐνῶ ὁ χορὸς
 βλέπων τὰ φρικώδη σχέδια τῆς Μηδείας ἐξελισσόμενα ἐπιτυχῶς,
 ἐκφράζει (**τέταρτον στάσιμον**) τοὺς βασιμίους φόβους του περὶ
 τῶν μελλόντων δεινῶν οἷα θὰ εἶναι ὁ θάνατος τῆς Γλαύκης καὶ
 ὁ φόνος τῶν παίδων, καὶ ταλανίζει τὴν δύστηνον μητέρα, τὴν
 μέλλουσαν νὰ προβῇ εἰς σφαγὴν τῶν ἰδίων τέκνων.

Μετὰ τοῦτο (**πέμπτον ἐπεισόδιον**) καταφθάνει ὁ παιδαγω-
 γὸς ἀγγέλλων εἰς τὴν Μηδείαν ὅτι ἡ Γλαύκη ἐδέχθη τὰ δῶρα
 καὶ συγκατετέθη εἰς τὴν παραμονὴν τῶν τέκνων ἐν Κορίνθῳ.
 βλέπων ὁμοῦ αὐτὴν νὰ σακρύῃ καὶ νὰ διατελῇ τεταραγμένη,
 προσπαθεῖ νὰ τὴν παρηγορήσῃ διὰ τὸν ἐπικείμενον ἀποχωρισμὸν
 της ἀπὸ τῶν τέκνων καὶ ἀπέρχεται.

ΜΗ. θράσω τάδ'· ἀλλὰ βαῖνε δωμάτων ἔσω
 καὶ παισὶ πόρσυν* οἷα χρὴ καθ' ἡμέραν. 1020
 ᾧ τέκνα τέκνα, σφῶν μὲν ἔστι δὴ πόλις

καὶ δῶμ', ἐν ᾧ λιπόντες ἀθλίαν ἐμὲ
 οἰκήσει' αἰεὶ μητρὸς ἔσπερημένοι·
 ἐγὼ δ' ἄλλην γαῖαν εἶμι δὴ φυγᾶς,
 πρὶν σφῶν ὄνασθαι* κἀπιθεῖν εὐδαίμονας, 1025
 πρὶν λέκτρα καὶ γυναικὰ καὶ γαμηλίους
 εὐνάς ἀγῆλαι* λαμπάδας τ' ἀνασχεθεῖν*.
 ᾧ δυστάλαινα τῆς ἐμῆς αὐθαδίας.
 ἄλλως ἄρ' ὑμᾶς, ᾧ τέκν', ἐξεθρεψάμην,
 ἄλλως δ' ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην* πόνοις, 1030
 στερρὰς* ἐνεγκοῦσ' ἐν τόκοις ἀλγηδόνας,
 ἦ* μὴν ποθ' ἦ δύστηνος εἶχον ἐλπίδας.
 πολλὰς ἐν ὑμῖν γηροβοσκήσειν τ' ἐμὲ
 καὶ κατθανοῦσαν χερσὶν εὖ περιστελεῖν*,
 ζηλωτὸν ἀνθρώποισι· νῦν δ' ὄλωλε δὴ 1035
 γλυκεῖα φροντίς, σφῶν γὰρ ἔσπερημένη
 λυπρὸν* διάξω βίον ἀλγεινόν τ' ἐμοί.
 ὑμεῖς δὲ μητέρ' οὐκέτ' ὄμμασιν φίλοις
 ὄψεσθ', ἐς ἄλλο σχῆμ' ἀποστάντες* βίου.
 φεῦ φεῦ· τί προσδέρκεσθ' ἐμ' ὄμμασιν, τέκνα; 1040
 τί προσγελάτε τὸν πανύστατον γέλων;
 αἰαί· τί δράσω; καρδία γὰρ οἴχεται*,
 γυναῖκες, ὄμμα φαιδρὸν ὡς εἶδον τέκνων.
 οὐκ ἂν δυναίμην· χαιρέτω βουλευμάτα
 τὰ πρόσθεν· ἄξω παῖδας ἐκ γαίας ἐμούς. 1045
 τί δεῖ με πατέρα τῶνδε τοῖς τούτων κακοῖς
 λυποῦσαν αὐτὴν δις τόσα κτᾶσθαι κακά;
 οὐ δῆτ' ἔγωγε· χαιρέτω βουλευμάτα.
 καίτοι τί πάσχω; βούλομαι γέλωτ' ὀφλεῖν
 ἐχθροὺς μεθεῖσα τοὺς ἐμούς ἀζημίους; 1050
 τολμητέον τάδ'. ἀλλὰ τῆς ἐμῆς κάκης*,
 τὸ καὶ προσέσθαι μαλθακοὺς λόγους φρενός.
 χωρεῖτε, παῖδες, εἰς δόμους· ὅτω δὲ μὴ
 θέμις παρεῖναι* τοῖς ἐμοῖσι θύμασιν,
 αὐτῷ μελήσει· χεῖρα δ' οὐ διαφθερῶ*. 1055
 ᾧ ᾧ.
 μὴ δῆτα, θυμέ, μὴ ποτ' ἐργάσῃ τάδε·
 ἔασον αὐτούς, ᾧ τάλαν, φεῖσαι τέκνων.

ἐκεῖ* μεθ' ἡμῶν ζῶντες εὐφρανοῦσί με.
 μὰ τοὺς παρ' Ἄϊδη νεοτέρους* ἀλάστορας,
 οὔτοι ποτ' ἔσται τοῦθ' ὅπως ἐχθροῖς ἐγὼ 1060
 παῖδας παρήσω τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι.

πάντως πέπρωται ταῦτα κοῦκ ἐκφεύξεται.
 καὶ δὴ ἵπι κρατὶ στέφανος, ἐν πέπλοισι δὲ 1065
 νύμφη τύραννος ὄλλυται, σάφ' οἶδ' ἐγώ.
 ἀλλ', εἶμι γὰρ δὴ τλημονεστάτην ὁδόν,

παῖδας προσειπεῖν βούλομαι. δότ', ὃ τέκνα,
 δότ' ἀσπάσασθαι μητρὶ δεξιὰν χεῖρα. 1070

ὃ φιλιτάτη χεῖρ, φίλιτατον δέ μοι κάρα
 καὶ σχῆμα καὶ πρόσωπον εὐγενὲς τέκνων.
 εὐδαιμονοίτην, ἀλλ' ἐκεῖ* τὸ δ' ἐνθάδε*
 πατὴρ ἀφείλετ'. ὃ γλυκεῖα προσβολή*,
 ὃ μαλθακὸς χρῶς πνεῦμά θ' ἥδιστον τέκνων. 1075

χωρεῖτε χωρεῖτ' οὐ γάρ εἶμι προσβλέπειν
 οἷα τ' ἔθ' ὑμᾶς, ἀλλὰ νικῶμαι κακοῖς.
 καὶ μανθάνω μὲν οἷα δρᾶν, μέλλω κακὰ
 θυμὸς δὲ κρείσσω τῶν ἐμῶν βουλευμάτων,
 ὅσπερ μεγίστων αἰτίος κακῶν βροτοῖς. 1080

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 1081—1322

Ὁ Χορὸς μετὰ τὴν εἴσοδον τῶν παίδων εἰς τὰ ἀνάκτορα προβλέπων τὴν τύχην αὐτῶν ἐκφράζει (*πέμπτον σιάσιμον*) τὴν γνώμην του περὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ λυπηρῶν τῆς παιδοποιίας καὶ φρονεῖ ὅτι εἶναι εὐτυχέστεροι οἱ μὴ γεννήσαντες τέκνα.

Οἱ γονεῖς, λέγει, ὑποφέρουσι νὰ ἀναθρέψωσι καὶ νὰ ἐτοιμάσωσι περιουσίαν εἰς τὰ τέκνα των, τὰ ὅποια ἀγνωστον ποῖαν καλὴν ἢ κακὴν διαγωγὴν θὰ δειξωσιν εἰς τὸ μέλλον. Ἵπὲρ πάντα ὅμως ταῦτα καὶ ἐὰν ἀκόμη ἀποθῶσιν εὐτυχῆ, ἐνσκήπτων προῶρως ὁ θάνατος ἀνατρέπει τὴν εὐτυχίαν, ἐξ ὧν καὶ καταφαίνεται ὅτι οἱ ἀτεκνοὶ εἶναι πάντως εὐτυχέστεροι. Ἡ Μῆδεα ἐν τῇ μεταξὺ βλέπει θεράποντα ὀρμῶντα ἔξω τῶν ἀνακτόρων καὶ κραυγάζοντα πρὸς αὐτὴν νὰ φύγῃ τάχιστα, διότι ἡ Γλαῦκη καὶ ὁ Κρέων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὀλεθρίων δῶρων τῆς Ἡ Μῆδεα ἐξαλλος

ἐκ τῶν θριάμβων τῆς παρακαλεῖ τὸν θεράποντα νὰ διηγηθῆ λεπτομερῶς τὰ τοῦ θανάτου τῶν ἐχθρῶν τῆς καὶ μετὰ τοῦτο ἀνακοινοῖ εἰς τὸν χορὸν ὅτι θέλει προβῆ εἰς τὸν φόνον τῶν τέκνων τῆς καὶ εἰσέρχεται πρὸς τοῦτο εἰς τὸν οἶκον. Ὁ Χορὸς (**ἔκτον στάσιμον**) μὴ τολμῶν νὰ ἐμποδίσῃ τὴν μαινομένην **Μήδειαν** ἀπὸ τῶν φρικτῶν τολμημάτων τῆς ἐπικαλεῖται τὴν Γῆν καὶ τὸν Ἥλιον νὰ σταματήσῃ τὴν χεῖρα τῆς παιδοκτόνου. Ἐκ τοῦ βᾶθους τῆς οἰκίας φθάνουν εἰς τὰ ὦτα τοῦ χοροῦ αἱ κραυγαὶ τῶν φονευμένων τέκνων, ἐνῶ τὴν στιγμὴν ἐκείνην καταφθάνει ὁ Ἰάσων καὶ ἐρωτᾷ τὸν χορὸν ἐὰν εὐρίσκεται ἀκόμη ἐν τῷ οἴκῳ ἡ **Μήδεια** μετὰ τὸν παρ' αὐτῆς μηχανευθέντα φόνον τῶν βασιλέων, ἀλλὰ κυρίως θέλει νὰ εὑρῇ καὶ σῶσῃ τὰ τέκνα του ἀπὸ τῆς δικαίας ἐκδικήσεως τῶν βασιλικῶν συγγενῶν. Μανθάνει τότε παρὰ τοῦ χοροῦ ὅτι τὰ τέκνα του ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῆς μητρικῆς χειρὸς καὶ διατάξας νὰ ἀνοιχθῶσιν αἱ θύραι τῶν ἀνακτόρων βλέπει τὴν **Μήδειαν** εἰς ὕψος ὄχουμένην ἐπὶ ἄρματος πτερωτῶν δρακόντων καὶ συναποκομιζούσαν ἐπ' αὐτοῦ τὰ λείψανα τῶν παιδῶν.

- IA. ὦ μῖσος, ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι*
 θεοῖς σε κάμοι παντὶ τ' ἀνθρώπων γένει,
 ἧτις τέκνοισι σοῖσιν ἐμβαλεῖν ξίφος 1325
 ἔτλης τεκοῦσα καὶ ἄπαιδ' ἀπώλεσας
 καὶ ταῦτα δράσασ' ἠλιόν τε προσβλέπεις
 καὶ γαῖαν, ἔργον τλάσα δυσσεβέστατον.
 ὄλοι' ἐγὼ δὲ νῦν φρονῶ*, τότ' οὐ φρονῶν,
 ὅτ' ἐκ δόμων σε βαρβάρου τ' ἀπὸ χθονός 1330
 Ἑλλην' ἐς οἶκον ἠγόμην, κακὸν μέγα,
 πατρός τε καὶ γῆς προδότιν ἢ σ' ἐθρέψατο
 τοιόνδ' ἀλάστορ* εἰς ἔμ' ἔσκηψαν θεοί·
 κτανούσα γὰρ δὴ σὸν κάσιν παρέστιον,
 τὸ καλλίπρωρον εἰσέβης Ἄργουῖς σκάφος. 1335
 ἦρξω μὲν ἐκ τοιῶνδε, νυμφευθεῖσα δὲ
 παρ' ἀνδρὶ τῷδε καὶ τεκοῦσά μοι τέκνα,
 εὐνῆς ἕκατι καὶ λέχους σφ' ἀπώλεσας.
 οὐκ ἔστιν ἧτις τοῦτ' ἂν Ἑλληνίς γυνὴ
 ἔτλη ποθ', ὧν γε πρόσθεν* ἤξιουν ἐγὼ 1340
 γῆμαί σε, κῆδος ἐχθρὸν ὀλέθριόν τ' ἐμοί,

- λείναν, οὐ γυναῖκα, τῆς Τυρσηνίδος
 Σκύλλης ἔχουσιν ἀγριωτέραν φύσιν.
 ἄλλ' οὐ γὰρ ἄν σε μυρίοις ὄνειδεσι
 δάκοιμι· τοιόνδ' ἐμπέφυκ' σοι θράσος· 1345
 ἔρρ', αἰσχροποιεῖ καὶ τέκνων μαιφόνε,
 ἐμοὶ δὲ τὸν ἐμὸν δαίμον' αἰάζειν πάρα*,
 ὅς οὔτε λέκτρων νεογάμων ὀνήσομαι,
 οὐ παῖδας οὐς ἔφουσα ἀξέθρεψάμην
 ἔξω προσειπεῖν ζῶντας, ἀλλ' ἀπόλεσα. 1350
ΜΗ. μακρὰν ἄν ἐξέτεινα* τοῖσδ' ἐναντίον
 λόγοισιν, εἰ μὴ Ζεὺς πατὴρ ἠπίστατο
 οἷ' ἔξ ἐμοῦ πέπονθας οἷά τ' εἰργάσω·
 σὺ δ' οὐκ ἔμελλες τᾶμ' ἀτιμάσας λέχη
 τερπνὸν διάξειν βίοντον ἐγγεῶν ἐμοί. 1355
 οὐδ' ἢ τύραννος οὐδ' ὁ σοὶ προσθεῖς γάμους
 Κρέων ἀνατὶ* τῆσδέ μ' ἐκβαλεῖν χθονός.
 πρὸς ταῦτα καὶ λείναν, εἰ βούλει, κάλει
 καὶ Σκύλλαν ἢ Τυρσηνὸν ᾤκησεν πέδον·
 τῆς σῆς γὰρ ὡς χρὴ καρδίας ἀνθηψάμην*. 1360

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 1361—1419 (τέλος)

Μετὰ διάλογον ἀμοιβαίῳ ἀντεγλήσεων καὶ ὕβρεων ὁ Ἰάσων
 ἐκετεύει τὴν Μήδειαν ἵνα τῇ παραδῶσῃ τὰ λείψανα τῶν τέκνων
 πρὸς ἐνταφιασμόν· αὕτη ἀρνεῖται, ὅπως ἀποκρούει καὶ τὴν τε-
 λευταίαν πρᾶκλῆσιν τοῦ Ἰάσονος ἵνα ἀσπασθῇ τὰ νεκρὰ τέκνα
 του καὶ ἀπέρχεται ἐφ' ἄρματος εἰς Ἀθήνας πρὸς τὸν Αἰγέα. Ὁ
 Ἰάσων ἐπιμαρτύρεται τὸν Δία καὶ τοὺς λοιποὺς θεοὺς διὰ τὴν
 πρᾶξιν τῆς μυσαρᾶς γυναικὸς καὶ τὸ δράμα τελειώνει.

ΜΗΔΕΙΑ

- 1 **ἀβρῶς**, σύναψον πρὸς τό : **βαίνοντες ἀβρῶς ἀεὶ διὰ λαμπρο-
αἰθέρος**—ἐνῆ διαρκῶς κινεῖσθε μὲ χάριν μέσα εἰς μίαν
δικυγεστάτην ἀτμόσφαιραν.
- 2 **ἄγαν**, σύναψον πρὸς τὸ **ὑπὲρ**—ὑπεράγαν, ὑπερβολικῶς, ὑπὲρ
τὸ μέτρον.
- 3 **ἀγών**, ἐνταῦθα—κίνδυνος, δυσκολία.
- 5 **ἄδακρυν**, σύντ. **πῶς προσβ. ὄμμ. τέκνοις σχήσεις ἄδα-
κρυν μοῖραν φόνου;**—πῶς ἀτενίσασα τὰ τέκνα σου θὰ
ἐκτελέσῃς τὸν φόνον χωρὶς νὰ κλαύσῃς ;
- 6 **αἰσυμνᾶ**—κυδερνᾶ, βασιλεύει, (**αἰσυμνήτης**).
- 7 **αἰῶν**—χρόνος, μακρὰ περίσδος ζωῆς, σύντ. **μακρὸς αἰῶν
ἔχει εἰπεῖν πολλὰ μὲν τὴν ἡμετέραν μοῖραν (πολλὰ)
δὲ τὴν μοῖραν τῶν ἀνδρῶν.** Καὶ ἐλευθέρως—ἢ μακρινῆ
ζωῆ δίνει ὕλικὸ νὰ πῆ κανεῖς πολλὰ καὶ γιὰ τὸ δικό μας
τὸ μέρος καὶ γιὰ τὸ μέρος τῶν ἀνδρῶν.
- 8 **αἰῶν**—βίος.
- 9 **ἀκριβῶς** (θῆσομαι)—δὲν θὰ ἀκριβολογήσῃς.
- 10 **ἀλάσθαι**, ὑποκ. **παῖδας** (καὶ μὲ) ἢ ἔσωσά σε. . .
- 11 **ἀλάστορα**—τιμωρὸν δαίμονα.
- 12 **ἄλλ'** (εἶμι) . . . σύναψον **ἄλλά . . . βούλομαι προσειπεῖν . . .
εἶμι γάρ.**
- 13 **ἄλλ'** (οὔτε) . . . σύναψον : **ἄλλ' οὔτι πω ταῦτα ταῦτη
(ἐπίρρ.) ἐστι), μὴ δοκεῖτε**—ἄλλὰ τὰ πράγματα δὲν εἶναι
ἀκόμη εἰς τοιοῦτον σημεῖον, μὴν τὸ πιστεύετε.
- 14 **ἄλλως**, ἐνταῦθα—ματαίως, ἀνωφελῶς.
- 15 **ἄλις**, ἐπίρρ. ἐνταῦθα—**μετρίως**, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἄγαν.
- 16 **ἀμαθίας** (ὑπό), ἔνεκα ἀπερισκεψίας.
- 17 **ἀμχανώταται**—ἀκαταλληλόταται.
- 18 **ἀμπέχων**—περιβάλλων. Ἡ φυσικὴ σειρὰ : **ἀμπέχων σπεί-
ραις πολυπλ. πάγχρυσ. δέρας ἔσωζε αὔπνος ὦν.**

- 19 **ἀμφιλόγους** (ὄργας) = ὄργας ἐκ λογομαχίας.
- 20 **ἀνασχεθεῖν** (λαμπάδας) = νὰ κρατῶ τὰς δάδας τῆς γαμη-
λίου πομπῆς (κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν παλαιῶν).
- 21 **ἀνατὶ** = ἄνευ ἄτης, ἀτιμωρητεῖ.
- 22 **ἀνδάνουσα**, σύνταξον τὸ ὅλον, **ἀνδάνουσα** (πολίταις) ὧν
πολιτῶν χθόνα ἀφίκετο φυγῆ = ἀρέσκουσα εἰς τοὺς
Κορινθίους πολίτας εἰς ὧν τὴν χώραν ἔφθασε διὰ τῆς
φυγῆς (ἐξ Ἴωλκοῦ).
- 23 **ἀνήνασθαι**, ἄορ. τοῦ **ἀναίνομαι** = ἀπολείπω τὸν ἄνδρα.
- 24 **ἀνθηψάμην**, (ἀνθάπτομαι), ἐνταῦθα τὸ κοινὸν = σοῦ ἡγγίξα
καὶ ἐγὼ στῆν καρδιά σου.
- 25 **ἀνιεῖς**, κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς β' ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστώ-
τος: **ἀνίημι** (μωρίας, γεν. τοῦ ἐνικοῦ) = παύομαι τοῦ
μωραίνειν.
- 26 **ἀνιάχῃσ' ἄν**, ὑποκ. ἢ **λύρα**, ἐκ τῶν προηγουμένων = διότι
θα ἀντηχοῦσε ἡ λύρα μου ὕμνον κατὰ τοῦ ἄρρενος γένους.
- 27 **ἀποσιάντες** (εἰς σχῆμα) = μεταβάντες εἰς διαφορετικὸν τρό-
πον ζωῆς. Ἡ ἔκφρασις ἔχει διπλὴν ἔννοιαν...
- 28 **ἀπιτολέμους** εὐνάς (πτώλεμος, πόλεμος) = ἀπολέμους, εἰρηνικὰς
κλίνας. Σύνταξον τὸ ὅλον: **κρίνοι (Κύπρις) δξύφρων**
λέχη γυναικῶν σεβίζουσα ἀπιτολ. εὐνάς = εἴθε ἢ
Κύπρις μετὰ δξύδερκειας νὰ ἐξομαλύνῃ τὰ τῶν γάμων
τῶν γυναικῶν, τιμῶσθαι τὴν εἰρηνικὴν συμβίωσιν.
- 29 **ἄραρε** = πρκ. τοῦ **ἀραρίσκω**: σύνταξον: **ἦτε πίστις θεῶν**
οὐκέτι ἄραρε = αἱ πρὸς τοὺς θεοὺς ἔνορκοι ὑποσχέσεις
τῶν ἀνθρώπων δὲν εἶναι πλέον ἀσφαλεῖς.
- 30 **ἄσης** (ἄω = κορέννυμι) **ἄση, ἦ** = κόρος, ἀνία, στενοχωρία.
- 31 **ἄτιμος**, ἐνταῦθα = ἐστερημένη τῶν δικαιωμάτων σου.
- 32 **ἀφουσαμέναν** ποιητ. τύπος τοῦ **ἀφύσσω**, **ἀφύσομαι** =
ἀντλῶ. Σύνταξον τὸ ὅλον: **κλήζουσι τὰν Κύπριν ἀφουσο.**
ῥοὰς ἀπὸ Κηφ. τοῦ καλλιναίου καταπνεῦσαι χώραν
μετρ. ἀν. ἠδυπν. αὔρας = καὶ ὅπου διηγοῦνται ὅτι
ἢ Ἀφροδίτη ἀντλήσασα νερὰ ἀπὸ τὸν καλλιῖρρον Κηφ.
κατεδρόσειε τὸν τόπον μὲ ἠπίους ἀρωματικὰς αὔρας.
- 33 **ἀχερήμων** = ἀχρήματος, πένης.
- 34 **βασιλεία**, ἦ = βασίλισσα. Ἡ ὅλη φράσις ἔχει: **ἄλλη βασι-**
λεία ἐπανέστη δόμοις, κρείσσων τῶν (σῶν) λέκτρων

= ἄλλη βασίλισσα κατέλαβε τοὺς οἴκους, γενομένη κάτοχος τῆς κλίνης σου.

- 35 **γεγῶτας (σεμνοῦς)**: γίγνομαι. Ἡ ὅλη φράσις, **οἶδα γὰρ πολλοὺς βροτιῶν γεγῶτας σεμνοὺς τοὺς μὲν ἀπ' ὀμμάτων, τοὺς δ' ἐν θυραίοις** = ἤξεύρω πολλοὺς ἀνθρώπους ποῦ ἐνομίσθησαν ὑπερήφανοι, ἐξ ὧν ἄλλοι μὲν ἐξοῦσαν μακρὰν ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ κόσμου καὶ ἄλλοι μέσα στὸν κόσμον.
- 36 **γλώσση**, ἀντιτίθεται τῷ **φρενί**. Σύνταξον τὸ ὅλον: **ᾧ παγκάκιστε, τοῦτο γὰρ ἔχω** (σε) **γλώσση εἰπεῖν μέγιστον κακὸν εἰς ἀνανδρίαν**. Καὶ ἐλευθέρως = σὲ ὀνομάζω παγκάκιστον, διότι ἡ γλώσσα δὲν ἔχει λέξιν ἀνάλογον μὲ τὴν προστυχία σου.
- 37 **γύην, γύης, ὄ**, = γῆ.
- 38 **δέρην**, δέρη, ἦ, = λαιμός, τράχηλος.
- 39 **δέρος**, ἄλλος τύπος τοῦ **δέρας**.
- 40 **διαπιάσθαι**, ἀόρ. τοῦ **διαπέτομαι**: σύνταξον τὸ ὅλον: **εἶθ' ὄφελε σκάφος Ἄργ. μὴ διαπιάσθαι Συμπληγάδας κυαν. εἰς αἶαν Κολχ.**
- 41 **διαφθερῶ** (οὐ) **χεῖρα** = δὲν θὰ ἀδυνατίσω τὸ χέρι μου, ἀπὸ οἴκτον, δὲν θὰ δεῖξω μαλακότητα εἰς τὸ ἔργον.
- 42 **δοκοῦσα** . . . **τί** = τί ἐλπίζουσα, προσδοκῶσα νὰ . . .
- 43 **δυσκέλαδος** (κέλαδος, ὄ = βοή, κραυγή) = κακότηχος.
- 44 **δυσπέρατον**, σύνταξον: **ἔχουσα τὸν δυσπέρατον αἰῶνα** (τῆς) **ἀμηχανίας, οἰκτροτάτον ἀχέων**. (παράθεσις) = διάγουσα τὸν δυσκολοπέραστον βίον τῆς ἐνδείας, ὅπερ εἶναι ἡ οἰκτροτάτη τῶν συμφορῶν.
- 45 **ἐκεῖ**, ἐν Ἀθήναις δηλ. ὅπου θὰ καταφύγω παρὰ τῷ βασιλεῖ Αἰγεῖ = καὶ ἐν στ. 1073 = ἐν Ἄδῃ.
- 46 **ἐκπλήξασα** (θυμὸν) = ἐξεγείρασα τὴν ψυχὴν μου διὰ τὴν ἐπιδίωξιν ἄλλων γάμων (**ἐτέροις ἐπὶ λέκτροις**).
- 47 **ἐνθάδε** (τὸ δέ . . .) ἐνν. **εὐδαιμονεῖν**.
- 48 **ἐννοοῦμενοι** (οὐδὲν) = χωρὶς νὰ ἔχουν καμμίαν ἔγνοιαν, χωρὶς νὰ τοὺς μέλῃ διὰ τὰ . . .
- 49 **ἐξανύσασα** (ἀμέραν . . .) = τελευτήσασα τὸν βίον.
- 50 **ἐξεῖλον** ἐνν. τὸ **σοῦ**.
- 51 **ἐξέτεινα**, (ἂν μακρὰν, ἐπιρρ.) = διὰ μακρῶν θὰ ἀπήντων . . .

- 52 **ἐπιβαλλομένην**, ἔνν. **τὴν Κύπριν**. Συμπλήρωσον καὶ σύντ.:
(κλήζουσι δὲ τὴν Κύπριν) **δεῖ ἐπιβαλλομένην χαίται-
σιν εὐώδη πλ. ροδ. ἀνθ. πέμπειν ἔρωτας παρέδρους
τῇ σοφ. . . ξυνεργοὺς παντ. ἀρετᾶς** = καὶ ἀπὸ ὅπου
λέγουσι πῶς ἢ Ἄφρ. θέτουσα πάντοτε ἐπὶ τῆς κόμης
εὐώδη στέφανον ἀπὸ ρόδα ἐξαποστέλλει τοὺς ἔρωτας νὰ
συμπαρεδρεύουν μὲ τὴν σοφίαν καὶ νὰ συνεργάζωνται
μαζὶ τῆς εἰς κάθε ἀρετῆν.
- 53 **ἐπίστασαι**, κοινὸν καὶ εἰς τὸ κατωτ. **χεῖσθαι** = γνωρίζεις
νὰ μεταχειρίζεσαι νόμους, τεθειμένους οὐχὶ πρὸς χάριν
τῶν ἰσχυρῶν . . .
- 54 **ἐπισιᾶτην**, συναπτέον τῷ ζεύγλαισι = διὰ νὰ ἐπιστατήσης,
νὰ διευθύνῃς τὸ ζεύξιμον τῶν πυριπν. . .
- 55 **ἐπίφθονος**, ἐνταῦθα παθητ. = ἄξιος μίσους, ἄρα ἀποκρου-
στέος.
- 56 **ἔρετμῶσαι**, ὑποκαίμ. τὸ προηγ. **πεύκη** = νὰ ἐξοπλίσῃ (τὰς
χεῖρας ἀνδρῶν) δι' ἔρετμῶν, νὰ ἐφοδιάσῃ μὲ κώπας τοὺς. . .
- 57 **Ἐρεχθεῖδαι**, δηλ. οἱ Ἀθηναῖοι ὡς καταγόμενοι κατὰ τὰς
ἐν τῇ Ἀττικῇ παραδόσεις ἀπὸ τοῦ μυθολογουμένου γηγε-
νοῦς ἤρωτος Ἐρεχθέως (πρβλ. Ἐρέχθειον).
- 58 **ἔχεγγύους** (δόμους) = παρέχοντας ἀσφάλειαν.
- 59 **ζημιουμένη** (φυγῆ) = ὅτι ἐτιμωρήθης μόνον μὲ ἐξορίαν.
- 60 **ἢ μὴν ποτε**, συναψον πρὸς τὸ, **γῆροβοσκήσειν**.
- 61 **ἦν** (μὴ ποτε) = πλὴν ὅταν κάποτε. . . οἰμώζῃ.
- 62 **θηκτὸν** (φάσανον) ἐκ τοῦ θήγω = ἠκονημένον, ὀξύ.
- 63 **θράσος** σύνταξον: **πόθεν λήπει θράσος ἢ φρενὸς ἢ χειρὶ
καρδίᾳ τε, προσάγουσα δεινὰν τόλμαν τέκνων σέθεν;**
= ἀπὸ ποῦ θὰ πάρῃς τὸ θράσος τοῦ νοῦ καὶ εἰς ποῖο
χέρι καὶ καρδίᾳ θὰ τὸ εὔρῃς, τολμῶσα τόσα φοβερὰ κατὰ
τῶν παιδιῶν σου ;
- 64 **ιερῶν** (ποταμῶν) ἔνν. τοὺς παρὰ τὰς Ἀθήνας Ἰλισσὸν καὶ
Κηφισόν.
- 65 **ἰμέρω** = πόθῳ, ἔρωτι. Σύνταξον τὸ ὅλον: **μήποτε, ὦ δέσπ.
ἐφείης ἐπ' ἐμοὶ τὸν οἰστὸν χρυσέων τόξων χρίσασα
(τοῦτον) ἰμέρω.**
- 66 **κακῆ** (ἐς ἀλκῆν) = δειλῆ εἰς τὴν μάχην.

- 67 **κάκης** (τῆς ἐμῆς), ἐπιφώνησις: ἀλλ' ἐντροπή διὰ τὴν ἀνανδρίαν μου καὶ μόνον διότι...
- 68 **καλλίνικον**, γέν. οὐδ. (**οἴσεται τὸ καλλίνικον ῥαδίως**)= θὰ νικήσω εὐκόλως πρβλ. τὴν φράσιν **νικητήρια φέρεσθαι κλπ.**
- 69 **κάμοι...** ἀνάλυσον: **καὶ ἐμοὶ μὲν (τοῦτο τὸ κατ' ἐμοῦ λέγειν, ἐκ τῶν κατωτ.) οὐδέν ἐστι πρᾶγμα** = καὶ ἐμένα μὲν καθόλου δὲν μὲ πειράζει ὅτι μὲ κακολογεῖς.
- 70 **καρτερόν** (πρὸς τὸ) = πρὸς τὸ δεῖνόν τῆς τόλμης θὰ ἔλθω, δηλ. θὰ ἀποτολήσω τὰ δευότερα.
- 71 **κατεξάνθη**, (**κατὰ—ξαινομαι**) = κατεκομματιάσθη ὡς τὰ ξαινόμενα ἔρια, ἔπειτα γενικῶς, συνετρίβη ὑπὸ τῶν...
- 72 **κεδνόν**, **κεδνός** = φρόνιμος, δεξιός.
- 73 **κεχρώσμεθα**, **χρώζω** — **ομαι** = χρωματίζω, κηλιδώνω, μαιίνω (ἐνταῦθα) διὰ τῆς ἐπαφῆς.
- 74 **κηδεύσασι** = τοῖς κηδεσταῖς, τοῖς συνάψασι τὸν γάμον (δηλ. τῷ Κρέοντι).
- 75 **κῆδος**, τὸ = ἡ ἐπιγαμία.
- 76 **κλῆδα** (καθαράν...) ποιητικῶς ἀντὶ **κλῆδα καθαρῶν φρενῶν** = τῆς ἀγνῆς ψυχῆς.
- 77 **κνίξει**, **κνίξω**, **ομαι** = γαργαλίζω καὶ μεταφ. ἐπὶ ἐρώντων: ἐρεθίζομαι κλπ. πρβλ. τὸ κοινόν, σοῦ πονεῖ, σὲ τρώγει...
- 78 **κοινώσομαί σοι** (κοινοῦμαι) = θὰ κοινολογήσω μετὰ σοῦ ὡς...
- 79 **κοίτας (λέκτρον)** ποιητικὴ ἔκφρασις πρβλ. **λέκτρον εὐναί'** ἢ φράσις ἔχει: **ὀλέσασα λέκτρον κοίτης τῆς ἀνάνδρου** (κατὰ πρόληψιν) ἤγουν ὀλέσασα λέκτρον ἀνδρὸς = στερηθεῖσα τῆς συζυγικῆς κλίνης.
- 30 **λαίφους**, **λαῖφος**, τὸ = ἰστίον πλοίου, παννί. Ἡ φράσις ὅλη: **ἀλλὰ (δεῖ με) ὑπεκδραμεῖν τὴν σὴν στομ. γλωσσαλγίαν, ὥστε κεδνόν οἰακοστρο. νεὼς ἄκροισ κρασπέδοισ λαίφους** = γὰ ὑπεκφύγω τὴν ἀτελείωτον φλυαρίαν σου (ὡς διαφεύγει τὴν θύελλαν) ὁ δεξιὸς τῶν πλοίων πηδάλιοσχος (ταξιθεύων) μὲ συνεσταλμένα τὰ ἰστία.
- 81 **λελησμένη**, **τοῦ ληῖξομαι**, **ληῖξομαι**, παθητ. = ληστρικῶς ἀπηγμένην.
- 82 **λύει** = λυσιτελεῖ, ὠφελεῖ.
- 83 **λυπερόν (βίστον)** = ἄθλιον, ἐλεεινόν.

- 84 **μακαρίαν**, (εἰρωνικῶς) = ζηλευτήν, καλότυχον· λάβε τὸ ὄλον· **τοιγὰρ ἔθνηκός με ἀντι τῶνδε μακαρίαν πολλαῖς** (γυναίξει) **ἀν' Ἑλλάδα.**
- 85 **μεθορμίσασθαι** (ἐκ) **τῆσδε συμφ.** = νὰ ἀλλάξω ὄρμον, καταφύγιον ἐκ ταύτης τῆς συμφ.
- 86 **μέμφομαι**, ἐνταῦθα παραπονοῦμαι.
- 87 **μέτειμι** = θὰ ἐπιδιώξω, σύνταξον· **μέτειμι τόνδε φόνον δόλω καὶ σιγῇ.**
- 88 **μετήλθον** (Πελία) = ἤλθον ἕνα λάθωσι χάριν τοῦ Π.
- 89 **νάπαισιν, νάπη**, ἡ = δασώδης φάραγξ.
- 90 **νέον**, ἐνταῦθα = κακόν, ἀπροσδόκητόν τι.
- 91 **νεριτέρους** (ἀλάστορας), δηλ. τοὺς κάτω θεούς, τοὺς ἐκδικοῦντας τὰ ἐγκλήματα.
- 92 **νοσεῖ** (τά...) = συγχροῦνται, φιλονικοῦν οἱ φίлт. (ἴδ. ἀνωτ. **διχοστιαῖη**).
- 93 **νοῦς** (λεπτὸς) ἐνν. **γνώναι** ἐκ τοῦ κατωτ. **διελθεῖν** = ὑπάρχει εἰς σὲ δξύνοια ὥστε νὰ καταλάβῃς ὅτι...
- 94 **ξυμφέρουσα** (Ἰάσονι) = συναρμύζουσα ἑαυτήν, ὁμοφρονοῦσα πρὸς τὸν Ἰ...
- 95 **ξυναριῶσα** (γένος) = ἀφου συνάψω, συνδέσω (τὰ ἐκ τῆς βασιλίσσης τέκνα καὶ τὰ ἰδικά σου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κοινωνικοῦ ἐπιπέδου (**εἰς ταῦτὸ θείην**) νὰ ζήσωμεν εὐτυχεῖς.
- 96 **οἴχεται (καρδία)** = πάει ἡ τόλμη μου, μοῦ ἔφυγε τὸ θάρρος μου.
- 97 **ὄνασθαι** (ἀόρ. τοῦ **ὄνίναμαι**), τὸ κοινόν· νὰ σὰς χαρῶ.
- 98 **ὄνειδος** (καλόν), παράθεσις εἰς τὴν προηγούμενην ἔννοιαν. Κεῖται εἰρωνικῶς = ὦρατο μὰ τὴν ἀλήθεια καμάρι διὰ τόν...
- 99 **ὄνησις (ὄνίνημι)** = ἀπόλαυσις, χαρά του.
- 100 **ὄρίσασα**, ἐνταῦθα = διαπλεύσασα, διαπεράσασα τάς...
- 101 **παγαί**, σύνταξον· **παγαὶ ἱερῶν ποταμῶν χωροῦσιν ἄνω καὶ δίκα καὶ πάντα στρέφεται πάλιν.**
- 102 **παλαιὸν** (τὸ —) ὡς ἐπίρρ. = παλαιόθεν· ἐννόησον τὸ β. **εἰσὶν ὡς καὶ κατωτ.**
- 103 **πάρα** = πάρεσι καὶ ἐνταῦθα τὸ κοινόν· μοῦ φθάνει, μοῦ μένει νά...
- 104 **πάρα** = πάρεισι (δόμοι).

- 105 *παρεῖναι* (τοῖς θύμασι), ταῦτα λέγει ἡ Μῆδεια πρὸς τὸν χορόν.
- 106 *πάρος* (δαμείην), δηλ. πρὶν γίνω ἀπολις εἶθε νά...
- 107 *περιστελεῖν*, ἐπὶ νεκρῶν = κοσμῶ διὰ τῶν ἐνταφίων, σαβάων κλπ.
- 108 *πέτρος*, ὁ = βράχος.
- 109 *πεύκη*, ἐξ ἧς κατεσκευάσθη ἡ Ἀργώ.
- 110 *πόλις* (καὶ δῶμα), ὑπαινίσσεται τὰ ἐν τῷ Ἄδῃ πρὸς ὃν σκοπεύει νὰ καταπέμψῃ τὰ τέκνα.
- 111 *πόμπιμος* = ὁ συνοδεύων τινὰ προστατευτικῶς. Σύγδεσον τὸ ὄλον: *πῶς οὖν ἡ πόλις ἱερῶν ποταμῶν ἢ χώρα πόμπιμος φίλων ἔξει σὲ τὰν παιδοῖ... ;* = πῶς λοιπὸν ἡ πόλις (Ἀθηναί) τῶν ἱερῶν ποταμῶν ἢ ἡ χώρα (Ἀττική), ἢ παρέχουσα προστασίαν εἰς τοὺς φίλους, ἢ φιλόξενος, θά... Οἱ Ἀθηναῖοι (ὡς οἱ σημ. Ἑλβετοὶ) ἐκαυχῶντο ὅτι παρεῖχον ἄσυλον εἰς τοὺς καταδιωκομένους (πρὸλ. Οἰδίποδα, Ἐπιγόνους κτλ. κτλ.).
- 112 *πόνων* (περὶ τῶν ἐμῶν—) περὶ τῶν ἀγῶνων μου (κατὰ τὴν εἰς Κολχίδα ἐκστρατείαν (ἴδε *ναυκληρίας* στ. 527).
- 113 *πόρσυνε* (παισί) = ἐτοίμαζε, φρόντιζε διὰ τὰ...
- 114 *πόσις*, σύνταξον: *πόσις γὰρ ὁ ἐμὸς ἐν ᾧ πάντα μοι ἦν, γιγνώσκω καλῶς, ἐμβέβηκε κάκιστος ἀνδρ.*
- 115 *πρόσαντες, προσάντης*, ες. (ἄντην) = ἀνωφερῆς, ἀπόκρημνος καὶ ἐνταῦθα = δυσχερῆς, ἐναντίον.
- 117 *προσβολή*, ἐνταῦθα = ἐναγκαλισμὸς μετὰ ἀσπασμοῦ.
- 117 *πρόσθεν* (ῶν) = πρὸ τῶν ὁποίων γυναικῶν, ἀπέναντι τῶν...
- 118 *προσχωρεῖν* (πόλει) = νὰ προσαρμολῆται τῷ ἦθει τῶν πολιτῶν.
- 119 *πυργοῖς* = ὡς πύργον ὑψώνεις· ἔκφερε τὴν φρ. *ἐπειδὴ καὶ* (ἐπιδοτ.) *πυργοῖς, τὴν χάριν λίαν, δηλ...* ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀ σκοπεῖς, ἐξαίρεις σφόδρα ἰδιαιτέρως τὴν πρὸς ἐμὲ χάριν...
- 120 *ῥαθυμίαν*, σύνταξον τὸ ὄλον: *οἱ δὲ ἐκήσαντο δύσκολ. καὶ ῥαθυμ. ἀπὸ ποδὸς ἡσύχου* = (γνωρίζω δὲ ἄλλους) οἵτινες ἀπέκτησαν κακὸν ὄνομα καὶ ἐθεωρήθησαν ῥάθυμοι, διότι ἐζοῦσαν ἡσύχα...

- 121 **συμβαλών**, συνήθης ἢ φράσις = **συμβάλλω** τινι **ἐχθραν** (ἀγῶνα, μάχην κλπ.)=συγκρούομαι πρὸς...
- 122 **συντήκουσα** (**δακρύους**), ὡς οὐδέτ. = κατατηχομένη, λειώγουσα ἀπό...
- 123 **στερεὰς ἀλληδόνας**=σκληρὰς (ὠδίνας τοῦ τοκετοῦ).
- 124 **σώφρων**, ἐνταῦθα=ἐνάρετος, ἐγκρατής.
- 125 **σπανιζοίμεσθα**, **σπανίζω**, **ομαι**, ταυτόσημα = εὐρίσκομαι εἰς ἀνάγκην, εἰς ἔνδειαν, ταλαιπωροῦμαι ὑπὸ στερήσεων.
- 126 **σπλάγγνον**, ἐνταῦθα=ἡ ἀληθὴς φύσις, τὸ πραγματικὸν ἦθος τοῦ ἀνθρώπου· πρὸβλ. τὸ κοινὸν «τὰ μέσα τοῦ ἀνθρώπου».
- 127 **στέργοι**, = εἶθε νὰ με ἀγαπᾷ ἢ σωφρ... (ἐν τῇ πεζῇ) : εἶθε νὰ εἶμαι σῶφρων).
- 128 **τέγξαι**, **τέγγω**=βρέχω, ἐντ.=μολύνω, κηλιδώνω.
- 129 **τέκτονες**=τεχνίτριαι, δημιουργοί.
- 130 **τλάμονι** (θυμῷ)=καὶ νὰ τὸ βαστάξῃ ἡ ψυχὴ σου.
- 131 **τρόχων**, **τρόχος**, ὁ = τὸ τρέξιμον, ὁ δρόμος· σύναφον πρὸς τὸ : **πεπαυμένοι**=σταματήσαντες τὰ τρεξίματα.
- 132 **ὕμνεῦσαι**, μετοχὴ = ὕμνοῦσαι, ἐνταῦθα = κακολογοῦσαι, φυσικὴ σειρὰ κατὰ τὴν Ἀττικὴν διάλεκτον : **Μοῦσαι παλαιγενῶν ἀοιδῶν** (γέν. ἀρσ.) **λήξουσι ὕμνοῦσαι τὴν ἐμὴν ἀπιστ...**
- 133 **ὕμνησαι** ἐξαργτάται ἐκ τοῦ ἀνωτ. εἴη ὅπερ = εἶθε νὰ μὴ ἦτο δυνατόν εἰς ἐμὲ νά...
- 134 **ὕφεισα** (σῶμα)=παραδώσασα, ἐπιτρέψασα τό...
- 135 **φᾶμαι**, ἢ φράσις ἔχει : **φᾶμαι στρέψουσι τὰν ἐμὰν βιοτὰν** (οὕτως ὥστε) **ἔχειν εὐκλειαν**.
- 136 **φείδου**, σύνταξον : **φείδου ὧν ἐπίστασαι μηδέν**, (ἐπίρρ. =μηδὸλως) **βουλεύουσα καὶ τεχν**. Κατ' ἐλευθέραν ἀπόδοσιν = σκέπτου καὶ τεχνάζου ὅσα ἠξεύρεις, ἀφειδοῦσα τῶν πάντων.
- 137 **φερβόμενοι**, σύντ. **φερβόμενοι κλεινοτάταν σοφίαν ἀπὸ ἱερᾶς χώρας ἀπορθήτου τε** = ποῦ τρέφεσθε μὲ τὴν ξακουστὴν σοφίαν ἀπὸ τὴν ἀγίαν καὶ ἀπόρθητον χώραν σας.
- 138 **φροντίς** (νέα) ἀντί : **φροντίς τῶν νέων καὶ φροντίς**, συνεχδοχικῶς ἀντ. τοῦ : **φρήν**, **διάνοια** = τὰ παιδακῆσια μυκλά δέν...
- 139 **φρονῶ**=εἶμι· ἔμφρων, σκέπτομαι ὀρθῶς...

- 140 *φυτεῦσαι*, σύνταξον: *ἔνθα λέγουσι ξανθ. Ἄρμονίαν* (ὕποκ.) *φυτεῦσαι ποτε ἔννεά ἀγνάς Πιερ. Μούσας* (ἀντικ.). Κατὰ τὴν ἐκδοχὴν τῆς ἐπισήμου θεογονίας (Ἰδ. Ἡσιόδ. Θεογ. 53) ἡ Μνημοσύνη εἶναι ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν· ὁ ποιητῆς θυσιάζων τὴν παράδοσιν εἰς τὸ φιλαθῆναιον αἶσθημά του λέγει ὅτι ἡ Ἄρμονία (σύμβολον τοῦ ἀρμονικοῦ συνδυασμοῦ ὅλων τῶν στοιχείων καὶ τῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν τοῦ Ἄττικου οὐρανοῦ) ἐξέλεξεν ὡς τόπον γεννήσεως τῶν θυγατέρων τῆς, τῶν Μουσῶν, τὴν πανέμορφην Ἄττικὴν κλπ.
- 141 *φοινίαν* (χέρα) = αἱματοβαφή, δηλ. νὰ βάψῃς τὸ χέρι σου μὲ αἷμα.
- 142 *χαρακίη* = σημεῖον χαρασσόμενον ἐπὶ τινος πρὸς διάκρισιν. Ἡ ἐκφορά τῆς ὅλης φράσεως: *οὐδεὶς χαρακίη ἐμπέφυκε (τῷ) σώματι (τῶν) ἀνδρῶν ὄτω χερῇ διειδέναι τὸν κακόν.*
- 143 *χεροῖν* δοτ. πτώσεως.
- 144 *ᾧπασε*, ἔδωκε παρέσχε (ὀπάζω): λάβε τὸ ὅλον οὕτως: *οὐ γὰρ Φοῖβος ἡγήτωρ μελῶν ἐν — ᾧπασε (τμησίς) ἡμετέρα γνώμη λύρας θέσπιν (θείαν) ἀοιδόν* = (καὶ ταῦτα συμβαίνουν) διότι ὁ Ἄπ. ὁ μουσηγέτης δὲν ἐνέβαλεν εἰς τὴν ψυχὴν μας τὴν θεῖαν τέχνην τῆς λύρας.

$$\frac{226}{16^{05}}$$

5170

€15

